

ความเห็นของครู เกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา •

พุทธศักราช ๒๕๐๓

THE LIBRARY
(THE COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK THAILAND)

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาภาคต้น และงานวิจัยวิทยานิพนธ์
เกี่ยวกับความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติ
สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

TEACHERS' OPINION TOWARDS THE ENTIRE CURRICULUM
OF PRATOM I, B.E. 2503

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education Degree (Developmental Psychology)
at the College of Education
in collaboration with
the Bangkok Institute for Child Study

10 April, 1964.

This study attempted to investigate the teachers' opinion towards Praton I curriculum on the aims, contents, syllabus, lesson-plan, time allowed for teaching each subject, the students' academic achievement, the completion of the curriculum, entrance age, and causes of failure in examination. The questionnaires were carefully constructed and sent to 106 Praton I teachers in 24 schools within the first Educational Region. An attempt was made to determine what, in the opinion of these teachers, were the most critical problems to deal with in order to improve the present curriculum.

The frequency of responses was obtained in order to compare the difference between the responses of male and female, qualified and non-qualified, period of teaching experience by a Chi Square test.

One significant aspect of the results indicated that the majority of the teachers agreed upon contents of each subject with respect to the amount, difficulty, time allowed in relation to those contents, and the value in preparing students for the next grade, and to the syllabus in terms of its clarity, relation to the curriculum and its value in helping the teachers' lesson-plan. The students' academic achievement in the year 2505 was reported to be satisfactory. Another important aspect of the findings revealed that the majority of teachers disagreed upon the way in which the aims of the curriculum were written, some topics in Social Studies, General Science, and Art. They also disagreed that the syllabus was suitable to the community. Most of the teachers could not finish teaching all courses in the curriculum. Over-crowded classroom condition was the main cause of failure whereas other reasons were the curriculum per se, the role of parents and teachers, and poor communication. Lack of school plants,

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญหาที่ตนขอรับแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาตามหลักสูตร สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของวิทยาลัย
วิชาการศึกษา ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการศึกษาเรื่องเด็ก ได้

..... Dr. Sami Jomra

ผู้อำนวยการ

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการศึกษาเรื่องเด็ก .

ประกาศคุณูปการ

ปรีชญานิตนรณันท์นี้ ผู้เขียนได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน คือ ศาสตราจารย์ ดร. ละม้ายมาศ ศรีพิทักษ์ ผู้อำนวยการสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัย เรื่องเด็ก ดร. อีวจ์ ทือปป์ และ ดร. กอรัลคอน แอล. อารวิกสัน ผู้เชี่ยวชาญจากองค์การยูเนสโก ซึ่งได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการวางแผนงาน และในด้านเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล ดร. จรรยา จินาชน ดร. สมพร บัวทอง อาจารย์สมนึก คำอุไร และ ดร. ระวีพันธ์ ไสยณะพันธุ์ อาจารย์ประจำสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัยเรื่องเด็ก ได้ช่วยเหลือในการสร้างแบบสอบถาม การตรวจแก้ไขปรีชญานิตนรณันท์ให้เป็นที่ยอมรับ โดยมิเห็นแก่เหน็ดเหนื่อย ผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์ที่กล่าวชื่อนามนามท่านทุกท่าน

ผู้เขียนขอขอบคุณ ครูใหญ่ และครูทุกท่านในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ดร. มาเรียม เหลาสุนทร และ คุณสมพนา เมื่อดอกของ อาจารย์วิทยาลัษ วิชาการศึกษา ตลอดจน คุณอภัยยา สฤณทิพย์ บรรณาธิการของสมาคมวิชาการ พญาไท ในความเอื้อเฟื้อและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเขียนปรีชญานิตนรณันท์ เพื่อบันทึกทุกคนที่ช่วยเหลือในการส่งและเก็บข้อมูล และกรมสามัญศึกษา ซึ่งเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการจัดทำแบบสอบถาม ตลอดจนการให้ความสะดวกในการติดต่อขอส่งแบบสอบถาม.

อารี สาบซ

สารบัญ

บทที่

หน้า

๑. บทนำ	๑
คำนำ	๑
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	๒
ขอบเขตของการค้นคว้า	๓
คำจำกัดความศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการค้นคว้า	๓
วิธีการเฝ้าและการจักรกระทำกับข้อมูล	๔
๒. การศึกษาค้นคว้าเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง	๕
การจักทำหลักสูตรทั่วไป	๕
การจักทำหลักสูตรชั้นประถมศึกษา	๑๐
ความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการจักทำหลักสูตร	๑๑
แบบฉบับในการจักทำหลักสูตร	๑๒
การประเมินผลหลักสูตร	๑๓
ความสนใจของประชาชนในเรื่องหลักสูตร	๑๔
เกณฑ์อายุเด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาลและชั้นประถมปีที่ ๑ ในสหรัฐอเมริกา	๑๕
๓. วิธีการเฝ้าการ	๒๓
เครื่องมือที่ใช้ในการเฝ้าการ	๒๓
ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้	๒๔
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๒๔
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๖
การจักรกระทำกับข้อมูล	๒๖
การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๗

๔. ผลการค้นคว้า	๒๘
๕. บทย่อ สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	๔๑
บทย่อ	๔๑
สรุปผลการค้นคว้าและอภิปราย	๔๒
ข้อเสนอแนะ	๑๐๑
บรรณานุกรม	๑๐๔
ภาคผนวก	๑๐๘
คำชี้แจงในการทอนแบบสอบถาม	๑๐๘
ตอนที่ ๑. แบบบันทึกส่วนตัวครูผู้ทอนแบบสอบถาม	๑๑๐
ตอนที่ ๒. คำถามเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา	๑๑๒
ตอนที่ ๓. คำถามเกี่ยวกับสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กเรียนสอบไล่ตก และขาดสอบเป็นจำนวนมาก	๑๓๔
ตอนที่ ๔. คำถามที่เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี	๑๔๑

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

๑.	อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร ชั้นประถมศึกษา • พุทธศักราช ๒๕๐๓	๒๔
๒.	อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายที่ระบุ ไว้ในหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา • พุทธศักราช ๒๕๐๓	๒๕
๓.	อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับจำนวนเด็กที่ สามารถเรียนได้ตามความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรทั่วไป ชั้นประถมศึกษา • พุทธศักราช ๒๕๐๓	๓๐
๔.	อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับประมวลการสอน ชั้นประถมศึกษา • และการเตรียมการสอนของครู	๓๗
๕.	อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	๔๐
๖.	อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับความยากง่าย ของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา •	๔๓
๗.	อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับความมากมาย ของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา •	๔๖
๘.	อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับการสอนของครู ในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา •	๔๘
๙.	อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับการเรียนของเด็ก เมื่อปี ๒๕๐๔ ในวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน ในชั้นประถมศึกษา •	๕๑

๑๐. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับการเพิ่ม หรือลดอัตราเวลาเรียนวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนด ให้เรียนในชั้นประถมศึกษา ๕๕
๑๑. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา ว่ามีความเหมาะสม ที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อ ๆ ไปหรือไม่ ๕๘
๑๒. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับการประชุม คณะครู เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และการได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากศึกษานิเทศก์ ๖๐
๑๓. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับอายุเกณฑ์เข้าเรียน ชั้นประถมศึกษา ๖๒
๑๔. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ ทำให้เด็กเรียนสอบได้ตกเป็นจำนวนมาก ๖๓
๑๕. ความแตกต่างของความเห็นระหว่างครูหญิงและครูชาย เกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา ๗๐
๑๖. ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูที่มีวุฒิครู และครูไม่มีวุฒิครู เกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา ๗๒
๑๗. ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูที่มีประสบการณ์ ในการสอนในระยะเวลาดัง ๆ กัน เกี่ยวกับหลักสูตร ทั่วไปชั้นประถมศึกษา ๗๕
๑๘. ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูชายและครูหญิงเกี่ยวกับ เนื้อหาต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กเรียนสอบได้ตกเป็นจำนวนมาก ๗๗
๑๙. ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูที่มีวุฒิครูและครูไม่มีวุฒิครู เกี่ยวกับสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กเรียนสอบได้ตกเป็นจำนวนมาก ๗๘

บทที่ ๑

บทนำ

คำนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๓๓ ซึ่งได้มีพระบรมราชโองการประกาศให้ใช้เป็นแผนการศึกษาแห่งชาติ แทนแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๑๔ เพื่อให้เหมาะสมตามกาลสมัย ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๔ เป็นต้นไปนั้น มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาระดับประถม นิดแยกไปจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๑๔ คือ กำหนดให้มีชั้นประถมศึกษาถึงสองประโยค คือ ประโยคประถมศึกษาตอนต้น และประโยคประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแต่เดิมกำหนดให้มีเพียงประโยคเดียว การกำหนดให้มีชั้นประถมศึกษาสองประโยคนั้น ใกล้เคียงกับที่ "ประถมศึกษา" ใ้แก่การศึกษาซึ่งมุ่งหมายจะสร้างเสริมพัฒนาการของเด็กวัยการอบรมสั่งสอนขั้นมูลฐาน อันเป็นทางนำไปสู่การเรียนรู้และการปฏิบัติ แบ่งออกเป็นสองประโยค คือ ประโยคประถมศึกษาตอนต้น ๔ ชั้น และประโยคประถมศึกษาตอนปลาย ๓ ชั้น (ฯลฯ)

ประโยคประถมศึกษาตอนต้น ใ้แก่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ประโยคประถมศึกษาตอนปลาย ใ้แก่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ การที่กำหนดดังนี้ ก็เพื่อกำหนดระยะเวลาเรียนในชั้นประถมศึกษาของเด็กให้มากขึ้นเกือบเท่าตัว เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนและได้รับการอบรมสั่งสอนในโรงเรียนเป็นเวลานานกว่าปกติที่เคยได้กำหนดมา และเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาค้นคว้าความสามารถ และความถนัดของตน และเหมาะสมกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย

คณะกรรมการศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๓๓ หน้า ๓. (อ้างอิงมาจาก)
ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๗๗ ตอนที่ ๔๖ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๓๓.

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓
ภายในเงื่อนไขเวลาต่อไปนี้

ในปีการศึกษา ๒๕๐๔ ให้ใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ เฉพาะชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๔ ให้ดำเนินการสอนตามประมวลการสอนชั้นประถม
ศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๐๓

ปีการศึกษา ๒๕๐๕ ให้ใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ เฉพาะชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ - ๓ ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ให้ดำเนินการสอนตามประมวลการสอนชั้นประถม
ศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๐๓

ปีการศึกษา ๒๕๐๖ ให้ใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ ทั่วประเทศทุกชั้น ^๒

เมื่อได้มีพระบรมราชโองการให้ใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๐๓ และกระทรวง
ศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ เพื่อให้สอดคล้องกับ
แผนการศึกษาแห่งชาติ ภายในเงื่อนไขเวลาดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ปรากฏว่า ผลการสอบไล่ประจำ
ปีการศึกษา ๒๕๐๔ และ ๒๕๐๕ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นทั่วราชอาณาจักร มีจำนวนดังนี้ :-

ปีการศึกษา ๒๕๐๔

จำนวนนักเรียนทั้งหมด	๓,๓๔๕,๔๖๒ คน
ชายสอบ	๒๔๐,๐๓๖ คน
ร้อยละ	๘.๓๖ (ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
เข้าสอบ	๓,๐๖๔,๔๒๖ คน
ร้อยละ	๙๑.๖๔ (ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
สอบได้	๒,๒๓๔,๔๗๐ คน
ร้อยละ	๘๖.๑๖ (ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)

^๒ กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓

สอบตก	๘๒๔,๔๘๒ คน
ร้อยละ	๑๓,๘๔ (ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
ซ้ำชั้น	๓๐๕,๐๒๔ คน
ร้อยละ	๒๑.๐๕ (ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด) ^๓

ปีการศึกษา ๒๕๐๕

จำนวนนักเรียนทั้งหมด	๓,๒๔๐,๐๑๒ คน
ขาดสอบ	๑๔๓,๔๗๔ คน
ร้อยละ	๔.๓๗ (ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
เข้าสอบ	๓,๑๓๖,๕๓๘ คน
ร้อยละ	๘๕.๖๒ (ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
สอบได้	๒,๓๓๓,๕๔๖ คน
ร้อยละ	๘๒.๓๓ (ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
สอบตก	๘๐๒,๙๙๒ คน
ร้อยละ	๑๒.๘๔ (ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
ซ้ำชั้น	๒๗๖,๖๓๓ คน
ร้อยละ	๒๐.๖๓ (ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด) ^๔

ส่วนผลการสอบไล่ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๔ และ ๒๕๐๕ เฉพาะชั้นประถมศึกษา ๑ มีจำนวน ดังนี้ :-

^๓ กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา รายงานประจำปี ๒๕๐๕ หน้า ๒๐๕.

^๔ กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา จำนวนนักเรียนซ้ำชั้นเปรียบเทียบปี ๒๕๐๔ - ๒๕๐๕ หน้า ๕.

ปีการศึกษา ๒๕๐๕

จำนวนนักเรียนทั้งหมด	๑,๑๖๖,๐๓๔	คน
ชาย	๖๖๓,๔๕๗	คน
รวม	๑๔.๔๔	(ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
ชาย	๔๔๒,๔๔๗	คน
รวม	๔๕.๑๒	(ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
สอบได้	๓๖๖,๐๕๗	คน
รวม	๔๐.๒๑	(ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
สอบตก	๖๙๖,๔๓๐	คน
รวม	๑๔.๙๖	(ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
ซ้ำชั้น	๓๖๔,๔๔๗	คน
รวม	๓๑.๗๖	(ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด) ๕

ปีการศึกษา ๒๕๐๘

จำนวนนักเรียนทั้งหมด	๑,๐๔๖,๐๕๓	คน
ชายสอบ	๔๔,๔๔๔	คน
" รอบละ	๗,๗๖	(ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
ไม่มีสิทธิ์สอบ	๗๑,๒๕๕	คน
" รอบละ	๖,๕๕	(ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
เข้าสอบ	๔๓๓,๒๗๐	คน
" รอบละ	๔๔,๗๐	(ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)
สอบได้	๗๕๔,๖๗๓	คน
" รอบละ	๗๕,๗๕	(ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)

สอนตก

๑๘๘,๕๕๓ คน

ร้อยละ

๒๐.๒๑ (ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด)

ซ้ำชั้น

๓๔๔,๓๘๐ คน

ร้อยละ

๓๑.๖๒ (ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด) ^๖

ตามตัวเลขของกรมสามัญศึกษา ใน พ.ศ. ๒๕๐๔ รัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายในการให้การศึกษาแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษา เฉลี่ยคนละ ๒๔๐.๕๐ บาท ต่อปี ^๗ ดังนั้น จากตัวเลขที่แสดงข้างต้นจะเห็นได้ว่า ค่าใช้จ่ายที่จะต้องขึ้นเบียดเบียนไปสำหรับการศึกษาก่อนวัยเข้าชั้นนั้น เป็นจำนวนถึง ๑๗๐,๕๕๓,๓๘๐.๔๔ บาท หรือ ๑๗๐ ล้านบาทเศษต่อปี ซึ่งนับว่าเป็นการสิ้นเปลืองมิใช่น้อย

จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่สอนไล่ตก และขาดสอน ตามที่ได้แสดงไว้เห็นนั้น ได้มีการวิพากษ์วิจารณ์และแสดงความห่วงใยกันไปต่าง ๆ นานา ๆ กระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินการจัดการศึกษา จึงดำริที่จะทำการค้นคว้าเพื่อวิจัยหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ ให้ชื่อว่า โครงการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อค้นหามาตรานหรือให้จริงว่าสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้นักเรียนสอนไล่ตกและขาดสอนเป็นจำนวนมากนี้ คืออะไร ซึ่งสาเหตุนั้นอาจจะเนื่องมาจาก ปัญหาส่วนตัวของนักเรียน เช่น สติปัญญา สุขภาพ ฐานะ และรายได้ของครอบครัว หรืออาจเนื่องมาจากปัญหาค้นวิชาการ เป็นกันทั่ว หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการของเด็กและของท้องถิ่น แบบเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ และเหตุอื่น ๆ อีก กรมสามัญศึกษาซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษาระดับประถม จึงเห็นควรจะได้สอบถามความเห็นของครูที่สอนชั้นประถมปีที่ ๑ เกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมปีที่ ๑ พุทธศักราช ๒๕๐๓ ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ใช้ในปัจจุบันนี้ เพื่อจะไต่ถามว่า หลักสูตรมีลักษณะเป็นอย่างไรตามความเห็นของครูผู้สอน เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมสำหรับผู้สอนและผู้เรียนอย่างไร ทั้งนี้เพราะครูที่สอนอยู่ย่อมมีประสบการณ์ใน

^๖ กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา ผลการสอบ ชั้น ป. ๑ - ๓ ของโรงเรียนทุกประเภท สังกัดกรมสามัญศึกษา หน้า ๑.

^๗ กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา รายงานประจำปี ๒๕๐๔ หน้า ๔๕.

การสอนมากพอสมควร การเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นอันแท้จริงของตนในเรื่องหลักสูตรทั่วไป
นี้ บ่มเป็นความเห็นที่มีคุณค่า และเป็นข้อเท็จจริงที่มีหลักฐานดีกว่าสิ่งอื่นใด เพื่อจะได้นำความคิดเห็น
เหล่านั้นมาใช้พิจารณาหาทางเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ในขั้นต่อไป

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บังเกิดผลสมความมุ่งหมาย และมีประสิทธิภาพยิ่ง กรมสามัญศึกษาจึง
ขอความร่วมมือจากสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก ให้เป็นผู้ดำเนินการวิจัยตามโครงการ
วิจัยหลักสูตรประถมศึกษา ทั้งที่ใดก็ได้ ผู้เขียนซึ่งเป็นนิสิตสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่อง
เด็ก และกำลังจะหาปริญญาโท เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
แขนงจิตวิทยาพัฒนาการ จึงขอร่วมมือในการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาครั้งนี้ด้วย โดยเลือก ศึกษา
ความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษา - เกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปของชั้นประถมศึกษา - การศึกษาเรื่องนี้ถือเป็น
ส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา ดังกล่าว

ความมุ่งหมายในการค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไป ชั้นประถมศึกษา ๑ พุทธศักราช ๒๕๐๓ ผู้เขียนมีความ
มุ่งหมายที่จะศึกษาค้นคว้าความเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไป ในเรื่องต่อไปนี้ :-

๑. ความมุ่งหมายของหลักสูตร ในด้านความชัดเจน ความเหมาะสมและความสอดคล้อง
กับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ และกับความมุ่งหมายเฉพาะวิชา

๒. เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในด้านความง่าย ความมากมาย ความเหมาะสมกับตัวเด็ก
กับท้องถิ่น และความเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อไป

๓. ประมวลการสอน ในด้านความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ความชัดเจน
และความเหมาะสมกับท้องถิ่น

๔. การเตรียมการสอน ในด้านระยะเวลาที่ใช้เตรียมการสอน และการอาศัยประมวล
การสอนในการเตรียมการสอน

๕. อัตราเวลาเรียนวิชาต่าง ๆ ควรเพิ่มหรือลด

๖. ผลการเรียนของนักเรียน

๗. การสอนของครูเมื่อปีการศึกษา ๒๕๐๔ ว่าสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ใดมากนัก
เพียงใด

๘. ชาญ เกษต์เจ้าเรือนชั้นประถมปีที่ ๑ ควรกำหนดเมื่อเด็กอายุเท่าใด
๙. วิชาต่าง ๆ ที่ครูเห็นว่าทำให้เด็กเรียนสอนได้ตกเป็นจำนวนมาก

ขอบเขตของการค้นคว้า

การศึกษาเรื่องนี้จำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะการแสดงความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถม
ปีที่ ๑ พุทธศักราช ๒๕๐๓ ของครูที่สอนชั้นประถมปีที่ ๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๖ ในโรงเรียนประชาบาล
และโรงเรียนเทศบาล จำนวน ๒๔ โรงเรียน ในภาคศึกษา ๑ รวม ๔ จังหวัด การค้นคว้านี้มีได้กลุ่ม
การสอบถามความเห็นครูที่สอนชั้นประถมปีที่ ๑ ในโรงเรียนราษฎร์ด้วย เพราะเกี่ยวกับความสะดวก
ในการแจกแบบสอบถามประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง ผู้เขียนต้องการทราบแนวความคิดเห็นของครู
จากโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในโครงการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา ซึ่งตามโครงการ
วิจัย ผู้เขียนใช้ครูในโรงเรียนประชาบาลและโรงเรียนเทศบาลทั้งสิ้น

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการค้นคว้า

ความเห็น หมายถึงความคิด ความรู้สึกเฉพาะตัวของบุคคลที่สนองต่อคำถามในแบบสอบถาม
ความเห็นฉบับนี้ โดยไม่มีผู้ใดวินิจฉัยว่าถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี ในหจงานกรรมการศึกษา หมายถึง
ความเชื่อ การตัดสินใจ ความคิด ความรู้สึกประจักษ์ใจที่ไม่ได้มาจากการพิสูจน์ หรือตั้งน้ำหนักว่า เป็น
การถูกต้องหรือไม่

ครู หมายถึงครูชายและครูหญิงที่สอนชั้นประถมปีที่ ๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๖ ในโรงเรียน
ประชาบาลและโรงเรียนเทศบาล จำนวน ๒๔ โรงเรียน ในภาคศึกษา ๑

ครูมีวุฒิครู หมายถึงครูที่เคยเรียนวิชาการศึกษา ในสถานศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งครูที่สอบวิชา
ชุกครู โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง แล้วสมัครสอบ

การศึกษาکنکړاเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำหลักสูตรนั้น มิได้หมายถึงการจัดและกำหนดรายการวิชาการต่าง ๆ ให้แก่เรียนเรียน เพื่อฝึกฝนสติปัญญาแต่เพียงอย่างเดียวตามที่เรารู้จักกันมาแต่เดิม แต่ความเข้าใจปัจจุบัน หลักสูตร มีความหมายกว้างขวางยิ่งกว่านั้น เพราะคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนด้วย คณะกรรมการ กำหนดงานจัดทำรายงานเอกสารการวิจัยการศึกษา ใ้ให้ความเห็นในการจัดทำหลักสูตร ซึ่งรวบรวม มาจากการวิจัยหลักสูตรที่มีอยู่กระทำมาแล้ว ไว้ดังนี้ :-

๑. การจัดทำหลักสูตร เป็นเรื่องที่เรากระทำขึ้นในสังคม สังคมที่กล่าวถึงนี้ คือบุคคล และสิ่งแวดล้อม การจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสังคมของบุคคลนั้น เป็นความมุ่งหมายของหลักสูตร หรือความมุ่งหมายของการศึกษานั้นเอง สภาพที่แท้จริงของบ้านเมืองและของบุคคลในสังคม เป็นตัวกำหนด บารมสงคราม บารมสงบ การทำงาน การพักผ่อน ความมั่งมี ความยากจน เหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อการจัดทำหลักสูตรทั้งสิ้น ยิ่งกว่านั้น การส่งเสริมการศึกษา จะเป็นของรัฐบาลก็ดี ของธุรกิจก็ดี และของประชาชน ก็ดี ย่อมเกี่ยวพันกับนโยบายการศึกษา ตลอดจนวิธีการ เมืองของประเทศนั้น หรือสังคมนั้น ๆ ก็มีอิทธิพล ต่อการจัดทำหลักสูตรด้วยไม่น้อย

๒. เมื่อใดที่กำหนดจุดหมายของหลักสูตร และวิธีทางที่จะให้นักเรียนได้ไปถึงจุดหมาย นั้น ๆ ตลอดจนการประเมินผลของการเรียนของนักเรียนไว้แล้ว เราควรจะคำนึงถึงปัญหาต่าง ๆ ที่อาจ จะเกิดขึ้นในสิ่งเหล่านั้น และมีการแก้ปัญหาให้ล่วงหน้าไว้ด้วย มิใช่กำหนดขึ้นมาเฉย ๆ

๓. ถ้าให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร จะเป็นการให้โอกาสครูได้แสดงความคิด เห็นที่เป็นประโยชน์ไว้ในหลักสูตร เพราะครูและเด็กเป็นตัวจักรสำคัญในกระบวนการเรียนรู้อย่างไรก็ตาม การที่ครูมีส่วนร่วมในเรื่องการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการให้คำแนะนำ และคุณค่าของวิชาต่าง ๆ ที่จะกำหนดให้มีในหลักสูตรนั้น มีความสำคัญต่อการจัดทำหลักสูตรเป็นอย่างยิ่ง

๔. การจัดทำหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร จะต้องคำนึงถึงการดำเนินงานในด้านการบริหารการศึกษา การนิเทศการศึกษา การวางแผนการศึกษา ประกอบกันไปด้วย และผู้ที่มีหน้าที่

ครูไม่มีวิชา หมายถึงครูที่มีความรู้วิชาสามัญค่อนข้างเดียว เป็นคนว่า สำเร็จการศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, ๔, ๕, ประโยชน์เทวมนอกศึกษา หรือ ครูที่มีประกาศนียบัตรวิชาอื่น ๆ นอกเหนือไป
จากความรู้วิชาสามัญ เป็นคนว่า ประกาศนียบัตรวิชาอาชีวศึกษา ไม่เป็นแก่น

หลักสูตร หมายถึง ประสิทธิภาพต่าง ๆ ที่โรงเรียนจักให้แก่เด็กเรียน ภายใต้การแนะนำ
ของโรงเรียน

หลักสูตรขั้นประถมศึกษา หมายถึง รายการวิชาต่าง ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้
ครูสอนตามที่มีระบุไว้ในหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๔๘๓

วิธีดำเนินการและการจัดการเกี่ยวกับข้อมูล

ในการค้นคว้านี้ ผู้เขียนใช้แบบสอบถามความเห็นซึ่งสร้างหัวข้อคำถามขึ้นโดยอาศัยหลักสูตร
ประมวลการสอน และอื่น ๆ เป็นแนวทาง โดยมีคำทบทวนให้ครูเลือกตอบ และที่ว่างให้ครูตอบด้วยวิธี
แสดงความเห็น เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้เขียนได้นำไปทดลองสอบถามความเห็นของครูที่สอน
ชั้นประถมศึกษา ๑ ในโรงเรียนบางแห่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมา และ
พิจารณาความที่ได้นำมาแล้ว ก็นำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ดีขึ้น แล้วจึงนำแบบสอบถามฉบับใหม่ไป
ให้ครูที่สอนชั้นประถมศึกษา ๑ จำนวน ๑๐๖ คน ในโรงเรียน ๒๔ โรงเรียนที่สุ่มมาได้ในภาคศึกษา ๑ รวม
๔ จังหวัด เป็นผู้ตอบและตอบคืนมาเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ผู้เขียนได้แบ่งครูออกเป็นกลุ่ม ตามเพศ วุฒิ และประสิทธิภาพในการ
การสอน เพื่อพิจารณาว่า ความเห็นของครูนั้นแปรไปตามเพศ วุฒิ และประสิทธิภาพในการสอนอย่างไร
หรือไม่ โดยใช้วิธีการทางสถิติ เกี่ยวกับวิธีดำเนินการ และการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลนี้ จะกล่าวโดย
ละเอียดอีกครั้งหนึ่งในบทที่ ๓

Goodlad, John I., "Curriculum: The State of the Field," Review of Educational Research, 30 : 185, June, 1960.

รับผิดชอบในการดำเนินงานทั้งถ่วงนี้ ก็คือผู้บริหารการศึกษา *

จะเห็นว่า ในการจัดทำหลักสูตรนั้น ครูมีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมในการวางแผน และขอบเขตของหลักสูตร

การเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหรือปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เด็กได้มีความสามารถในการเผชิญปัญหา และแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันของเด็ก ทั้งจะต้องคำนึงถึงความจริงในการจัดทำหลักสูตรด้วยว่า เป็นเรื่องที่จะต้องกระทำอย่างกว้างขวาง และอีกสิ่ง คือ มีข้อกำหนดให้มีเพียงเนื้อหา หรือความรู้ในตำราแก่เด็กเท่านั้น แต่จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทุกด้านที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของเด็กทุกคน ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน เพราะการเรียนรู้ดำเนินอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์ประกอบทางจิตวิทยา เป็นอันว่า ในการเรียนรู้นั้น เราควรทราบว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างไรในตัวของบุคคล ในกรณีนี้จะเห็นว่า วิธีสอนของครูกลายเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรด้วย และอีกประการหนึ่ง การทราบความต้องการของเด็กก็เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำหลักสูตรด้วย เหมือนกัน ๒

การจัดทำหลักสูตรชั้นประถมศึกษาชั้นต้น ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้า และได้รายงานว่า ควรจะประกอบด้วย

๑. ความมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์
๒. แบบฉบับในการจัดทำหลักสูตร
๓. การประเมินผล

๔. ความสนใจของประชาชนในเรื่องหลักสูตร^๓

I. เกี่ยวกับความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการจัดทำหลักสูตร โดยมีผู้ศึกษากันว่าไว้ดังนี้

แฟรงค์ เจ. เอสตัน และ เอลิซาเบท คัมบลิว เอสตัน^๔ ได้รายงานผลการวิจัยระยะยาว เรื่องทัศนคติทางสังคมของเด็ก (Children's Social Perception) โดยใช้วิธีฉายภาพ (projective approach) คือฉายภาพเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิต จำนวน ๑๔ ภาพ แต่ละภาพแสดงถึงสภาพของสังคมเบื้องต้นที่เด็กได้เคยพบเห็น ผลการค้นคว้าของบุคคลทั้งสองถือว่า เป็นแหล่งข้อมูลรากฐานที่จะนำมารวบรวมเพื่อจัดทำเป็นความมุ่งหมายของการศึกษาระดับประถมศึกษา เราสรุปว่า ลักษณะและพัฒนาการของทัศนคติทางสังคมของเด็ก ได้แสดงให้เห็นความต้องการ ในการดำเนินการแยกแยะ (differentiation) และการรวมเข้ามามี (synthesis) ของโปรแกรมกิจการทั้งหมดของโรงเรียน และกล่าวว่าประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของเด็กนั้นควรจะได้คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างงาน (structure) และหน้าที่ (function) ของมัน ความเจริญงอกงามของเด็กจะบังเกิดขึ้นในขณะที่ยังพัฒนาความสามารถเพิ่มขึ้นนั่นเอง และขณะที่เด็กเจริญงอกงามขึ้นนี้ โรงเรียนควรจัดให้เด็กได้อยู่ในสถานที่ และในเวลาที่เหมาะสมกับเขา ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้มีประสบการณ์ในการรับเอาความรู้ในค่านิยมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่

ผลการค้นคว้าเรื่องนี้ แสดงให้เห็นว่าในการกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ควรคำนึงถึงสังคมของเด็กเป็นองค์สำคัญ และในการเรียนรู้ของเด็กตลอดจนความเจริญงอกงามในค่านิยมต่าง ๆ ของเด็กขึ้นอยู่กับวิธีการดำเนินงานของโรงเรียน ในการจัดทำหลักสูตรประถมศึกษาของเรา ผู้เขียนคิดว่า ควรจะได้คำนึงถึงผลการค้นคว้านี้ด้วย เพราะหลักสูตรตามความหมายปัจจุบันมุ่งหมายให้เด็กได้เจริญงอกงามทุกด้าน

^๓ San, Ole; Davis, Don; Lammell, Rose and Stone Thomas, "Component of the Curriculum" Review of the Educational Research, 30 : 230, June, 1960.

^๔ Estvan, Frank J., and Estvan, Elizabeth W., "The Child's World," His Social Perception, pp. 1 - 302.

✓ เวลจิต อี. เฮอริค^๕ สังเกตเห็นว่า การกำหนดความมุ่งหมายหลักสูตรชั้นประถมศึกษา โดยมากมักจะมุ่งหมายให้เด็กได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีการศึกษาดี มีอาชีพในการดำรงชีวิตอย่าง ๆ กัน และมุ่งหมายเพื่อสนองความต้องการของเด็ก จะอย่างไรก็ตาม เฮอริคยืนยันว่า ความมุ่งหมายข้อแรก ที่ควรกำหนดในหลักสูตรประถมศึกษานั้น ควรจะมุ่งหมาย "เพื่อช่วยเด็กให้มีความสามารถในการเผชิญปัญหา และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดี รวมทั้งให้มีความสามารถในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในสังคมของชนได้เป็นอย่างดี"

ความเห็นของเฮอริคที่กล่าวมานี้ ผู้เขียนเห็นพ้องด้วย และน่าจะได้นำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรประถมศึกษาของเรา โดยการกำหนดเนื้อหาวิชาสอน และประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เด็ก เพื่อเด็กจะได้รู้จักแก้ปัญหาที่ตนประสบในชีวิตประจำวัน และเข้าสังคมได้ตามความสามารถของตน

✓ ลอเรนซ์ วิลเลียม ควานี่^๖ รายงานผลการค้นคว้าว่า วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดของหลักสูตรชั้นประถมศึกษา คือการสอน 3 R's ให้แก่เด็ก

การสอน 3 R's ให้แก่เด็ก คือการสอนอ่าน เขียน และเลข ผู้เขียนเข้าใจว่าความมุ่งหมายที่จะให้เด็กมีความเจริญงอกงามในทางสติปัญญา มากกว่าทางอื่น ๆ แต่ผู้เขียนเห็นว่า ควรจะมุ่งหมายให้เด็กเจริญงอกงาม หรือพัฒนาในด้านร่างกาย อารมณ์ ซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน และตามความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาในปัจจุบัน เรามุ่งหมายให้เด็กได้เจริญงอกงามทุกทาง ตามความสามารถที่ตนมีอยู่

II. เกี่ยวกับแบบฉบับในการจัดทำหลักสูตร

แบบฉบับในการจัดทำหลักสูตร ควรจะได้นำถึงพฤติกรรมของเด็ก และเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่จะจัดให้เรียนในแต่ละชั้นนั้น ควรจัดให้ต่อเนื่องกันไป เพื่อเด็กจะได้มีความก้าวหน้าในการเรียนต่อเนื่องเป็นลำดับกันไป

^๕ Herrick, Virgil B., "Elementary Education - Programs," Encyclopedia of Educational Research, 3rd. Ed. 1960, pp. 430 - 432.

^๖ Downey, Lawrence William, The Task of the Public School as Perceived by Regional Sub-Publics, 1959, p. 231.

III. เกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตร

เราจะทราบขอบเขตของทาง ๆ ของหลักสูตรใดเกี่ยวกับการประเมินผล ข้อบกพร่องที่พบในหลักสูตร อาจแก้ไขได้โดย

๑. แก้ไขทัศนคติของครูในเรื่องหลักสูตรให้ดีขึ้น
๒. เอาใจใส่ในเรื่องความต้องการและความสนใจของเด็กให้มากขึ้น
๓. ควรให้ครูรู้จักใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเองมากกว่าใช้วิธี "บอกให้ทำ"
๔. ควรให้ครูใช้อุปกรณ์การสอนให้มากขึ้น

ในการประเมินผลหลักสูตรนี้ ได้มีผู้ทำการศึกษาค้นคว้ากันหลายคน เป็นคนว่า แอนน์ ทริมเบิล กัลเบรธ^๑ ได้ศึกษาโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมืองอุตสาหกรรมโรงเรียนหนึ่ง และได้ชี้แจงให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ซึ่งมีผลต่อตัวเด็กที่มีบ้านอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม และมีผลต่อโรงเรียนของเด็กเหล่านั้น ว่าโรงเรียนควรจะพัฒนาหลักสูตรเสียใหม่เพื่อให้เด็กได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เดิม โดยให้โรงเรียนเป็นแหล่งกลางในการประสานงานระหว่างครู เป็นหัวหน้า และประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้ให้ความร่วมมือกับครูทำการพัฒนาหลักสูตร

ข้อเสนอแนะของกัลเบรธในรายงานการค้นคว้านี้ ผู้เขียนเห็นว่า เป็นข้อเสนอแนะที่ดีสมควรที่ เราจะให้นำมาพิจารณาใช้ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรในบ้านเมืองเรา เพราะเด็กไทยมีฐานะไม่สู้ดี และมีบ้านอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมอยู่มาก

✓ อีดิธ รอยช์ ในเคอร์^๒ ได้ประเมินผลหลักสูตร โดยใช้วิธีสัมภาษณ์ และส่งแบบสอบถามให้นักเรียนและครูชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น รวมทั้งผู้ปกครองคอย และยังได้ศึกษานอกระบบใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาจากกระบวนของโรงเรียน สรุปได้ว่า การร่วมมือของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

^๑Galbriath, Ann Trimble, "A Survey of a Changing School in an Area of Mobile Population," Dissertation Abstract, 19 : 2825-2826, No. 11, 1958.

^๒Snyder, Edith Roach, "An Evaluative Study of a Developmental Elementary School Program," Dissertation Abstract, 17 : 1261-1262, No. 6, 1957.

ไม่ว่าจะเป็นชั้นประถมหรือชั้นมัธยมตอนต้นก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองที่เอาใจใส่และสนใจ
ตลอดจนให้ความร่วมมืออย่างจริงจังนั้น เป็นกำลังสำคัญที่จะทำให้กิจการงานของโรงเรียนดำเนินไป
ด้วยดี

ในประเทศไทยควรให้เด็กเรียน ครู และผู้ปกครองให้ความร่วมมือและความสนใจต่อการศึกษ
ด้วยกันทุกฝ่าย ดังที่ส.ในเคอร์ได้รายงานผลการค้นคว้ามานี้ ผู้เขียนเห็นพ้องกับข้อเสนอแนะดังกล่าว
เป็นอย่างยิ่ง

แอม เอ็ม. ส.ในเคอร์แมน^๔ ใช้วิธีสัมภาษณ์ สังเกต และส่งแบบสอบถามในการประเมินผล
หลักสูตรของโครงการวิจัยหลักสูตรระยะ ๕ ปี พบว่าครูที่เอาใจใส่และให้ความร่วมมืออย่างจริงจังใน
โครงการวิจัยนี้ จะเอาใจใส่และสนใจต่อเนื้อหาในกระบวนการระยะเวลาของโครงการวิจัย เพราะต้อง
การทราบผลการวิจัยด้วยตนเอง ทั้งยังมีทัศนคติต่อการวิจัยหลักสูตร ดีกว่าและมากกว่าครูที่ไม่ค่อยเอา
ใจใส่และไม่สนใจในโครงการนี้

ผู้เขียนมีความเห็นว่า ครูที่เอาใจใส่และสนใจในโครงการวิจัยหลักสูตรนี้ เป็นครูที่กระตือรือร้น
และรู้จักพยายามปรับปรุงงานในหน้าที่ของตนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ๆ และเห็นด้วยกับผลการค้นคว้านี้เป็นอย่าง
ยิ่ง และคิดว่าครูประเภทนี้จะช่วยให้การ เรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้นอย่างแน่นอน

IV. เกี่ยวกับความสนใจของประชาชนในเรื่องหลักสูตร

ในสหรัฐอเมริกา ประชาชนเมืองดีทรอยต์ จำนวน ๒๗ คน ได้ร่วมมือกันจัดตั้งคณะกรรมการ
ขึ้นคณะหนึ่ง มีชื่อว่า "คณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับความต้องการของโรงเรียนในเมืองดีทรอยต์"
(Citizens Advisory Committee on School Needs in Detroit) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์
ค.ศ. ๑๙๕๑ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ใช้เวลาดำเนินงาน รวม ๔ เดือน เพื่อขอทราบความต้องการของ
โรงเรียนในระยะเวลา ๑๐ ปี คือตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๕๑ ถึง ค.ศ. ๑๙๖๑ (พ.ศ. ๒๕๐๔ ถึง พ.ศ.
๒๕๐๖) คณะกรรมการดังกล่าวนี้ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในหลายๆ ของโรงเรียน

^๔ Sniderman, Sam M., "The Long Range Productivity of a Subsidized
and Formally Organized Action Research Curriculum Study," Dissertation
Abstract, 18 : 1350 - 1351, No. 4, 1958.

โดยใช้วิธีสัมภาษณ์ครู ข้าราชการพลเรือนชั้นหัวหน้า และผู้บริหารการศึกษาในท้องถิ่นต่าง ๆ ในเมือง
คิรอนท์ และยังใช้วิธีเยี่ยมโรงเรียน พบปะและปรึกษาร่วมกันผู้ที่จะให้ความช่วยเหลือ ปรากฏว่า
ข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรถึง ๑๕ ข้อ ในจำนวนนี้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรชั้นประถม
ศึกษาเสียเป็นส่วนใหญ่ คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรจะมี

๑. ห้องเรียนที่มีอุปกรณ์การเรียนการสอนครบถ้วน ในชั้นประถมปีที่ ๑ และประถมปีที่ ๒
๒. การวางแผนไว้ว่า ครูคนหนึ่ง ๆ ควรจะอยู่สอนและอบรมเด็ก อย่างน้อยเป็นเวลา

๑ ปี

๓. การทดลองเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา และวิชาสอนภาษาใน Home
Room ของโรงเรียนบางโรงเรียน

๔. บริการของสมุดในกว้างขวางยิ่งขึ้น
๕. การศึกษาเกี่ยวกับประเพณีของชาวอเมริกัน
๖. การแก้ไขปรับปรุงบริการแนะแนวและการให้คำปรึกษาให้ดีขึ้น
๗. การจัดครูให้สอนนักเรียนตามบ้าน ให้บ่อยครั้ง ๆ

การที่ประชาชนให้ความสนใจและความร่วมมือเกี่ยวกับการศึกษาของโรงเรียนตามที่กล่าวมานี้
ย่อมเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยพัฒนาหลักสูตรให้ดีขึ้น

นักทฤษฎีหลักสูตร ได้เสนอความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา

ไว้ดังนี้

✓ ราวฟ คัมบลิว. ไทเลอร์ ** รายงานว่า พัฒนาการของทฤษฎีหลักสูตรเมื่อครั้งศตวรรษ
ที่แล้ว ได้เพ่งเล็งถึงสิ่งต่อไปนี้

๑๐
Detroit City Board of Education, Citizens Advisory Committee on
School Needs, November, 1958, pp. 1 - 364.

๑๑
Tyler, Ralph W., "The Curriculum - Then and Now," Elementary
School Journal, 57 : 364 - 374, April, 1957.

๑. การกำหนดความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
๒. การเลือกประสิทธิภาพในการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน
๓. การรวบรวมประสิทธิภาพในการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

✓ บอริส เอ. โบแซมพ์ ^{๑๒} กล่าวว่า การจัดทำหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ควรคำนึงถึง

๑. การจัดทำคู่มือประกอบหลักสูตร
๒. ความเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตร
๓. การจัดทำหลักสูตรควรจัดทำแบบกระจายอำนาจ
๔. พยายามหาแนวทางในการสำรวจความคิดเห็นต่าง ๆ แล้วรวบรวมความคิดเห็นเหล่านั้นมาพิจารณาหาทางแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

๕. ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร

✓ เรจินาล ดี. อาร์แชมบอวท์ ^{๑๓} ว่า การจัดทำหลักสูตร ควรจัดทำโดยมุ่งหมายให้ประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน

เฮอริเบอริส ซี. รัดแมน ^{๑๔} กล่าวว่า การจัดทำหลักสูตรควรคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หนังสือแบบเรียน กับพัฒนาการของหลักสูตร และสรุปว่า จนกว่าจะต้องเปลี่ยนแปลงแบบเรียน หรือวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน แต่ไม่ควรเปลี่ยนแปลงหลักสูตร นอกจากจะแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาเท่านั้น

^{๑๒} Beauchamp, George A., "Some Issues and Trends in Curriculum Planning," Elementary School Journal, 56 : 341 - 345, April, 1956.

^{๑๓} Archambault, Reginal D., "The Philosophical Bases of the Experience Curriculum," Harvard Educational Review, 26 : 263 - 275, Summer, 1956.

^{๑๔} Rudman, Herbert C., "Pattern of Textbook Use ; Key to Curriculum Development," Elementary School Journal, 58 : 401 - 406, April, 1958.

ส่วนครูกับหลักสูตร ในด้านการดำเนินการสอนวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรว่าควรจะให้ครูประจำชั้น หรือครูพิเศษสอนเป็นเวลานานเท่าไร และสอนวิชาอะไรบ้างนั้น บอร์ช คี. สโธคคาร์ค^{๑๕} กล่าวว่า ควรกำหนดลงไปให้แน่นอนว่าให้ครูประจำชั้นสอนครึ่งวันเช้า ครูพิเศษสอนครึ่งวันบ่าย ครูประจำชั้นควรสอนและรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำระเบียบนักเรียน การแนะแนว สอนอ่านและสังคมศึกษา ส่วนครูพิเศษควรสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะศึกษา ดนตรี การพลานามัย และภาษาต่างประเทศ ครูประจำชั้นควรอยู่กับเด็กนักเรียนของตนเป็นเวลา ๑ ปี ส่วนครูพิเศษควรสอนติดตามเด็กจนจบ ๑ ปี

โนแลน ซี. เคย์ซี และ แพททริก คี. ร็อคซิโอ^{๑๖} ได้พยายามสำรวจว่าการใช้แบบสำรวจทัศนคติของมินเนโซตา (Minnesota Teacher Attitude Inventory) ระหว่างครูประจำชั้น และครูพิเศษนั้น คะแนนที่ได้จากแบบสำรวจ ครูทั้งสองประเภทนี้จะมีความแตกต่างกันหรือไม่ ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย (mean) ของครูทั้งสองประเภทอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติ เราได้เหตุผลว่า อาจจะเป็นเพราะว่าครูที่นักเรียนอยู่ในความดูแลรับผิดชอบตลอดวันนั้น ไม่เพียงแต่จะสนใจและเอาใจใส่ในการให้ความรู้วิชาต่าง ๆ แก่นักเรียนเท่านั้น ยังมีความสนใจและเอาใจใส่ในบุคลิกภาพของเด็กทุกคนอีกด้วย ส่วนครูพิเศษนั้น คำนึงเฉพาะการให้ความรู้เด็กมากกว่าจะคำนึงถึงพัฒนาการด้านบุคลิกภาพของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการรู้จัก "นำตัวเอง" ของเด็ก

รูธ เอ. วิลลาร์ด^{๑๗} รายงานผลการค้นคว้าเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของครูชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนคัดเลือกมาสอน กับผลการเรียนของนักเรียนว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของครูที่สอนชั้นประถมกับประสิทธิภาพในการเรียนรู้ที่ครูให้นักเรียนในชั้นของตน และสรุปว่า

^{๑๕} Stoddard, George D., "New Way to Meet the Mind of the Child," Education 2000 A. D., pp. 141 - 164.

^{๑๖} Kearney, Nolan C., and Rocchio, Patrick D., "The Relation between the Minnesota Teacher Attitude Inventory and Subject Matter Taught by Elementary Teachers," Educational Administration and Supervision, 41 358 - 360, October, 1955.

^{๑๗} Willard, Ruth A., "A Study of the Relationship between the Valued-Behaviors of Selected Teachers and the Learning Experience Provided in their Classrooms," Journal of Educational Research, 49 : 45 - 51, September, 1955.

การเลือกครูที่มีผลต่อการให้ประสิทธิผลในการเรียนรู้นักเด็ก และหลักสูตรจะพัฒนาไปได้อีกแค่ไหนนั้น
ต้องคำนึงถึงความต้องการครูของโรงเรียนไว้ด้วย

ในค่านักเรียนกับหลักสูตรนั้น ได้มีผู้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ไว้คือ เรย์มอนด์ อี. สคัลท์, อาร์. พี. กรอปป์ และ เอช. เอ. เคอร์ติส ได้รายงานผล
การเปรียบเทียบผลการเรียนของเด็กที่โรงเรียนจัดให้เรียนครึ่งวัน กับเด็กที่เรียนเต็มวัน เด็กทั้งสอง
พวกนี้เรียนวิชาต่าง ๆ ที่โรงเรียนกำหนดให้เหมือนกัน และไม่ได้เรียนพิเศษเพิ่มเติมที่บ้าน พบว่า
ไม่มีหลักฐานอันใดที่จะยืนยันได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาทักษะเบื้องต้นของเด็กที่เรียนครึ่งวันจะแตกต่าง
จากกับเด็กที่เรียนเต็มวัน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และประถมศึกษาปีที่ ๓ แต่เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ นั้น เด็กที่เรียน
ครึ่งวันเรียนไวยากรณ์และอาหลังกว่า ส่วนเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ นั้น คะแนนเฉลี่ย (mean) ของเด็ก
ที่เรียนเต็มวันดีกว่า ในกรณีที่โรงเรียนควรจัดประสิทธิผลในการเรียนวิชาทักษะในเด็กชั้นประถมศึกษา
และประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่เรียนครึ่งวัน

เฮเลน เอฟเฟอร์แมน และ ชาร์ล บิร์ช รายงานว่าในการจัดทำหลักสูตรนั้น ควร
คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับพัฒนาการของเด็กและการก่อสร้างอาคารเรียน

เอลิธัน แอล. แบนนิง ได้ศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โดยใช้
วิธีสังเกตโดยตรง การประชุมปรึกษาหารือ การสนทนาแบบกันเอง การส่งแบบสอบถาม และศึกษาวิธี
ดำเนินงานของโรงเรียน ในการส่งแบบสอบถามนั้น ได้ขอให้ครูประจำชั้นมัธยมตอนต้น จำนวน ๒๕ คน
ในโรงเรียนหัวเมืองต่าง ๆ ที่คัดเลือกมาจากท้องถิ่นแห่งหนึ่ง ซึ่งมีประชากรประมาณห้าหมื่นคนในรัฐนิวอิง
แลนด์ เป็นผู้ตอบ เพื่อขอทราบทัศนคติและความเห็นของครู รวม ๓๐ ข้อ ในเรื่องต่อไปนี้ :-

Schultz, Raymond E., Kropp, R. P., and Curtis, H. A., "A Comparison of Half-Day and Regular Session Pupil Achievement in Elementary Schools," Childhood Education, 34 : 422b - 422h, May, 1958.

Hefferman, Helen, and Bursch, Charles, Curriculum and the Elementary Plant, p. 4.

Banning, Elelyn L., "Teacher Attitudes towards Curriculum Change," The Journal of Experimental Research, 23 : 133 - 144, December, 1954.

๑. หลักสูตรปัจจุบันที่ครูกำลังใช้อยู่
 ๒. ความเป็นผู้นำในเรื่องหลักสูตรของผู้บริหารการศึกษา
 ๓. ความรับผิดชอบของครู
 ๔. เหตุและผลในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร
 ๕. ความสนใจของครูเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร รวมทั้งเสรีภาพในการสอนของครู
 ๖. ผลการศึกษาคุณค่าหลักสูตรซึ่งอาจจะมีผลต่อวิสัยทัศน์งานของโรงเรียน เมื่อวิเคราะห์ข้อสรุปที่ได้รับมาแล้ว ปรากฏดังต่อไปนี้
- ก. ข้อมูลแสดงให้เห็นความสำคัญในความสามารถของครูเกี่ยวกับการศึกษาร่วมมือกับผู้บริหารการศึกษา
 - ข. การศึกษาก่อประสานงานระหว่างครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์โดยวิธีที่สอดคล้องกัน (2 way-process) เป็นวิธีการที่ดีมาก และตัวครูเองก็มีความต้องการที่จะทำความเข้าใจในการดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องหลักสูตรของโรงเรียน
 - ค. ควรเปิดโอกาสให้ครูได้ร่วมมือกับผู้บริหารการศึกษา
 - ง. ครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันดีมาก ซึ่งแสดงให้เห็นความสามารถของครูในการรับผิดชอบนักเรียน
 - จ. ครูต้องการให้โรงเรียนคำนึงถึงหลักเอกลักษณ์บุคคลให้มาก แต่ความต้องการข้อนี้ ศึกษานิเทศก์มิได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุน แต่กลับส่งเสริมเด็กให้พัฒนาทักษะในการอยู่ร่วมกันเท่านั้น การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงแค่เพียงรายการวิชา และวัสดุประกอบการสอนเท่านั้น
 - ✓ ด. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารการศึกษากับครู และนักเรียน ขึ้นอยู่กับทัศนคติของครูที่มีต่อวิธีการจัดทำหลักสูตรของผู้บริหารการศึกษา ครูเชื่อว่าการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนั้น ควรคำนึงถึงความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น และสภาพของท้องถิ่นเป็นสำคัญ และควรให้ครูได้ร่วมมือและรับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรด้วย

เกณฑ์อายุเด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาลและชั้นประถมศึกษา ๑ ในสหรัฐอเมริกา ได้มีผู้ศึกษากันว่า
ไว้ดังนี้

อาร์ช เก, สไตน์เนอร์^{๒๑} กล่าวถึงการกำหนดอายุเด็กเริ่มเข้าโรงเรียนว่า ในสถานเลี้ยง
อบรมเด็ก และโรงเรียนอนุบาลเริ่มรับเด็กนักเรียนเมื่อเด็กอายุระหว่าง ๒ - ๔ ปี (นับชนปี) คือ

- ๑๒ รัฐ รับเด็กอายุระหว่าง ๔ - ๖ ปี เข้าเรียนชั้นอนุบาล
- ๑๐ รัฐ กำหนดอายุสูงสุดในการเข้าเรียนสถานเลี้ยงอบรมเด็ก และโรงเรียนอนุบาล
แต่ไม่กำหนดอายุต่ำสุด (ไม่ระบุว่าอายุสูงสุดกี่ปี)
- ๑๐ รัฐ กำหนดอายุต่ำสุดในการเข้าเรียนสถานเลี้ยงอบรมเด็ก และโรงเรียนอนุบาล
แต่ไม่กำหนดสูงสุด (ไม่ระบุว่าอายุต่ำสุดกี่ปี)

ส่วนรัฐอื่น ๆ กำหนดกิสัยอายุ (age-range) ไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

กำหนดอายุเข้าเรียนสถานเลี้ยงอบรมเด็กระหว่าง ๒ - ๖ ปี, ๓ - ๖ ปี
และ ๓ - ๔ ปี ส่วนอายุเด็กเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลกำหนดไว้
ระหว่าง ๓ - ๖ ปี, ๔ - ๔ ปี, ๔ ปี ๔ เดือน - ๖ ปี, ๕ - ๖ ปี,
๕ - ๕ ปี และ ๕ - ๕ ปี

แผนกวิจัยและสมาคมผู้บริหารโรงเรียนอเมริกัน ของสมาคมการศึกษาแห่งชาติ^{๒๒} (The
National Education Association, Research Division and the American Association
of School Administrators) ได้รายงานการสำรวจการรับเด็กเข้าเรียนในโรงเรียน
ต่าง ๆ ไว้ดังนี้

- ๓๖.๖ % ของโรงเรียนที่สำรวจทั้งหมด รับเด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาลเมื่ออายุ ๔ ปี ๔ เดือน
- ๓๓.๐ % ของโรงเรียนที่สำรวจทั้งหมด รับเด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาลเมื่ออายุ ๔ ปี ๔ เดือน
- ที่เหลือ ของโรงเรียนที่สำรวจทั้งหมด รับเด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาลเมื่ออายุ ๔ ปี ๔ เดือน
และต่ำสุด ๔ ปีบริบูรณ์

^{๒๑} Steiner, Arch K., "A Report on State Laws : Early Elementary Educational," School Life 39 : 7 - 10, May, 1957.

^{๒๒} National Education Association, Research Division and American Association of School Administrators, "Admission Policies for Kindergarten and First Grade," Educational Research Service Circular, 3 : 1 - 49, 1958.

แต่ส่วนมากกับเด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาลเมื่ออายุ ๔ ปี ๔ เดือน หรือ ๔ ปี ๕ เดือน และไคร่รายงาน
การรับเด็กเข้าเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ เมื่ออายุได้ ๕ ปี ๔ เดือน หรือ ๕ ปี ๕ เดือน ไว้ดังนี้

๒๗.๓ ของโรงเรียนที่สำรวจทั้งหมด รับเด็กเข้าเรียนเมื่ออายุ ๕ ปี ๔ เดือน

๒๓.๐ ของโรงเรียนที่สำรวจทั้งหมด รับเด็กเข้าเรียนเมื่ออายุ ๕ ปี ๔ เดือน

บางโรงเรียนรับเด็กเข้าเรียนชั้นประถมเมื่ออายุ ๕ ปี ๓ เดือน ถึง ๖ ปี ๔ เดือน

บางโรงเรียนไม่กำหนดอายุเด็กเข้าเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ แต่ระบุไว้ว่า แล้วแต่เด็กเคยเข้า
เรียนชั้นอนุบาลมาก่อนหรือไม่

จอห์น เจ. ฟลอเรสเตอร์^{๒๓} รายงานว่า การรับเด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาลและชั้นประถมปีที่ ๑
นั้น ต้องแล้วแต่ความพร้อมของเด็กแต่ละคน ซึ่งจะรวมได้โดยวิธีสังเกตและการทดสอบ

เฮอร์เบิร์ต อาร์. โคน^{๒๔} ได้ทำการทดลองคัดเลือกเด็กฉลาดเข้าเรียนชั้นประถมปีที่ ๑
ในกลุ่มโรงเรียนพิทส์เบิร์ก และบรูคลิน (Pittsburgh and Brooklyn School System)
ผลปรากฏว่า เด็กฉลาดที่เข้าเรียนเมื่ออายุน้อย เรียนได้ผลดีเป็นที่น่าพอใจ

โลเวลล์ บี. คาร์เตอร์^{๒๕} รายงานการค้นคว้าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของเด็กที่เข้าเรียน
เมื่ออายุน้อยกว่า ๕ ของเด็กที่มีอายุน้อย เรียนรู้เด็กที่มีอายุน้อยมากไม่ได้ (ไม่ได้ระบุว่าอายุน้อยนั้นกี่ปี)

ในการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญการวิจัยหลายท่านกล่าวว่า

มักจะประสบปัญหาเกี่ยวกับความต่อเนื่อง (continuity) การเลือกเนื้อหาวิชา (content selec-
tion) และการจัดหน่วยระเบียบ (unit organization) ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากความยาก

มร. ๑๑๖/๒๕๐๓

^{๒๓} Florester, John J., "At What Age Should a Child Start School ?" School Executive, 74 : 80 - 81, March, 1955.

^{๒๔} Cone, Herbert R., "Brooklyn Admits Them Early," Nation's Schools, 55 : 46 - 47, March, 1955.

^{๒๕} Carter, Lowell B., "The Effect of Early School Entrance on the Scholastic Achievement of Elementary School Children in the Austin Public Schools," Journal of Educational Research, 50 : 91 - 103, October, 1956.

ลำบากในการวิจัย ทั้งยังขาดทุนทรัพย์สองพันกว่าเกี่ยวกับการศึกษาของเด็กเล็ก งานวิจัยในคัมภีร์
จึงไม่สู้แพร่หลาย และควรสนับสนุนให้ยูนิโคกใจใคร่ร่วมมือกันวิจัยด้วย ๒๒

การค้นคว้าเอกสารการวิจัยตามที่กล่าวนี้ อาจจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร
ชั้นประถมศึกษาได้ โดยพิจารณาถึงสิ่งที่เหมาะสมที่ควรจะนำมาใช้ในบ้านเมืองของเราได้

วิธีการในการ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ก่อนที่จะใช้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้เขียนเริ่มต้นทำแบบสอบถามก่อนขึ้นก่อนเพื่อทดลองใช้ โดยศึกษาหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ พุทธศักราช ๒๕๐๓ ปรมาผลการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ฉบับของโรงเรียนในโครงการจังหวัดพระนครและธนบุรี ซึ่งแบ่งเป็น ๖ หมวดวิชาคือ ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น คณิตศาสตร์ ทดลานาญ และศิลปะศึกษา และระเบียบวิธีสอนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ผู้เขียนได้สร้างแบบสอบถามขึ้น ๒ แบบ คือ แบบทั้งคำถามให้ครูตอบด้วยการเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องสี่เหลี่ยมที่มีคำตอบตรงกับความเห็นของครู คำตอบนี้แบ่งเป็นชั้น ๆ เป็นต้นว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง อีกแบบหนึ่งคือแบบเติมคำในช่องว่าง

แบบสอบถามฉบับทดลองนี้ มี ๔๘ ข้อ ผู้เขียนได้นำไปทดลองใช้กับครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในโรงเรียนจังหวัดพระนครและธนบุรี รวม ๓๐ โรงเรียน และได้รับคำตอบของครูก็มารวม ๓๐ ฉบับ ผู้เขียนได้นำมาพิจารณาว่า แบบสอบถามนี้มีข้อบกพร่องอย่างใดหรือไม่ เป็นต้นว่า ครูเข้าใจคำถามหรือไม่ คำถามนั้นคลุมเครือในหลักสูตรหรือไม่ รวมทั้งความสะดวกในการใช้แบบสอบถาม ปรากฏว่าผู้เขียนต้องแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามหลายข้อ โดย

๑. ตัดข้อกระทงที่ครูไม่เข้าใจคำถาม เพราะคำถามคลุมเครือ ออก
๒. ตัดข้อกระทงที่ถามซ้ำกันออก
๓. เพิ่มเพิ่มข้อกระทงที่ขาดตกบกพร่อง
๔. แก้ไขคำพูดในแบบสอบถามให้รัดกุมยิ่งขึ้น

เมื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามหัวข้อดังกล่าวแล้ว ผู้เขียนจึงใช้แบบสอบถามฉบับใหม่เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างรวม ๒๕ โรงเรียน

ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้

แบบสอบถามความเห็นของครู แบ่งออกเป็น ๔ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบบันทึกส่วนตัวครู ประกอบด้วยรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวครู เป็นต้นว่า โรงเรียน เพศ อายุ สภาพสมรส รายได้ ที่อยู่ ระยะเวลาที่เคยสอน ความรู้และประสบการณ์ของครู โดยให้ครูตอบด้วยวิธีเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องสี่เหลี่ยมที่มีความหมายตรงกับลักษณะของครู และเก็บค่าในช่องว่าง รวมทั้งสิ้น ๑๔ ข้อ (ดูภาคผนวก หน้า ๑๑๐)

ตอนที่ ๒ เป็นคำถามเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปซึ่งมีประเพณีที่ ๑ ให้ครูเลือกตอบตามความเห็นของครู ด้วยวิธีเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องสี่เหลี่ยม และแสดงความคิดเห็นประกอบคำตอบในตอนท้ายของข้อกระทงนั้น ๆ รวมทั้งสิ้น ๒๒ ข้อกระทง (ดูภาคผนวก หน้า ๑๑๒)

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามเกี่ยวกับสาขาต่างๆ ที่ทำให้ให้นักเรียนสอบไล่ตกและขาดสอบเป็นจำนวนมาก ว่าสาขานั้น ๆ มีความสำคัญต่อการสอบไล่และการขาดสอบของนักเรียนมากน้อยเพียงใด รวมทั้งสิ้น ๒๒ รายการ (ดูภาคผนวก หน้า ๑๓๔)

ตอนที่ ๔ เป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นเพื่อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร และคำถามเกี่ยวกับความต้องการเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าในงานอาชีพของครู รวม .
ทั้งสิ้น ๒ ข้อกระทง (ดูภาคผนวก หน้า ๑๔๑)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้เขียนใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูสอนชั้นประถมศึกษา ๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๖ ในโรงเรียนต่าง ๆ ในภาคศึกษา ๑ การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้เขียนใช้วงหลักเกณฑ์การเลือกไว้ดังต่อไปนี้

๑. โรงเรียนที่เลือกมาทั้งหมดกระจาย . ๆ ทั่วภาคศึกษา ๑

๒. เป็นโรงเรียนประถมศึกษาและเทศบาลที่มีชั้นประถมศึกษา ๑ ถึงชั้นประถมศึกษา ๕ เป็น

อย่างน้อย

๓. การเลือกจำนวนโรงเรียนก็เกิดเลือก ๒๔ โรงเรียนจากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด ๒๐๓ โรงเรียน ซึ่งจัดกระทำโดยวิธีสุ่มตัวอย่างและอาศัยการวางของ ฟิชเชอร์ กับ เบท * ตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

ก. เป็นตัวแทนของโรงเรียนในภาคศึกษา *

ข. จำนวนโรงเรียนพอเหมาะแก่เวลาที่จะใช้ในการส่งและเก็บแบบสอบถาม

ค. ค่าใช้จ่ายในการส่งและเก็บแบบสอบถามเหมาะสมกับจำนวนที่จำกัด

โดยอาศัยหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ ผู้เขียนเลือกได้โรงเรียนเพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยขอให้ครูชั้นประถมศึกษา * เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน		จำนวนครูในโรงเรียน		จำนวนครูที่ไม่ได้ค่าตอบแทน	
	เทศบาล	ประชาบาล	เทศบาล	ประชาบาล	เทศบาล	ประชาบาล
พระนครศรีอยุธยา	๔	๒	๕๕	๓	๒	—
นนทบุรี	๓	๒	๔	๔	๑	—
นนทบุรี	—	๑	—	๓	—	—
สมุทรปราการ	๓	๓	๑๑	๕	—	๑
สมุทรสาคร	—	๒	—	๓	—	—
นครปฐม	—	๒	—	๓	—	—
รวม	๑๔	๑๐	๘๐	๒๖	๓	๑

ผู้เขียนได้รับแบบสอบถามจากผู้ตอบกลับมา รวมทั้งสิ้น ๔๔ ฉบับ

* Fisher, Sir Ronald A., Yates, Frank, Statistical Tables for Biological, Agricultural and Medical Research, pp. 114 - 119.

จำนวนครู ๔๔ คน ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะดังนี้

เพศ		วุฒิ		ประสบการณ์ในการสอนระหว่าง			
ชาย	หญิง	มีวุฒิกครู	ไม่มีวุฒิกครู	๐ - ๔ ปี	๕ - ๙ ปี	๑๐ ปีขึ้นไป	ไม่ระบุ
๓๒	๑๒	๒๔	๒๐	๒๗	๑๗	๓๐	๓๓

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการนำแบบสอบถามไปให้ครูนั้น ผู้เขียนได้นำไปมอบให้ครูที่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยผ่านครูใหญ่ของโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง และมีหนังสือจากกรมสามัญศึกษาถึงครูใหญ่ ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยหลักผู้ทรงพรหมทั้งขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ผู้เขียนได้แจ้งวิธีตอบและปิดผนึกแบบสอบถามเมื่อตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยขอให้ครูใหญ่รวบรวมแบบสอบถามที่ครูในโรงเรียนของตนได้ตอบแล้วไว้วางใจ ผู้เขียนได้เก็บแบบสอบถามคืนมารวมทั้งสิ้น ๓๐๒ ฉบับ ในจำนวนนี้ไม่มีคำตอบ ๔ ฉบับ จึงใช้เป็นข้อมูลได้ ๔๔ ฉบับ เพื่อนำมาทำการวิเคราะห์ต่อไป

การจัดกระทำกับข้อมูล

เพื่อความสะดวกรวดเร็วและแม่นยำ ในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้เขียนได้จัดกระทำกับข้อมูลดังนี้

๑. รวมคำตอบที่มีหลายพวกเข้าด้วยกัน เพียง ๑ พวก เป็นต้นว่า ในกรณีที่คำตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็น ผู้เขียนได้จัดแบ่งเป็น ๒ พวก คือ พวกเห็นด้วย และพวกไม่เห็นด้วย หรือในข้อคำถามที่มีคำตอบ ขาดเกินไป คณะผู้วิจัยได้พิจารณาแล้ว คำนวณง่าย ๆ ง่ายเกินไป ผู้เขียนได้จัดแบ่งเป็น ๒ พวก คือ พวกพอเหมาะแล้ว และพวกยังไม่พอเหมาะ (หมายถึงยากหรือง่าย) ทั้งนี้แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ผู้เขียนจึงได้คำตอบของแถมข้อกระทงเป็น ๓ พวก คือ พวกนิมาน พวกนิเสธ และพวก
ไม่มีคำตอบ ใช้รหัสแทนทั้ง ๓ พวก เป็นอักษร a, b และ y ตามลำดับ รวมจำนวนข้อกระทงที่ใช้
รหัสนี้ ๑๒๔ ข้อกระทง

๒. ใช้ตัวเลข ๑ - ๑ และอักษร x, y เป็นรหัสแทนข้อความในแบบบันทึกส่วนตัวครู
เป็นต้นว่า ใช้ตัวเลขแทนชื่อโรงเรียน เพศ อายุ จำนวนปีที่ทำการสอน ฯลฯ จำนวนข้อสอบในแบบบันทึก
ส่วนตัวครูที่ของใช้รหัสดังกล่าวนี้มีทั้งหมด ๒๑ ข้อสอบ และใช้เลข ๑ - ๕ แทนคำตอบของครูในแบบ
สอบถามตอนที่ ๓ ความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนสอบได้ตก และขาดสอบเป็นจำนวน
มาก รวม ๒๖ ข้อกระทง

เมื่อใช้รหัสในการตรวจสอบแบบสอบถามที่ผู้เขียนได้บรรยายมาแล้วนั้น ผู้เขียนจึงใช้วิธีเจาะ
บัตรแทนคำตอบที่ตรวจมาได้ทั้งหมด แล้วนำไปแยกหมวดหมู่ตามเพศ วุฒิ และประสิทธิภาพในการสอน
ด้วยเครื่องจักร โอ. บี. เอ็ม. ทั้งนี้เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และแม่นยำ ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ซึ่งผู้เขียนจะคงกระทำต่อไปอีกเป็นจำนวนมากในโครงการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาทั่วประเทศด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ผู้เขียนใช้เครื่องจักร โอ. บี. เอ็ม. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคำตอบในแบบสอบถาม แยก
คำตอบเป็น ๓ ประเภท คือ เพศ วุฒิ และประสิทธิภาพในการสอนของครู

๒. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความเห็นของครู ตามเพศ วุฒิ และประสิทธิภาพใน
การสอน โดยวิธี คายสแควร์

๓. รวบรวมคำตอบของครูในการแสดงความเห็นและข้อเท็จจริงนำไปทำการวิเคราะห์ต่อไป

๔. แยกความนิยมเชิงของคำตอบที่ครูตอบเป็นส่วนรวมว่า มีความเห็นส่วนมากเกี่ยวกับ
หลักสูตร เป็นอย่างไร เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรต่อไป

บทที่ ๔

ผลการค้นคว้า

ผลการค้นคว้า

ผู้เขียนทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไป
ชั้นประถมศึกษา • โดยแบ่งออกเป็น ความเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร ความมุ่งหมาย
ของหลักสูตร ประมวลการสอนและการเตรียมการสอนของครู เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้
เด็กเรียน ความยากง่ายและความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ การสอนของครูและการเรียน
ของเด็กเมื่อมีการศึกษา ๒๕๐๕ ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่จะใช้เป็นพื้นฐานในการเรียน
ขั้นต่อ ๆ ไป การเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนวิชาต่าง ๆ การประชุมคณะครูเกี่ยวกับการสอนเพื่อให้
สอดคล้องกับหลักสูตร และการได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากศึกษานิเทศก์หรือผู้เชี่ยวชาญการศึกษา
อายุเกณฑ์เข้าเรียนชั้นประถมศึกษา • และสาเหตุที่ทำให้เด็กเรียนสอบได้ตกเป็นจำนวนมาก ทั้งตาราง
ที่เสนอต่อไปนี้

ตาราง ๑. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรชั้นประถมศึกษา •

พุทธศักราช ๒๕๐๐

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ครูทราบว่าใคร เป็นผู้จัดทำหลักสูตร	๓๖
	ครูไม่ทราบว่าใคร เป็นผู้จัดทำหลักสูตร	๓๓
	ไม่มีคำตอบ	๓๑
๒	ครูควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร	๔๔
	ครู ไม่ควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร	๒๖
	ไม่มีคำตอบ	๒๔

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ๔๔ ฉบับ

จากการวาง ๑. นี้ จะเห็นว่าในข้อ ๑ จำนวนครูที่ทราบว่าใครเป็นผู้จัดทำหลักสูตรชั้นประถมปีที่ ๑ และจำนวนครูที่ไม่ทราบว่าใครเป็นผู้จัดทำหลักสูตรชั้นประถมปีที่ ๑ มีจำนวนใกล้เคียงกัน แม้คำถามข้อกระทงนี้จะไม่มีผลสำคัญต่อการสอนแต่อย่างใด แต่ก็แสดงให้เห็นความสนใจและความรู้รอบตัวของครูเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร ส่วนในข้อ ๒ ครูเห็นว่า ควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรมากกว่าไม่ควรมีส่วนร่วมด้วย ครูในเหตุผลว่า เพราะครูเป็นผู้ใช้หลักสูตร บอมนทราบว่าสิ่งใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับนักเรียน และกับสภาพของท้องถิ่นของตน

ตาราง ๒. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายที่ระบุไว้ในหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมปีที่ ๑ พุทธศักราช ๒๔๓๓

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร ชัดเจนดีมาก	๓๔
	ความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร ไม่ชัดชัดเจน	๔๔
	ไม่มีคำตอบ	๔
๒	ครูเข้าใจความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร แจ่มแจ้งดีมาก	๑๔
	ครูเข้าใจความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร ไม่สู้แจ่มแจ้ง	๕๔
	ไม่มีคำตอบ	๔
๓	ความมุ่งหมายเฉพาะวิชาสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไป เป็นส่วนมาก	๖๐
	ความมุ่งหมายเฉพาะวิชาสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไป เป็นส่วนน้อย	๓๓
	ไม่มีคำตอบ	๗

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ๔๔ ฉบับ

จากการวาง ๒. นี้ จะเห็นได้ว่าในสองข้อแรกนั้น ครูจำนวนมากแสดงความเห็นว่าการมุ่งหมายของหลักสูตรไม่ชัดเจนน และครูเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรไม่แจ่มแจ้ง แต่ความเห็นของครูในข้อ ๓ นั้น ครูส่วนใหญ่กลับเห็นว่า ความมุ่งหมายเฉพาะวิชาสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้จากความคิดเห็น ๒ ประการ ประการแรก ครูอาจเห็นว่าความมุ่งหมายเฉพาะวิชาที่ไม่ชัดเจน และครูไม่ค่อยเข้าใจเช่นเดียวกับความมุ่งหมายทั่วไป ส่วนประการที่สอง อาจเป็นได้ว่า ครูไม่เข้าใจคำทอมนี้นี้ หรืออาจตอบคำถามนี้โดยมิได้พิจารณาในละเอียดรอบคอบเสียก่อน

ตาราง ๓. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่เห็นเกี่ยวกับจำนวนเด็กที่สามารถเรียนได้ตามความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรชั้นประถมศึกษา • พุทธศักราช ๒๕๐๓

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษา • ที่รู้จักความรับผิดชอบตัวเองได้ มีมากกว่าครึ่ง	๓๕
✓	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษา • ที่รู้จักความรับผิดชอบตัวเองได้ มีน้อยกว่าครึ่ง	๕๑
	ไม่มีคำตอบ	๑๔
๒	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษา • ที่สามารถฟังภาษาไทยได้ มีมากกว่าครึ่ง	๖๐
✓	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษา • ที่สามารถฟังภาษาไทยได้ มีน้อยกว่าครึ่ง	๒๖
	ไม่มีคำตอบ	๑๔

ตาราง ๓. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๓	✓ ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่สามารถพูดภาษาไทยได้ดี มีมากกว่าครึ่ง ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่สามารถพูดภาษาไทยได้ดี มีน้อยกว่าครึ่ง ไม่มีคำตอบ	๕๕ ๒๒ ๑๔
๔	✓ ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่สามารถอ่านภาษาไทยได้ดี มีมากกว่าครึ่ง ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่สามารถอ่านภาษาไทยได้ดี มีน้อยกว่าครึ่ง ไม่มีคำตอบ	๕๖ ๔๑ ๑๓
๕	✓ ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่สามารถเขียนภาษาไทยได้ดี มีมากกว่าครึ่ง ✓ ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่สามารถเขียนภาษาไทยได้ดี มีน้อยกว่าครึ่ง ไม่มีคำตอบ	๕๑ ๔๗ ๑๒
๖	✓ ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่สามารถแต่งความภาษาไทยได้ดี มีมากกว่าครึ่ง ✓ ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่สามารถแต่งความภาษาไทยได้ดี มีน้อยกว่าครึ่ง ไม่มีคำตอบ	๓๒ ๕๖ ๑๒

ตาราง ๓. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๗	ครูเห็นว่าเด็กจนชั้นประถมปีที่ ๑ ที่สามารถเข้ากับเพื่อนฝูงได้ดี มีมากกว่าครึ่ง	๓๒
✓	ครูเห็นว่าเด็กจนชั้นประถมปีที่ ๑ ที่สามารถเข้ากับเพื่อนฝูงได้ดี มีน้อยกว่าครึ่ง	๘๖
	ไม่มีคำตอบ	๑๒
๘	ครูเห็นว่าเด็กจนชั้นประถมปีที่ ๑ ที่สามารถนำความรู้ไปใช้นอกห้องเรียน ได้ มีมากกว่าครึ่ง	๗๔
	ครูเห็นว่าเด็กจนชั้นประถมปีที่ ๑ ที่สามารถนำความรู้ไปใช้นอกห้องเรียน ได้ มีน้อยกว่าครึ่ง	๑๐
	ไม่มีคำตอบ	๑๒
๙	ครูเห็นว่าเด็กจนชั้นประถมปีที่ ๑ ที่มีนิสัยการทะเลาะวิวาท มีมากกว่าครึ่ง	๗๔
	ครูเห็นว่าเด็กจนชั้นประถมปีที่ ๑ ที่มีนิสัยการทะเลาะวิวาท มีน้อยกว่าครึ่ง	๑๔
	ไม่มีคำตอบ	๑๒
๑๐	ครูเห็นว่าเด็กจนชั้นประถมปีที่ ๑ ที่รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีมากกว่าครึ่ง	๘๐
✓	ครูเห็นว่าเด็กจนชั้นประถมปีที่ ๑ ที่รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีน้อยกว่าครึ่ง	๘๖
	ไม่มีคำตอบ	๑๔

ตาราง ๓. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อย
๑๑	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่รู้จักทำประโยชน์ในชุมชน ราวา มีมากกว่าครึ่ง ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่รู้จักทำประโยชน์ในชุมชน ราวา มีน้อยกว่าครึ่ง ไม่มีคำตอบ	๕๗ ๓๐ ๑๓
๑๒	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่รู้จักปฏิบัติตนในสุภาพดี มีมาก กว่าครึ่ง ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่รู้จักปฏิบัติตนในสุภาพดี มีน้อย กว่าครึ่ง ไม่มีคำตอบ	๒๓ ๕๔ ๑๓
๑๓	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่รู้จักดูแลนิคมเล่นกีฬา มีมากกว่าครึ่ง ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่รู้จักดูแลนิคมเล่นกีฬา มีน้อยกว่าครึ่ง ไม่มีคำตอบ	๒๔ ๒๓ ๑๒
๑๔	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่รู้จักคุณค่าของความงกงามและศิลปะ มีมากกว่าครึ่ง ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่รู้จักคุณค่าของความงกงามและศิลปะ มีน้อยกว่าครึ่ง ไม่มีคำตอบ	๔๖ ๓๑ ๑๓

ตาราง ๓. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑๕	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่มีนิสัยชอบและรักดนตรี มีมากกว่าครึ่ง	๒๒
	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่มีนิสัยชอบและรักดนตรี มีน้อยกว่าครึ่ง	๒๒
	ไม่มีคำตอบ	๑๒
๑๖	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่รู้จักภาษาต่างประเทศมี ๓ ภาษา มีมากกว่าครึ่ง	๕๔
	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่รู้จักภาษาต่างประเทศมี ๓ ภาษา มีน้อยกว่าครึ่ง	๒๕
	ไม่มีคำตอบ	๑๓
๑๗	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่รู้จักทั้งความนึกเห็นของคนอื่น มีมากกว่าครึ่ง	๕๐
	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่รู้จักทั้งความนึกเห็นของคนอื่น มีน้อยกว่าครึ่ง	๓๗
	ไม่มีคำตอบ	๑๓
๑๘	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่มีความรู้รอบตัวเกี่ยวกับบ้านเมือง ของตัว มีมากกว่าครึ่ง	๒๕
	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่มีความรู้รอบตัวเกี่ยวกับบ้านเมือง ของตัว มีน้อยกว่าครึ่ง	๕๗
	ไม่มีคำตอบ	๑๘

ตาราง ๓. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑๔	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมปีที่ ๑ ที่มีความรับผิดชอบต่องาน มีมากกว่าครึ่ง ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมปีที่ ๑ ที่มีความรับผิดชอบต่องาน มีน้อยกว่าครึ่ง ไม่มีคำตอบ	๖๐ ๒๗ ๑๓
๒๐	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมปีที่ ๑ ที่รู้จักประหยัดทรัพย์สินและเวลา มีมากกว่าครึ่ง ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมปีที่ ๑ ที่รู้จักประหยัดทรัพย์สินและเวลา มีน้อยกว่าครึ่ง ไม่มีคำตอบ	๔๔ ๔๒ ๑๓
๒๑	ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมปีที่ ๑ ที่จะฉลาดในการประกอบอาชีพ มีมากกว่าครึ่ง ครูเห็นว่าเด็กจบชั้นประถมปีที่ ๑ ที่จะฉลาดในการประกอบอาชีพ มีน้อยกว่าครึ่ง ไม่มีคำตอบ	๔๐ ๔๗ ๑๓

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ๔๔ ฉบับ

ความเห็นเกี่ยวกับเด็กจนชั้นประถมปีที่ ๑ ที่เรียนไ้ตามความมุ่งหมายที่ระบุไว้ในหลักสูตร
ทั่วไป รวม ๒๑ ข้อกระทงในแบบสอบถามนั้น ครูส่วนมากมีความเห็นว่า จำนวนเด็กที่สามารถเรียน
ไ้ตามความมุ่งหมายมีมากกว่าครึ่ง รวม ๑๒ ข้อกระทง และครูเห็นว่า มีเด็กจำนวนน้อยกว่าครึ่ง
ที่สามารถเรียนไ้ตามความมุ่งหมายในหัวข้อต่าง ๆ รวม ๖ ข้อกระทง ส่วนอีก ๓ ข้อกระทงนั้น
อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่เห็นว่า จำนวนเด็กที่สามารถเรียนไ้มีมากกว่าครึ่ง และน้อยกว่าครึ่ง
ใกล้เคียงกัน

สิ่งที่ครูจำนวนมากที่สุดเห็นว่า เด็กมากกว่าครึ่งเรียนไ้ตามความมุ่งหมายนั้น คือความสามารถ
นำความรู้ไปใช้ในนอกห้องเรียนไ้ (ข้อ ๔) รองลงมา คือความมีสัมมาคารวะ และมีมารยาท รู้จัก
ดูแลนิยมนอกกีฬา สามารถพูดภาษาไทยไ้ดี รู้จักปฏิบัติตนในสุภาพ มีนิสัยรักและชอบดนตรี
(ข้อ ๔, ๑๓, ๓, ๑๒ และ ๑๕ ตามลำดับ) ส่วนข้อที่ครูจำนวนมากเห็นว่า เด็กน้อยกว่าครึ่งเรียน
ไ้ตามความมุ่งหมาย คือข้อ ๔ ข้อ ๖ และข้อ ๙ อันได้แก่ ความรู้รอบตัวเกี่ยวกับบ้านเมืองของตน
ความสามารถทางภาษาไทยไ้ดี และถว้เข้ากับเพื่อนฝูงไ้ดี ตามลำดับ

ข้อกระทงต่าง ๆ ที่ได้นำมากล่าวไว้นี้ ผู้เขียนเลือกกล่าวเพียงบางข้อกระทงที่จำนวนครู
ส่วนมากมีความเห็นแตกต่างกันเป็นที่น่าสนใจ

สำหรับวิชาภาษาไทยนั้น แม้ครูจำนวนมากจะให้คำตอบไปในเชิงนิมิตว่า มีเด็กจำนวนมาก
กว่าครึ่งที่สามารถใช้ภาษาไทย (ฟัง - พูด - เขียน - อ่าน) ข้อ ๒ - ๖ ไ้ดี แต่ก็ยังมีครูอีกบาง
ส่วนที่เห็นว่า เด็กที่มีความสามารถดังกล่าวนี้นี้ มีจำนวนน้อยกว่าครึ่ง ความเห็นของครูจำนวนนี้
ควรจะนำไปพิจารณาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนและครูด้วย เพราะภาษาไทย
เป็นภาษาประจำชาติ ที่เด็กจำต้องเรียนรู้ไ้สามารถใช้ภาษาของตนไ้ดีทุกคน

ตาราง ๔. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับประมวลการสอนชั้นประถมศึกษา
และการเตรียมการสอนของครู

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ครูเคยเข้าร่วมประชุมจัดทำประมวลการสอน	๓๑
	ครูไม่เคยเข้าร่วมประชุมจัดทำประมวลการสอน	๖๙
	ไม่มีคำตอบ	๐
๒	ถ้าเคยเข้าร่วมประชุม ครูใดแสดงความตึกเห็นมาก	๒๗
	ครูไม่เคยแสดงความตึกเห็น	๔
	ไม่มีคำตอบ	๖๙
๓	ครูควรมีส่วนเข้าร่วมประชุมจัดทำประมวลการสอน	๕๕
	ครูไม่ควรมีส่วนเข้าร่วมประชุมจัดทำประมวลการสอน	๑๖
	ไม่มีคำตอบ	๒๙
๔	ประมวลการสอนชั้นประถมปีที่ ๑ ที่ใช้ในโรงเรียน เขียนไว้ชัดเจน เป็นส่วนมาก	๒๑
	ประมวลการสอนชั้นประถมปีที่ ๑ ที่ใช้ในโรงเรียน เขียนไว้ชัดเจน เป็นส่วนน้อย	๓๔
	ไม่มีคำตอบ	๔
๕	ประมวลการสอนชั้นประถมปีที่ ๑ ที่ใช้ในโรงเรียนสอดคล้องกับหลักสูตร เป็นส่วนมาก	๒๗
	ประมวลการสอนชั้นประถมปีที่ ๑ ที่ใช้ในโรงเรียนสอดคล้องกับหลักสูตร เป็นส่วนน้อย	๒๖
	ไม่มีคำตอบ	๓

ตาราง ๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๖	ครูเตรียมการสอนล่วงหน้า นาน • สัปดาห์ ครูเตรียมการสอนล่วงหน้า มากกว่าหรือน้อยกว่า • สัปดาห์ ไม่มีคำตอบ	๔๕ ๕ ๒
๗	ครูเห็นว่าปร ะมวลการสอนช่วยในการ เตรียมการสอนได้มาก ครูเห็นว่าปร ะมวลการสอนช่วยในการ เตรียมการสอนได้น้อย ไม่มีคำตอบ	๔๐ ๑๓ ๓
๘	ครูเห็นว่าองค์กัแปลงเนื้อหาวิชาในปร ะมวลการสอนบ้าง ครูเห็นว่าไม่องค์กัแปลงเนื้อหาวิชาในปร ะมวลการสอนเลย ไม่มีคำตอบ	๖๕ ๒๒ ๕
๙	ครูเห็นว่า องค์กัแปลงเนื้อหาวิชาภาษาไทยมาก ครูเห็นว่า องค์กัแปลงเนื้อหาวิชาภาษาไทยน้อย ไม่มีคำตอบ	๓ ๓๗ ๖๐
๑๐	ครูเห็นว่า องค์กัแปลงเนื้อหาวิชาสังคมศึกษามาก ครูเห็นว่า องค์กัแปลงเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาน้อย ไม่มีคำตอบ	๕ ๔๕ ๑๒
๑๑	ครูเห็นว่า องค์กัแปลงเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ เบื้องต้นมาก ครูเห็นว่า องค์กัแปลงเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ เบื้องต้นน้อย ไม่มีคำตอบ	๕ ๓๔ ๑๘

ตาราง ๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑๒	ครูเห็นว่า ต้องศึกษาระบบเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์มาก ครูเห็นว่า ต้องศึกษาระบบเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์น้อย ไม่มีคำตอบ	๗ ๗๐ ๒๓
๑๓	ครูเห็นว่า ต้องศึกษาระบบเนื้อหาวิชาฟิสิกส์มาก ครูเห็นว่า ต้องศึกษาระบบเนื้อหาวิชาฟิสิกส์น้อย ไม่มีคำตอบ	๖ ๗๑ ๒๓
๑๔	ครูเห็นว่า ต้องศึกษาระบบเนื้อหาวิชาเคมีที่ศึกษามาก ครูเห็นว่า ต้องศึกษาระบบเนื้อหาวิชาเคมีที่ศึกษาน้อย ไม่มีคำตอบ	๘ ๗๑ ๒๑
๑๕	ในการเตรียมการสอน นอกจากใช้หลักสูตรและประมวลการสอนแล้ว ครูใช้หนังสืออื่น ๆ ประกอบอีก ในการเตรียมการสอน นอกจากใช้หลักสูตรและประมวลการสอนแล้ว ครูไม่ใช้หนังสืออื่น ๆ ประกอบเลย ไม่มีคำตอบ	๕๗ ๒๔ ๑๙
๑๖	ครูเห็นว่า ประมวลการสอนที่ครูใช้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นมาก ครูเห็นว่า ประมวลการสอนที่ครูใช้ไม่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ไม่มีคำตอบ	๕๐ ๕๔ ๕

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ๔๔ ฉบับ

จากการวาง ๔. จะเห็นได้ว่า ครูจำนวนมาก (๖๔ %) ไม่เคยเข้าร่วมประชุมเพื่อจัดทำ
ประมวลการสอน และเมื่อถามความเห็น ครูครุมีส่วนเข้าร่วมประชุมหรือไม่ ครูส่วนมากเห็นว่า
ตนควรมีส่วนเข้าร่วมด้วย ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่มีความสนใจในการจัดทำประมวลการสอน
มาก พวกที่เคยเข้าร่วมประชุม แม้จะมีจำนวนน้อย ส่วนมากก็ได้แสดงความคิดเห็นไว้มาก

เกี่ยวกับการใช้ประมวลการสอนของครู ครูส่วนมากเห็นว่าประมวลการสอนช่วยในการเตรียม
การสอนได้มาก และครูจำเป็นต้องศึกษาเปลี่ยนแปลงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในประมวลการสอนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น
คำตอบของครูในเรื่องนี้อาจแสดงว่า ประมวลการสอนที่มีอยู่เหมาะสมอยู่แล้ว แต่เมื่อถามว่าประมวล
การสอนเหมาะสมกับท้องถิ่นหรือไม่ เป็นที่น่าสังเกตว่า ครูถึง ๕๕ % เห็นว่ายังไม่เหมาะสม

ตาราง ๕. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่ความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ครูเห็นว่า เนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีส่วนช่วยในการเรียนมรร ธการความมุ่งหมายได้มาก	๕๖
✓	ครูเห็นว่า เนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีส่วนช่วยในการเรียนมรร ธการความมุ่งหมายได้น้อย	๔๔
	ไม่มีคำตอบ	๔
๒	ครูเห็นควมอย่างหนึ่งที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนการหัดและการพูด	๕๓
	ครูไม่ตอบเห็นควมที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนการหัดและการพูด	๔๐
	ไม่มีคำตอบ	๗
๓	ครูเห็นควมอย่างหนึ่งที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนอ่าน	๕๔
	ครูไม่ตอบเห็นควมที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนอ่าน	๓๕
	ไม่มีคำตอบ	๑

ตาราง ๕. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๔	ครู เห็นด้วยอย่างยิงที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนเขียน ครู ไม่ค่อยเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนเขียน ไม่มีคำตอบ	๕๔ ๔๑ ๕
๕	ครู เห็นด้วยอย่างยิงที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาสังคมศึกษา ครู ไม่ค่อยเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาสังคมศึกษา ไม่มีคำตอบ	๔๓ ๕๓ ๔
๖	ครู เห็นด้วยอย่างยิงที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เมืองตน ครู ไม่ค่อยเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เมืองตน ไม่มีคำตอบ	๓๗ ๕๕ ๔
๗	ครู เห็นด้วยอย่างยิงที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาคณิตศาสตร์ ครู ไม่ค่อยเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาคณิตศาสตร์ ไม่มีคำตอบ	๕๑ ๔๕ ๔
๘	ครู เห็นด้วยอย่างยิงที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาสุขศึกษา ครู ไม่ค่อยเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาสุขศึกษา ไม่มีคำตอบ	๕๔ ๔๑ ๕
๙	ครู เห็นด้วยอย่างยิงที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษา ครู ไม่ค่อยเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษา ไม่มีคำตอบ	๕๒ ๔๑ ๖

ตาราง ๕. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑๐	ครู เห็นด้วยอย่างยิ่งที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาชั้นรองและคนตรี	๓๔
✓	ครู ไม่ค่อยเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาชั้นรองและคนตรี	๕๕
	ไม่มีคำตอบ	๑
๑๑	ครู เห็นด้วยอย่างยิ่งที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาเขียนรูปและระบายสี	๔๖
✓	ครู ไม่ค่อยเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาเขียนรูปและระบายสี	๕๔
	ไม่มีคำตอบ	๔
๑๒	ครู เห็นด้วยอย่างยิ่งที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนศิลปปฏิบัติ	๓๔
✓	ครู ไม่ค่อยเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนศิลปปฏิบัติ	๕๕
	ไม่มีคำตอบ	๔

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ๔๔ ฉบับ

จากตาราง ๕. นี้ จะเห็นได้ว่า ครูจำนวนมากเห็นว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีส่วนช่วยให้การเรียนของเด็กบรรลุตามความมุ่งหมายได้น้อย และเมื่อถามเกี่ยวกับการที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาต่าง ๆ นั้น เป็นที่น่าสังเกตว่าครูไม่ค่อยเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนวิชาต่อไปนี้ คือ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น ชั้นรองและคนตรี และศิลปปฏิบัติ (ข้อ ๕, ๖, ๑๐ และ ๑๒) ในจำนวน ๔ วิชาที่กล่าวมานี้ วิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น เป็นวิชาที่ครูเห็นด้วยน้อยที่สุด รองลงมา คือ วิชาศิลปปฏิบัติ และสังคมศึกษาซึ่งทั้ง ๓ วิชา จำนวนครูที่ไม่ตอบมีจำนวนเท่ากัน คือ วิชาละ ๔ ส่วนวิชาชั้นรองและคนตรินั้น (ข้อ ๑๐) ครูที่ไม่แสดงความเห็น มีจำนวนสูงกว่า ๓ วิชาแรก จึงไม่อาจเรียงลำดับเข้าด้วยกันได้

วิชาการเขียนรูปและระบายสี (ข้อ ๑๑) เห็น จำนวนครูที่แสดงความเห็นไว้ว่าเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยนั้น มีจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนวิชาอื่น ๆ (ข้อ ๒, ๓, ๔, ๗, ๘ และ ๙) ครูส่วนมากเห็นด้วยอย่างยิ่งที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียน เพราะจำนวนครูที่แสดงความเห็นไว้เช่นนั้น มีจำนวนใกล้เคียงกัน

ตาราง ๖. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่เห็นความเห็นเกี่ยวกับความยากง่ายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการฟังและการพูด เหมาะสมกับเด็ก ก็แล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการฟังและการพูด ยังไม่เหมาะสม กับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๔๕ ๑๑ ๔
๒	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการอ่าน เหมาะสมกับเด็กก็แล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการอ่าน ยังไม่เหมาะสมกับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๗๖ ๑๗ ๗
๓	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการเขียน เหมาะสมกับเด็กก็แล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการเขียน ยังไม่เหมาะสมกับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๔๒ ๑๔ ๔

ตาราง ๖. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๔	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา เหมาะสมกับเด็กดีแล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ยังไม่เหมาะสมกับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๓๗ ๓๔ ๕
๕	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ เบื้องต้น เหมาะสมกับเด็กดีแล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ เบื้องต้น ยังไม่เหมาะสมกับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๖๗ ๒๕ ๘
๖	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ เหมาะสมกับเด็กดีแล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ ยังไม่เหมาะสมกับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๔๐ ๓๕ ๕
๗	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เหมาะสมกับเด็กดีแล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ยังไม่เหมาะสมกับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๕๐ ๕ ๔
๘	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาพลศึกษา เหมาะสมกับเด็กดีแล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาพลศึกษา ยังไม่เหมาะสมกับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๕๓ ๒ ๕
๙	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาขับร้องและดนตรี เหมาะสมกับเด็กดีแล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาขับร้องและดนตรี ยังไม่เหมาะสมกับเด็ก ไม่มีคำตอบ	๔๕ ๓ ๕

ตาราง ๖. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนรวม
๑๐	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาเขียนรูปและระบายสี เหมาะสมกับเด็กที่แล้ว	๘๓
	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาเขียนรูปและระบายสี ยังไม่เหมาะสมกับเด็ก	๕
	ไม่มีคำตอบ	๕
๑๑	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาศิลปะปฏิบัติ เหมาะสมกับเด็กที่แล้ว	๘๕
	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาศิลปะปฏิบัติ ยังไม่เหมาะสมกับเด็ก	๖
	ไม่มีคำตอบ	๕

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ๔๔ ฉบับ

ข้อมูลที่แสดงไว้ในตาราง ๖. นี้ จะเห็นว่า ครูส่วนมากมีความเห็นว่าความยากง่ายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ มีความเหมาะสมกับความสามารถที่แล้ว ในจำนวนนี้วิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น เป็นวิชาที่ครูเห็นว่ามีความเหมาะสมกับความสามารถของเด็กน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ (ข้อ ๕) รองลงมา คือวิชาสังคมศึกษา (ข้อ ๔)

เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อเปรียบเทียบกับตาราง ๕. แล้ว ครูมีความเห็นเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น ขั้วร้องและดนตรี เขียนรูปและระบายสี และศิลปะศึกษา ชัดแจ้งกัน คือในตาราง ๕. นั้น ครูไม่เห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนวิชาทั้งกล่าว แต่เมื่อหลักสูตรกำหนดวิชาเหล่านั้นไว้แล้ว ครูกลับเห็นว่าเนื้อหาของมันมีความยากง่ายเหมาะสมกับเด็กที่แล้ว

ตาราง ๗. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในระดับมัธยมศึกษา

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการฟังและการพูด มากพอเหมาะ ก็แล้ว	๔๐
	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการฟังและการพูด ยังไม่พอเหมาะ ไม่มีคำตอบ	๑๔ ๖
๒	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการอ่าน มากพอเหมาะก็แล้ว	๗๓
	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการอ่าน ยังไม่พอเหมาะ ไม่มีคำตอบ	๒๑ ๖
๓	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการเขียน มากพอเหมาะก็แล้ว	๔๐
	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการเขียน ยังไม่พอเหมาะ ไม่มีคำตอบ	๑๔ ๖
๔	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา มากพอเหมาะก็แล้ว	๗๑
	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ยังไม่พอเหมาะ ไม่มีคำตอบ	๒๓ ๖
๕	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น มากพอเหมาะก็แล้ว	๖๖
	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น ยังไม่พอเหมาะ ไม่มีคำตอบ	๒๔ ๖

ตาราง ๗. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๖	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ มากพอเหมาะแล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ ยังไม่พอเหมาะ ไม่มีคำตอบ	๘๐ ๑๔ ๖
๗	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาสุรศึกษา มากพอเหมาะแล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาสุรศึกษา ยังไม่พอเหมาะ ไม่มีคำตอบ	๘๖ ๔ ๖
๘	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาพลศึกษา มากพอเหมาะแล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาพลศึกษา ยังไม่พอเหมาะ ไม่มีคำตอบ	๘๓ ๔ ๕
๙	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาขับร้องและดนตรี มากพอเหมาะแล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาขับร้องและดนตรี ยังไม่พอเหมาะ ไม่มีคำตอบ	๘๖ ๕ ๕
๑๐	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาเขียนรูปและระบายสี มากพอเหมาะแล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาเขียนรูปและระบายสี ยังไม่พอเหมาะ ไม่มีคำตอบ	๗๖ ๒๖ ๖
๑๑	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาศิลปะปฏิบัติ มากพอเหมาะแล้ว ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาศิลปะปฏิบัติ ยังไม่พอเหมาะ ไม่มีคำตอบ	๘๑ ๑๔ ๕

เมื่อคำนึงถึงความมากมายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนในชั้นประถมปีที่ ๑ นั้น ครูส่วนมากเห็นว่า ความมากมายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ พอเหมาะกันแล้ว และเมื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้มาเกี่ยวกับความเห็นของครูทุกวิชาแล้ว พบว่า วิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น และวิชาสังคมศึกษานั้น ครูแสดงความเห็นในแง่พอเหมาะกันแล้ว ถ้ากว่าวิชาอื่น ๆ คือ แสดงไว้เพียง ๒๒ % และ ๓๑ % ตามลำดับ

ผู้เขียนได้นำความเห็นของครูเกี่ยวกับความมากมายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ไปเปรียบเทียบกับความเห็นเกี่ยวกับความยากง่ายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร (ตาราง ๖.) ปรากฏว่าความเห็นของครูในเรื่องนี้ สอดคล้องกัน

แต่เมื่อนำความเห็นของครู ในเรื่องความมากมาย และความยากง่ายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ไปเปรียบเทียบกับความเห็นของครู ว่าครูเห็นด้วยเพียงใดที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาต่าง ๆ (ตาราง ๕.) นั้นกลับปรากฏว่าความเห็นของครูขัดแย้งกัน คือครูไม่เห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น วิชาสังคมศึกษา ตลอดจนวิชาศิลปศึกษา (ชั้นร้องและดนตรี เขียนรูปและระบายสี และศิลปปฏิบัติ) ทั้ง ๆ ที่ครูได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับความมากมาย และความยากง่ายของเนื้อหาทุกวิชา ไว้ว่ามีความเหมาะสมกันแล้วทุกวิชา

ตาราง ๔. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่เห็นเกี่ยวกับการสอนของครู ในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมปีที่ ๑

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑	เมื่อปี ๒๕๐๔ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาไทยคำนวณทั้งและทุก ใ้ครบทั้งหมท	๒๒
	เมื่อปี ๒๕๐๔ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาไทยคำนวณทั้งและทุก ใ้ไม่ครบ	๔๓
	ไม่มีค่าตอบ	๒๓

ตาราง ๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๒	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการอ่าน ได้ครบทั้งหมด ๒๓ เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการอ่าน ได้ไม่ครบ ๕๐ ไม่มีคำตอบ ๒๗	
๓	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการเขียน ได้ครบ ทั้งหมด ๑๕ เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาไทยด้านการเขียน ได้ไม่ครบ ๕๓ ไม่มีคำตอบ ๒๘	
๔	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ได้ครบทั้งหมด ๓๐ เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ได้ไม่ครบ ๕๓ ไม่มีคำตอบ ๒๗	
๕	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น ได้ครบทั้งหมด ๒๒ เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น ได้ไม่ครบ ๕๖ ไม่มีคำตอบ ๒๘	
๖	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ ได้ครบทั้งหมด ๑๔ เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ ได้ไม่ครบ ๕๐ ไม่มีคำตอบ ๒๖	
๗	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ได้ครบทั้งหมด ๓๒ เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ได้ไม่ครบ ๕๒ ไม่มีคำตอบ ๒๖	

ตาราง ๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๔	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาพลศึกษา ได้ครบทั้งหมด	๒๔
	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาพลศึกษา ได้ไม่ครบ	๔๕
	ไม่มีคำตอบ	๒๖
๕	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาชั้นร้องและดนตรี ได้ครบทั้งหมด	๑๗
	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาชั้นร้องและดนตรี ได้ไม่ครบ	๕๖
	ไม่มีคำตอบ	๒๗
๑๐	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาเขียนรูปและระบายสี ได้ครบทั้งหมด	๑๔
	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาเขียนรูปและระบายสี ได้ไม่ครบ	๕๔
	ไม่มีคำตอบ	๒๔
๑๑	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาศิลปปฏิบัติ ได้ครบทั้งหมด	๑๔
	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาศิลปปฏิบัติ ได้ไม่ครบ	๕๓
	ไม่มีคำตอบ	๒๔

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ๕๔ ฉบับ

จากตาราง ๔. นี้ จะเห็นว่าเมื่อปีการศึกษา ๒๕๐๕ ครูจำนวนมากสอนวิชาต่าง ๆ ได้ ไม่ครบ เนื้อหาวิชาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ในจำนวนเนื้อหาวิชาที่ครูสอนได้ไม่ครบนี้ วิชาที่ครูสอนมากที่สุดคือ วิชาคณิตศาสตร์ (ข้อ ๖) และวิชาที่ครูสอนได้น้อยที่สุด คือ วิชาเขียนรูปและระบายสี (ข้อ ๑๐) รองลงมา คือ วิชาชั้นร้องและดนตรี (ข้อ ๕) วิชาศิลปปฏิบัติ (ข้อ ๑๑) และวิชาเขียนไทย (ข้อ ๓) ทั้งนี้ ผู้เขียนได้พิจารณาจากจำนวนครูที่ไม่แสดงความเห็นประกอบกันด้วย

ส่วนวิชาอื่น ๆ นั้น ครูส่วนมากก็สอนได้ไม่ครบเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้เช่นเดียวกัน และมีจำนวนครูที่แสดงความเห็นว่ามีจำนวนใกล้เคียงกัน

เมื่อนำความเห็นของครูในข้อนี้ไปเปรียบเทียบกับความเห็นของครูเกี่ยวกับความยากน้อย และความง่ายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (ตาราง ๒. และ ๓.) ซึ่งครูแสดงความคิดเห็นไว้ว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ทั้งในด้านความยากน้อย และความง่ายนั้นมีความเหมาะสมกับเด็กก็แล้ว แต่เพราะเหตุใดครูจึงสอนได้ไม่ครบตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดให้สอน ครูได้เหตุผลไว้ว่า เป็นเพราะจำนวนครูไม่เพียงพอแก่เด็กประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง ครูบางโรงเรียนรอบประมาณการสอนและหลักสูตรฉบับจริง ที่ครูกำลังใช้อยู่เป็นเพียงฉบับร่างชั่วคราว

ตาราง ๕. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่เห็นความจำเป็นเกี่ยวกับการเรียนของเด็กเมื่อปี ๒๕๐๔ ในวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา *

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ครูคิดว่าเด็กจบชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๔ ที่สามารถเรียนภาษาไทย (ทั้ง - ทุก) ได้ครบ มีจำนวนเกือบทั้งหมด	๒๔.๕
	ครูคิดว่าเด็กจบชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๔ ที่สามารถเรียนภาษาไทย (ทั้ง - ทุก) ได้ครบ มีจำนวนน้อย	๕๐
	ไม่มีคำตอบ	๒๔.๕
๒	ครูคิดว่าเด็กจบชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๔ ที่สามารถเรียนภาษาไทย (อ่าน) ได้ครบ มีจำนวนเกือบทั้งหมด	๓๓
	ครูคิดว่าเด็กจบชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๔ ที่สามารถเรียนภาษาไทย (อ่าน) ได้ครบ มีจำนวนน้อย	๕๓
	ไม่มีคำตอบ	๒๒

ตาราง ๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๓	ครูศึกษาเด็กจนชั้น ป.๖ เมื่อปี ๒๕๐๕ ที่สามารถเรียนภาษาไทย (เขียน) ได้ครบ มีจำนวนเกือบทั้งหมด ครูศึกษาเด็กจนชั้น ป.๖ เมื่อปี ๒๕๐๕ ที่สามารถเรียนภาษาไทย (เขียน) ได้ครบ มีจำนวนน้อย ไม่มีคำตอบ	๙๕ ๕๔ ๒๒
๔	ครูศึกษาเด็กจนชั้น ป.๖ เมื่อปี ๒๕๐๕ ที่สามารถเรียนวิชาสังคมศึกษา ได้ครบ มีจำนวนเกือบทั้งหมด ครูศึกษาเด็กจนชั้น ป.๖ เมื่อปี ๒๕๐๕ ที่สามารถเรียนวิชาสังคมศึกษา ได้ครบ มีจำนวนน้อย ไม่มีคำตอบ	๒๒ ๕๐ ๒๗
๕	ครูศึกษาเด็กจนชั้น ป.๖ เมื่อปี ๒๕๐๕ ที่สามารถเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้ครบ มีจำนวนเกือบทั้งหมด ครูศึกษาเด็กจนชั้น ป.๖ เมื่อปี ๒๕๐๕ ที่สามารถเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้ครบ มีจำนวนน้อย ไม่มีคำตอบ	๒๓ ๕๐ ๒๗
๖	ครูศึกษาเด็กจนชั้น ป.๖ เมื่อปี ๒๕๐๕ ที่สามารถเรียนคณิตศาสตร์ ได้ครบ มีจำนวนเกือบทั้งหมด ครูศึกษาเด็กจนชั้น ป.๖ เมื่อปี ๒๕๐๕ ที่สามารถเรียนคณิตศาสตร์ ได้ครบ มีจำนวนน้อย ไม่มีคำตอบ	๒๓ ๕๐ ๒๗

ตาราง ๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๓	๓.๑ ครูที่คิดว่าเด็กจบชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๔ ที่สามารถเรียนต่อศึกษาได้ครบ มีจำนวนเกือบทั้งหมด ๒๔ ๓.๒ ครูที่คิดว่าเด็กจบชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๔ ที่สามารถเรียนต่อศึกษาได้ครบ มีจำนวนน้อย ๔๔ ๓.๓ ไม่มีคำตอบ ๒๗	
๔	๔.๑ ครูที่คิดว่าเด็กจบชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๔ ที่สามารถเรียนต่อศึกษาได้ครบ มีจำนวนเกือบทั้งหมด ๒๕.๕ ๔.๒ ครูที่คิดว่าเด็กจบชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๔ ที่สามารถเรียนต่อศึกษาได้ครบ มีจำนวนน้อย ๔๔ ๔.๓ ไม่มีคำตอบ ๒๕.๕	
๕	๕.๑ ครูที่คิดว่าเด็กจบชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๔ ที่สามารถเรียนชั้นมัธยม และดนตรีได้ครบ มีจำนวนเกือบทั้งหมด ๒๐ ๕.๒ ครูที่คิดว่าเด็กจบชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๔ ที่สามารถเรียนชั้นมัธยม และดนตรีได้ครบ มีจำนวนน้อย ๕๓ ๕.๓ ไม่มีคำตอบ ๒๗	
๖	๖.๑ ครูที่คิดว่าเด็กจบชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๔ ที่สามารถเรียนเขียนรูป และระบายสีได้ครบ มีจำนวนเกือบทั้งหมด ๒๐ ๖.๒ ครูที่คิดว่าเด็กจบชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๔ ที่สามารถเรียนเขียนรูป และระบายสีได้ครบ มีจำนวนน้อย ๔๔ ๖.๓ ไม่มีคำตอบ ๒๖	

ตาราง ๕. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑๑	ครูคิดว่าเด็กจนชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๕ ที่สามารถเรียนศิลปะปฏิบัติได้ครบ มีจำนวนเกือบทั้งหมด ครูคิดว่าเด็กจนชั้น ป.๑ เมื่อปี ๒๕๐๕ ที่สามารถเรียนศิลปะปฏิบัติได้ครบ มีจำนวนน้อย ไม่มีคำตอบ	๙๘ ๕๕ ๒๒

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ๕๕ ฉบับ

ความเห็นเกี่ยวกับการเรียนของเด็กที่จนชั้นประถมปีที่ ๑ เมื่อปีการศึกษา ๒๕๐๕ ซึ่งที่
แสดงไว้ในตารางนั้น ครูส่วนมากเห็นว่า มีเด็กจำนวนน้อยที่สามารถเรียนศิลปะตามหลักสูตร
ทุกวิชา การที่เป็นเช่นนี้ ครูได้ให้เหตุผลประกอบคำตอบว่า เป็นเพราะจำนวนเด็กแต่ละชั้นมาก
เกินไป ครูเอาใจใส่ดูแลได้ไม่ทั่วถึง เด็กยากจนขาดอุปกรณ์การเรียน เช่นหนังสือแบบเรียน
นอกจากนี้เด็กบางคนต้องช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน จึงขาดเรียนบ่อย และเด็กที่สติปัญญาไม่ฉลาด ก็
มีจำนวนไม่น้อย

ตาราง ๑๐. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่เห็นเกี่ยวกับการเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนวิชา
ต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษา *

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
	ก. <u>เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของวิชาต่าง ๆ</u>	
๑	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทยเหมาะสมอยู่แล้ว	๔๔
	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทยยังไม่เหมาะสม	๔๐
	ไม่มีคำตอบ	๕
๒	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาสังคมศึกษาเหมาะสมอยู่แล้ว	๓๕
	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาสังคมศึกษายังไม่เหมาะสม	๒๐
	ไม่มีคำตอบ	๖
๓	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นเหมาะสมอยู่แล้ว	๒๕
	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นยังไม่เหมาะสม	๒๕
	ไม่มีคำตอบ	๖
๔	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาคณิตศาสตร์เหมาะสมอยู่แล้ว	๔๔
	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาคณิตศาสตร์ยังไม่เหมาะสม	๓๕
	ไม่มีคำตอบ	๖
๕	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาพลานามัยเหมาะสมอยู่แล้ว	๓๖
	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาพลานามัยยังไม่เหมาะสม	๓๖
	ไม่มีคำตอบ	๖

ตาราง ๑๐. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อย
๖	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาศิลปะศึกษาเหมาะสมอยู่แล้ว ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาศิลปะศึกษายังไม่เหมาะสม ไม่มีคำตอบ	๗๔ ๒๐ ๖
ข. เมื่อคำนึงถึงความยากง่ายของวิชาต่าง ๆ		
๗	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทยเหมาะสมอยู่แล้ว ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทยยังไม่เหมาะสม ไม่มีคำตอบ	๔๔ ๔๐ ๕
๘	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาสังคมศึกษาเหมาะสมอยู่แล้ว ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาสังคมศึกษายังไม่เหมาะสม ไม่มีคำตอบ	๗๕ ๒๐ ๕
๙	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นเหมาะสมอยู่แล้ว ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นยังไม่เหมาะสม ไม่มีคำตอบ	๗๓ ๒๒ ๕
๑๐	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาคณิตศาสตร์เหมาะสมอยู่แล้ว ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาคณิตศาสตร์ยังไม่เหมาะสม ไม่มีคำตอบ	๒๓ ๓๑ ๖
๑๑	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาพลานามัยเหมาะสมอยู่แล้ว ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาพลานามัยยังไม่เหมาะสม ไม่มีคำตอบ	๗๕ ๑๔ ๑

ตาราง ๑๐. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อย
๖	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาศิลปศึกษาเหมาะสมอยู่แล้ว	๕๔
	ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนวิชาศิลปศึกษายังไม่เหมาะสม	๔
	ไม่ทำตอบ	๔

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ๔๔ ฉบับ

ก. ความเห็นของครูเกี่ยวกับการเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียน เมื่อคำนึงถึงความสำคัญ
ของวิชาต่าง ๆ นั้น ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนทุกวิชาเหมาะสมอยู่แล้ว เพราะจำนวนครูที่แสดง
ความเห็นไว้ในแง่เหมาะสม มีจำนวนสูงกว่าในแง่ไม่เหมาะสม ในจำนวนความเห็นนี้เรียงตาม
ลำดับมากน้อยได้ดังนี้ พหุภาษาและศิลปศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น คณิตศาสตร์
และภาษาไทย ครูต้องการให้เพิ่มอัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ให้มากขึ้น
(พิจารณาจากเหตุผลประกอบคำตอบของครู) เพราะครูถือว่า วิชาทั้งสองนี้เป็นวิชาหลักสำคัญกว่า
วิชาอื่น ๆ ที่จะให้เป็นที่ฐานในการเรียนขั้นอื่น ๆ ต่อไป และที่สำคัญที่สุดคือทั้งสองวิชามีประโยชน์
ในชีวิตประจำวันของเด็กมากกว่าวิชาอื่น ๆ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับการสอนของครู (ตาราง ๔.)
และผลการเรียนของเด็ก (ตาราง ๕.) ก็ปรากฏว่าครูสอนคณิตศาสตร์ได้มากกว่าวิชาใด ๆ (แม้
จะไม่ครบตามหลักสูตร) แต่ครูสอนวิชาภาษาไทยได้มากกว่า ครูจึงอยากให้เพิ่มอัตราเวลาเรียน
ภาษาไทยให้มากขึ้น ส่วนผลการเรียนของเด็กนั้น ครูจำนวนมากเห็นว่าเด็กส่วนใหญ่เรียนได้ไม่ครบ
ตามหลักสูตรทุกวิชา แสดงว่า ความเห็นของครูในตอนนี้ขัดแย้งกันกับที่ว่าอัตราเวลาเรียนเหมาะสม
อยู่แล้วทุกวิชา

ข. เมื่อคำนึงถึงความยากง่ายของวิชาต่าง ๆ ครูเห็นว่า อัตราเวลาเรียนทุกวิชา
เหมาะสมอยู่แล้ว เหมือนข้อ ก. ทุกประการ

การวาง ๑๑. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนด
ให้เรียนในระดับประถมศึกษา • ว่ามีความเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้น
ต่อ ๆ ไป หรือไม่

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ครูเห็นว่า วิชาภาษาไทยเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อ ๆ ไปมาก	๖๑
	ครูเห็นว่า วิชาภาษาไทยไม่เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้น ต่อ ๆ ไป	๓๐
	ไม่มีคำตอบ	๙
๒	ครูเห็นว่า วิชาสังคมศึกษาเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้น ต่อ ๆ ไปมาก	๕๖
	ครูเห็นว่า วิชาสังคมศึกษาไม่เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ชั้นต่อ ๆ ไป	๓๕
	ไม่มีคำตอบ	๙
๓	ครูเห็นว่า วิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานใน การเรียนชั้นต่อ ๆ ไปมาก	๕๐
	ครูเห็นว่า วิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นไม่เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐาน ในการเรียนชั้นต่อ ๆ ไป	๔๑
	ไม่มีคำตอบ	๙

ตาราง ๑๑. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อย
๔	ครูเห็นว่า วิชาคณิตศาสตร์เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้น ต่อ ๆ ไปมาก	๕๕
	ครูเห็นว่า วิชาคณิตศาสตร์ไม่สู้เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ชั้นต่อ ๆ ไป	๓๓
	ไม่มีคำตอบ	๑๐
๕	ครูเห็นว่า วิชาพลานามัยเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้น ต่อ ๆ ไปมาก	๖๐
	ครูเห็นว่า วิชาพลานามัยไม่สู้เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ชั้นต่อ ๆ ไป	๓๓
	ไม่มีคำตอบ	๕
๖	ครูเห็นว่า วิชาศิลปศึกษาเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้น ต่อ ๆ ไปมาก	๕๐
	ครูเห็นว่า วิชาศิลปศึกษาไม่สู้เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน ชั้นต่อ ๆ ไป	๔๐
	ไม่มีคำตอบ	๕

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ๔๔ ฉบับ

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ครูส่วนมากมีความเห็นว่า เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียน
ชั้นต่อ ๆ ไป มากกว่าวิชาอื่น ๆ (ข้อ ๑) รองลงไป คือวิชาพลานามัย (ข้อ ๕) คณิตศาสตร์ (ข้อ ๔)

สังคมศึกษา (ข้อ ๒) ตามลำดับ ส่วนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น (ข้อ ๓) และวิชาศิลปะศึกษา (ข้อ ๒) นั้น ครูจำนวนมากเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ ที่จะเบ็ดเสร็จในการเรียนชั้นต่อไป

หากจะเปรียบเทียบวิชาสังคมศึกษา (ข้อ ๒) กับวิชาวิทยาศาสตร์ (ข้อ ๓) แล้ว จะเห็นว่าวิชาสังคมศึกษามีความเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อไปมากกว่าวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น แต่ทั้งสองวิชานี้เมื่อนำไปพิจารณาเปรียบเทียบกับความเห็นของครูที่ครูเห็นด้วยเพียงใด ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาทั้งสองนี้ (ดูตาราง ๕. ข้อ ๕, ๖ หน้า ๔๖) จะพบว่า ครูไม่ชอบเห็นความมีจำนวนสูงกว่าครูที่เห็นด้วยบ้าง แต่แสดงความเห็นของครูเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา และวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น ทั้งสองหัวข้อที่กล่าวมานี้สอดคล้องกันในเชิงนี้เสีย ในเมื่อความเห็นของครูเกี่ยวกับวิชาอื่น ๆ เป็นไปในเชิงนิมิต ผู้เขียนเห็นว่า ความเห็นของครูเกี่ยวกับวิชาทั้งสองนี้เป็นที่น่าสังเกตบ้าง เมื่อพิจารณาตามหัวข้อต่าง ๆ ที่ถามในแบบสอบถาม

ตาราง ๑๒. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่ความเห็นเกี่ยวกับการประชุมคณะครู เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และการได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากศึกษานิเทศก์

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูเคยร่วมประชุมเรื่องการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้ขึ้น	๔๔
	เมื่อปี ๒๕๐๕ ครูไม่เคยร่วมประชุมดังกล่าว	๒๔
	ไม่ทำตอบ	๒๒
๒	ถ้าเคย โรงเรียนจัดให้มีการประชุมดังกล่าวเดือนละครั้ง	๒๒
	โรงเรียนจัดให้มีการประชุมดังกล่าวมากกว่าหรือน้อยกว่าเดือนละครั้ง	๓๐
	ไม่ทำตอบ	๔๔

ตาราง ๑๒. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๓	ในการประชุมแต่ละครั้ง ครูเข้าร่วมประชุมเกือบทุกคน ในการประชุมแต่ละครั้ง ครูเข้าร่วมประชุมมากกว่าครึ่งหนึ่ง ไม่มีคำตอบ	๘๖ ๗ ๘๗
๔	เมื่อปี ๒๕๐๔ ครูเคยได้รับการช่วยเหลือแนะนำจากศึกษานิเทศก์ เมื่อปี ๒๕๐๔ ครูไม่เคยได้รับการช่วยเหลือแนะนำจากศึกษานิเทศก์ ไม่มีคำตอบ	๑๗ ๑๕ ๒
๕	ครูเคยได้รับการช่วยเหลือแนะนำ มากกว่าปีละครั้ง ครูเคยได้รับการช่วยเหลือแนะนำ ปีละครั้ง ไม่มีคำตอบ	๒ ๑๑ ๕
๖	ครูได้รับผลจากการช่วยเหลือแนะนำ มาก ครูเคยได้รับผลจากการช่วยเหลือแนะนำ น้อย ไม่มีคำตอบ	๑๖ ๒ ๕

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ๔๔ ฉบับ

ข้อมูลที่แสดงไว้ในตาราง ๑๒. นี้ จะเห็นว่า ครูที่เข้าร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการสอนในสถานศึกษากับหลักสูตร มีจำนวนสูงกว่าครูที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมเกือบเท่าตัว (ข้อ ๑) เมื่อถามถึงจำนวนครั้งที่โรงเรียนมีการประชุม ครูตอบว่าโรงเรียนจัดประชุมนาน ๆ ครั้ง มีสูงกว่าเพียงเล็กน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่า ครูที่ไม่ได้ทำตอบในเรื่องนี้มีจำนวนเกือบครึ่งของจำนวนครูที่ตอบ

แบบสอบถามทั้งหมด (ข้อ ๒)

ส่วนการได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากศึกษานิเทศก์ หรือผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษานั้น (ข้อ ๔) ครูที่ให้คำตอบว่าเคยได้รับและไม่เคยได้รับความช่วยเหลือนี้ มีจำนวนใกล้เคียงกันมากเกือบจะครึ่งต่อครึ่ง ในจำนวนครูที่เคยได้รับความช่วยเหลือนี้ ตอบว่าได้รับความช่วยเหลือดีมากกว่าหนึ่งครั้ง มีประมาณ ๒ ใน ๓ นอกนั้นเคยได้รับเพียงน้อยครั้ง (ข้อ ๒) มีข้อที่น่าสนใจอีก คือ ครูจำนวนมากเห็นว่า ไม่ได้รับการช่วยเหลือนอกจากการช่วยเหลือ และครูได้แสดงความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือให้มากกว่านี้

จะอย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตอีกข้อหนึ่งว่า ครูจำนวนมากไม่ให้ความสำคัญในการวางแผนการสอน

ตาราง ๓๓. อัตราส่วนร้อยละของจำนวนครูที่เห็นเกี่ยวกับอายุเกณฑ์เข้าเรียนชั้นประถมศึกษา *

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑	ครูเห็นว่า อายุเกณฑ์เข้าเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ เมื่อ ๖ ขวบเหมาะสม อยู่แล้ว	๓๓
	ครูเห็นว่า อายุเกณฑ์เข้าเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ เมื่อ ๖ ขวบยังไม่ เหมาะสม	๔๑
	ไม่มีคำตอบ	๒๒
๒	ครูเห็นว่า อายุเกณฑ์เข้าเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ ควรจะต่ำกว่า ๖ ขวบ	๒
	ครูเห็นว่า อายุเกณฑ์เข้าเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ ควรจะสูงกว่า ๖ ขวบ	๕๒
	ไม่มีคำตอบ	๔๖

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ๔๔ ฉบับ

เกี่ยวกับอายุเกณฑ์เข้าเรียนชั้นประถมศึกษา ๕ เมื่ออายุ ๖ ขวบนั้น ครูเห็นว่ายังไม่เหมาะสม (ข้อ ๑) ซึ่งควรจะเป็นอายุที่สูงกว่า ๖ ขวบ (ข้อ ๒) เมื่อผู้เขียนได้พิจารณาเหตุผลประกอบคำทอมน และอายุที่ครูเห็นว่าเหมาะสม แล้วพบว่าครูส่วนมากเห็นว่า อายุ ๗ ขวบเหมาะสมที่สุด และได้ให้ความเห็นต่อไปว่า เมื่ออายุ ๖ ขวบนั้น ควรให้เรียนชั้นเด็กเล็ก หรือชั้นเตรียมชั้นประถมศึกษา ๕ เป็นการเตรียมตัวเสียก่อน

ตาราง ๑๔. อัตราส่วนรอบของจำนวนครูที่มีความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เด็กเรียนสอบได้ตกเป็นจำนวนมาก

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนรอบ
๑	ครูเห็นว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ยากไป เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๓๐
	ครูเห็นว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ยากไป เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๔๔
	ไม่มีคำทอมน	๒๔
๒	ครูเห็นว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ มากไป เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๓๓
	ครูเห็นว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ มากไป เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๑๖
	ไม่มีคำทอมน	๒๔
๓	ครูเห็นว่า หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๑๔
	ครูเห็นว่า หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๔๐
	ไม่มีคำทอมน	๒๒

ตาราง ๑๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๔	ครูเห็นว่า หนังสือแบบเรียนไม่ดี เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๒๒
	ครูเห็นว่า หนังสือแบบเรียนไม่ดี เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๔๔
	ไม่มีคำตอบ	๓๐
๕	ครูเห็นว่า เด็กไม่รักหนังสือเรียน เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๒๒
	ครูเห็นว่า เด็กไม่รักหนังสือเรียน เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๔๔
	ไม่มีคำตอบ	๓๐
๖	ครูเห็นว่า เด็กขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๖๐
	ครูเห็นว่า เด็กขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๑๔
	ไม่มีคำตอบ	๒๒
๗	ครูเห็นว่า เด็กขาดแคลนเครื่องนุ่งห่ม เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๓๔
	ครูเห็นว่า เด็กขาดแคลนเครื่องนุ่งห่ม เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๓๕
	ไม่มีคำตอบ	๓๓
๘	ครูเห็นว่า เด็กยังไม่พร้อมที่จะเรียนเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๕๓
	ครูเห็นว่า เด็กยังไม่พร้อมที่จะเรียนเป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๒๓
	ไม่มีคำตอบ	๒๐
๙	ครูเห็นว่า เด็กมีสุขภาพไม่ดี เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๕๕
	ครูเห็นว่า เด็กมีสุขภาพไม่ดี เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๓๓
	ไม่มีคำตอบ	๑๔

ตาราง ๑๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑๐	ครูเห็นว่า จำนวนเด็กแต่ละชั้นมากเกินไป เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๗๓
	ครูเห็นว่า จำนวนเด็กแต่ละชั้นมากเกินไป เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๑๒
	ไม่มีคำตอบ	๑๕
๑๑	ครูเห็นว่า การใช้ภาษาถิ่นของเด็ก เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๓๓
	ครูเห็นว่า การใช้ภาษาถิ่นของเด็ก เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๘๒
	ไม่มีคำตอบ	๒๕
๑๒	ครูเห็นว่า การที่ครูขาดความรู้ เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๕๕
	ครูเห็นว่า การที่ครูขาดความรู้ เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๒๕
	ไม่มีคำตอบ	๒๐
๑๓	ครูเห็นว่า การที่ครูขาดความรู้ความสามารถในการสอน เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๕๖
	ครูเห็นว่า การที่ครูขาดความรู้ความสามารถในการสอน เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๒๓
	ไม่มีคำตอบ	๒๑
๑๔	ครูเห็นว่า การที่ครูไม่กระตือรือร้นและไม่เอาใจใส่การสอนเท่าที่ควร เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๒๓
	ครูเห็นว่า การที่ครูไม่กระตือรือร้นและไม่เอาใจใส่การสอนเท่าที่ควร เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๑๑
	ไม่มีคำตอบ	๒๖

ตาราง ๑๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๑๕	ครูเห็นว่า การที่ครูไม่มีวิชาชีพหลัก เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๔๓
		๓๖
		๒๑
๑๖	ครูเห็นว่า การที่ครูมีสุขภาพไม่สมบูรณ์ เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๔๔
		๒๕
		๒๑
๑๗	ครูเห็นว่า มาตรฐานการครองชีพของครูอยู่ในระดับต่ำ เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๓๕
		๓๕
		๒๒
๑๘	ครูเห็นว่า การนิเทศการศึกษาไม่ถี่ เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๓๔
		๓๖
		๓๐
๑๙	ครูเห็นว่า ผู้บริหารไม่เอาใจใส่ เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๔๓
		๒๓
		๓๐

ตาราง ๑๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อย
๒๐	ครูเห็นว่า การประสานงานของผู้บริหาร - ครูใหญ่ - ครู ไม่ดีพอ เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๔๔
	ครูเห็นว่า การประสานงานของผู้บริหาร - ครูใหญ่ - ครู ไม่ดีพอ เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๒๗
	ไม่มีคำตอบ	๒๕
๒๑	ครูเห็นว่า โรงเรียนขาดอุปกรณ์การสอน เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๔๔
	ครูเห็นว่า โรงเรียนขาดอุปกรณ์การสอน เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๒๕.๕
	ไม่มีคำตอบ	๒๕.๕
๒๒	ครูเห็นว่า สภาพโรงเรียนไม่ถูกหลักสุขาภิบาล เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๒๕
	ครูเห็นว่า สภาพโรงเรียนไม่ถูกหลักสุขาภิบาล เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๑๖
	ไม่มีคำตอบ	๓๐
๒๓	ครูเห็นว่า อาคาร โต๊ะ ม้านั่ง ไม่พอกับจำนวนนักเรียน เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๔๔
	ครูเห็นว่า อาคาร โต๊ะ ม้านั่ง ไม่พอกับจำนวนนักเรียน เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก	๓๐
	ไม่มีคำตอบ	๒๕

การวาง ๑๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	อัตราส่วนร้อยละ
๒๔	ครูเห็นว่า การคมนาคมไปโรงเรียนไม่สะดวก เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ครูเห็นว่า การคมนาคมไปโรงเรียนไม่สะดวก เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญ มากนัก ไม่มีคำตอบ	๔๖ ๓๐ ๒๔
๒๕	ครูเห็นว่า พ่อแม่บางคน เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ครูเห็นว่า พ่อแม่บางคน เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก ไม่มีคำตอบ	๓๔ ๔ ๓๔
๒๖	ครูเห็นว่า พ่อแม่ไม่เอาใจใส่การเรียนของลูก เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ครูเห็นว่า พ่อแม่ไม่เอาใจใส่การเรียนของลูก เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญ มากนัก ไม่มีคำตอบ	๓๖ ๑๔ ๑๔

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ๔๔ ฉบับ

ความเห็นของครูเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เด็กเรียนสอบได้ตกเป็นจำนวนมาก ที่แสดงไว้ใน
การวางข้างบนนี้ ผู้เขียนใคร่จะพิจารณาแยกแยะเป็นสองตอน คือ ตอนแรก พิจารณารวมกันทั้ง
๒๖ ข้อกระทง ตอนที่สอง พิจารณาตามหัวข้อต่อไปนี้ สาเหตุเกี่ยวกับหลักสูตร เด็ก ครู
การนิเทศการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา การคมนาคม และพ่อแม่

สาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กเรียนสอบไล่ตกเป็นจำนวนมาก ทั้ง ๒๒ ข้อกระทงนั้น เมื่อพิจารณา
 กันแล้ว ผู้เขียนพบว่า สาเหตุใหญ่ซึ่งผู้เขียนจะขอยกเอามาอีก ๕ ประการนั้น พิจารณาตามอัตราส่วน
 ร้อยของความถี่ของครูที่แสดงไว้ เรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้ จำนวนเด็กแต่ละชั้นมากเกินไป
 (ข้อ ๑๐) พ่อแม่หลายคน (ข้อ ๒๔) พ่อแม่ไม่เอาใจใส่ในการเรียนของลูก (ข้อ ๒๖) ครูไม่กระตือ
 รือร้อนและไม่เอาใจใส่ในการสอนเท่าที่ควร (ข้อ ๔) และเด็กขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน (ข้อ ๖)

เมื่อพิจารณาสาเหตุตามหัวข้อที่ระบุไว้ข้างบน จะพบว่า ครูมีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร
 ว่าเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก คือ หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก (ข้อ ๓)

สาเหตุเกี่ยวกับเด็ก คือ จำนวนเด็กแต่ละชั้นมากเกินไป (ข้อ ๑๐) สาเหตุรองลงไป
 คือ เด็กขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน (ข้อ ๖) เด็กยังไม่พร้อมที่จะเรียน (ข้อ ๔) และมีสุขภาพ
 ไม่ดี (ข้อ ๔) ทั้ง ๓ สาเหตุนี้ ครูส่วนมากมีความเห็นใกล้เคียงกัน

สาเหตุเกี่ยวกับครูนั้น ครูส่วนมากเห็นว่า การที่ครูไม่กระตือรือร้นและไม่เอาใจใส่ใน
 การสอนเท่าที่ควร (ข้อ ๔) เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก สาเหตุรองลงมาก็คือ ครูขาดความรู้ความสามารถ
 ในการสอน (ข้อ ๓๓) ครูมีสุขภาพไม่สมบูรณ์ (ข้อ ๑๖) ครูขาดความรู้ (ข้อ ๑๖) และครูไม่มี
 วิชิตยคติ (ข้อ ๑๕) อัตราส่วนร้อยละของความถี่ของครูเกี่ยวกับสาเหตุเหล่านี้แตกต่างกันตามลำดับ
 รวมความว่า สาเหตุทุกข้อกระทงที่เกี่ยวกับตัวครู ครูมีความเห็นว่าสำคัญทั้งสิ้น

สาเหตุเกี่ยวกับผู้บริหารการศึกษาไม่เอาใจใส่ (ข้อ ๑๔) และการประสานงานของผู้บริหาร -
 ครูใหญ่ - ครูผู้สอน ไม่ดีพอ (ข้อ ๒๐) แสดงอัตราส่วนร้อยละของความถี่ใกล้เคียงกัน แต่ครูที่ไม่
 ในคำทบทวนทั้งสองข้อกระทงนี้ มีจำนวนไม่เท่ากัน คือ มากกว่ากันร้อยละ ๕ ซึ่งก็น่าจะถือว่าความเห็น
 ของครูเกี่ยวกับผู้บริหารการศึกษา ไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก

ครูเห็นว่า การที่โรงเรียนขาดอุปกรณ์การสอน (ข้อ ๒๑) เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก สาเหตุ
 รองลงไป คือ อาคาร โต๊ะ ม้านั่ง ไม่พอกับจำนวนนักเรียน (ข้อ ๒๑) ซึ่งเหตุนี้ครูเห็นว่า มี
 ความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก

การคมนาคมไปโรงเรียนไม่สะดวก (ข้อ ๒๔) เป็นสาเหตุสำคัญมากที่ครูเห็นว่าเกี่ยวข้อง
 กับการสอบไล่ของนักเรียน

สาเหตุเกี่ยวกับพ่อแม่ ที่ครูเห็นว่าสำคัญมาก คือ พ่อแม่บางคน (ข้อ ๒๔) และพ่อแม่ไม่
เอาใจใส่ในการเรียนของลูก (ข้อ ๒๖) อัตราส่วนร้อยละของความเห็นของครูแสดงไว้ใกล้เคียงกัน
เพราะครูเห็นว่าพ่อแม่มีส่วนช่วยในการเรียนของเค็กรองจากครู

การวางแสดงความเห็นของครูที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

เมื่อผู้เขียนได้แยกความเห็นของครูตามเพศ วุฒิ และประสบการณ์ในการสอนของครูแล้ว
ปรากฏว่า ครูมีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา * และเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เด็กเรียน
สอนได้ตกเป็นจำนวนมาก คล้ายคลึงกันเป็นจำนวนมาก เว้นแต่ความเห็นในหัวข้อต่อไปนี้ เพียงไม่กี่ข้อ
ที่ครูมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งตารางที่จะเสนอต่อไปนี้

ตาราง ๔๔. ความแตกต่างของความเห็นระหว่างครูหญิงและครูชายเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถม
ปีที่ *

เลขที่	รายการ	ความถี่		ค่าการทดสอบ	หมายเหตุ
		ชาย	หญิง		
๑	ครูเห็นว่า ประมวลการสอนช่วยในการเตรียม การสอนได้มาก	๒๔	๔๔	๔.๑๐ *	จำนวนครูที่ ไม่ตอบ ๓ คน
	ครูเห็นว่า ประมวลการสอนช่วยในการเตรียม การสอนได้น้อย	๒	๑๕		
๒	ครูเห็นด้วยอย่างยิ่งที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน วิชาสังคมศึกษา	๑๔	๒๓	๔.๑๖ *	จำนวนครูที่ ไม่ตอบ ๔ คน
	ครูไม่ชอบเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน วิชาสังคมศึกษา	๑๒	๔๐		

ตาราง ๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่		การกายสแกว	หมายเหตุ
		ชาย	หญิง		
๓	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทย (ทั้ง-ทุก) มีความยากน้อยพอเหมาะแล้ว	๒๒	๔๖	๖.๕๑ **	จำนวนครูที่ไม่ ตอบ ๓ คน
	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทย (ทั้ง-ทุก) มีความยากน้อยยังไม่พอเหมาะ	๔	๔		
๔	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาพลศึกษามีความยากน้อย พอเหมาะแล้ว	๒๕	๖๐	๖.๔๔ **	จำนวนครูที่ไม่ ตอบ ๔ คน
	ครูเห็นว่าเนื้อหาวิชาพลศึกษามีความยากน้อย ยังไม่พอเหมาะ	๖	๒		

* ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๕

** ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๑

ครูชายและครูหญิงมีความเห็นคล้ายคลึงกันในข้อกระทงต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้น
ประถมปีที่ ๑ เว้นแต่ ๔ ข้อกระทงดังแสดงไว้ในตารางที่ครูแสดงความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
คือ ครูส่วนมากมีความเห็นเกี่ยวกับการใช้ประมวลการสอนไปในเชิงนิมาน (ข้อ ๑) คือเห็นว่า
ประมวลการสอนช่วยในการเตรียมการสอนได้มาก แต่อย่างไรก็ดี ครูพวกที่มีความเห็นไปในทางตรง
ข้ามนั้น มักจะเป็นครูหญิง มากกว่าครูชาย ส่วนความเห็นเกี่ยวกับการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียน
วิชาสังคมศึกษา (ข้อ ๒) นั้น ครูส่วนมากไม่เห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนวิชาสังคมศึกษา
บางเรื่อง ในจำนวนนี้เป็นครูหญิงมากกว่าครูชาย

เนื้อหาวิชาภาษาไทย (การฟัง - การพูด) ข้อ ๓ นั้น ครูส่วนใหญ่เห็นว่า มีความเหมาะสม
 พอเหมาะดีแล้ว แต่ครูพวกที่เห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยคำนี้ ยังไม่พอเหมาะสำหรับเด็ก คือค่อนข้าง
 มากไป มักเป็นครูชายมากกว่าครูหญิง ส่วนเนื้อหาวิชาพลศึกษา (ข้อ ๔) ข้อมูลที่ได้แสดงไว้
 คล้ายคลึงกับข้อ ๓ คือ ครูส่วนมากเห็นว่าความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาพลศึกษา พอเหมาะดีแล้ว
 แต่ครูที่เห็นว่าไม่พอเหมาะ ก็มากเกินไปสำหรับเด็กนั้น มีความโน้มเอียงที่พอจะมองเห็นว่าเป็น
 ครูชายมากกว่าครูหญิง

ตาราง ๑๖. ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูที่มีวุฒิครู กับครูที่ไม่มีวุฒิครู เกี่ยวกับหลักสูตร
 ทั่วไปชั้นประถมศึกษา

เลขที่	รายการ	ความเห็น		ค่ากลางแถว	หมายเหตุ
		ครูมี วุฒิครู	ครูไม่มี วุฒิครู		
๑	ครูเห็นว่าความมุ่งหมายเฉพาะวิชาสอดคล้อง กับความมุ่งหมายทั่วไป เป็นส่วนมาก	๔๔	๑๔	๔.๕๔๓๓	จำนวนครูที่ไม่ ตอบ ๔ คน
	ครูเห็นว่าความมุ่งหมายเฉพาะวิชาสอดคล้อง กับความมุ่งหมายทั่วไป เป็นส่วนน้อย	๑๕	๑๕		
๒	ครูเห็นว่าจำนวนเด็กจบชั้นประถมปีที่ ๑ ที่ เรียนได้ตามความมุ่งหมายทั่วไปในหัวข้อ มีนิสัยชอบและรักดนตรี มีมากกว่าครึ่ง	๔๒	๑๕	๔.๐๕๓๓	จำนวนครูที่ไม่ ตอบ ๑๒ คน
	ครูเห็นว่าจำนวนเด็กจบชั้นประถมปีที่ ๑ ที่ เรียนได้ตามความมุ่งหมายทั่วไปในหัวข้อ มีนิสัยชอบและรักดนตรี มีน้อยกว่าครึ่ง	๑๕	๑๐		

ตาราง ๑๖. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่		ค่าการถ่วง	หมายเหตุ
		กรณี ผู้ชม	กรณี ผู้ชม		
๓	๓.1 เห็นว่าความยากง่ายของเนื้อหาวิชา ภาษาไทย (อ่าน) เหมาะสมกับความ สามารถของเด็กแล้ว ๓.2 เห็นว่าความยากง่ายของเนื้อหาวิชา ภาษาไทย (อ่าน) ยังไม่เหมาะสมกับ ความสามารถของเด็ก	๔๙	๒๓	๖.๐๓ *	จำนวนครูที่ไม่ ตอบ ๘ คน
๔	๔.1 เห็นว่าความยากง่ายของเนื้อหาวิชา ภาษาไทย (ฟัง-พูด) พอเหมาะแล้ว ๔.2 เห็นว่าความยากง่ายของเนื้อหาวิชา ภาษาไทย (ฟัง-พูด) ยังไม่พอเหมาะ	๔๐	๒๓	๔.๒๓ *	จำนวนครูที่ไม่ ตอบ ๖ คน
๕	๕.1 เห็นว่าความยากง่ายของเนื้อหาวิชา ภาษาไทย (อ่าน) พอเหมาะแล้ว ๕.2 เห็นว่าความยากง่ายของเนื้อหาวิชา ภาษาไทย (อ่าน) ยังไม่พอเหมาะ	๔๔	๒๖	๖.๒๖ *	จำนวนครูที่ไม่ ตอบ ๖ คน
		๒๐	๒		

* ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูมัธยมศึกษาทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๕

** ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูมัธยมศึกษาทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๑

ครูมีวุฒิครู และครูไม่มีวุฒิครู มีความเห็นคล้ายคลึงกันเกือบทุกข้อกระทงในแบบสอบถาม
เว้นแต่ข้อกระทงจำนวน ๕ ข้อที่ครูทั้งสองประเภทมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ดังที่เสนอ
ไว้ในตาราง

ความเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายเฉพาะวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตรสอดคล้องกับความมุ่งหมาย
ทั่วไปหรือไม่ (ข้อ ๑) นั้น ครูมีวุฒิครูจำนวนมาก ตอบว่าสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ แต่ครูไม่มี
วุฒิครูจำนวนมาก มีความเห็นตรงกันข้าม คือเห็นว่าความมุ่งหมายเฉพาะวิชาสอดคล้องกับความมุ่งหมาย
ทั่วไปเป็นส่วนน้อย

ครูส่วนมากมีความเห็นเกี่ยวกับจำนวนเด็กที่เรียนไ้ตามความมุ่งหมายในหัวข้อ มีนิสัยรักและ
ชอบสุนทรีย (ข้อ ๒) ว่ามีมากกว่าครึ่ง แต่ครูที่เห็นตรงกันข้าม คือ เห็นว่าจำนวนเด็กที่เรียนไ้ตาม
ความมุ่งหมายในหัวข้อนี้ มีจำนวนน้อยกว่าครึ่งนั้น มีความไม่แน่ใจที่พอจะเห็นว่า เป็นครูไม่มีวุฒิครู
เป็นส่วนใหญ่

ส่วนเนื้อหาวิชาภาษาไทย (การอ่าน) ข้อ ๓ นั้น ครูจำนวนมากเห็นว่าเหมาะสมกับ
ความสามารถของเด็กอยู่แล้ว แต่ครูพวกที่เห็นตรงกันข้าม คือ เห็นว่าค่อนข้างยากเกินไป มีแนวโน้ม
พอจะเห็นว่า เป็นครูชาตินิยมมากกว่าครูหญิง และความเข้มของครูอีกสองข้อกระทง (ข้อ ๔, ๕) นั้น
คล้ายคลึงกับข้อ ๓ คือ ครูส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทยทั้งการฟัง - พูด และการอ่าน
มีความยากน้อยพอเหมาะแล้ว แต่อย่างไรก็ดี ครูที่เห็นว่าความยากน้อยของเนื้อหาวิชาภาษาไทย
ในค่านี้นั้น ยังไม่พอเหมาะ คือค่อนข้างยากสำหรับเด็กนั้น เป็นครูที่มีวุฒิครูเสียมากกว่า

ตาราง ๗. ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนในระยะเวลาต่าง ๆ
กัน เกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา

เลขที่	รายการ	ความถี่			ค่าการสังเกต	หมายเหตุ
		ประสิทธิภาพในการสอนของครูระหว่าง				
		๑-๔ ปี	๕-๑๔ ปี	๑๕ ปีขึ้นไป		
๑	ครูเห็นว่าจำนวนเด็กที่เรียนได้ความมุ่งหมายทั่วไปในหัวข้อมีความสามารถในการใช้ภาษาไทย (เขียน) มีมากกว่าครึ่ง	๔	๑๕	๑๑	๗.๒๖*	จำนวนครูที่ไม่ตอบ ๒๒ คน
	ครูเห็นว่าจำนวนเด็กที่เรียนได้ความมุ่งหมายทั่วไปในหัวข้อมีความสามารถในการใช้ภาษาไทย (เขียน) มีน้อยกว่าครึ่ง	๑๔	๑๐	๑๔		
๒	ครูเห็นว่าความยากง่ายของเนื้อหาวิชาภาษาไทย (อ่าน) เหมาะสมกับความสามารถของเด็กแล้ว	๑๔	๒๒	๒๒	๒.๒๗*	จำนวนครูที่ไม่ตอบ ๑๗ คน
	ครูเห็นว่าความยากง่ายของเนื้อหาวิชาภาษาไทย (อ่าน) ยังไม่เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก	๔	๒	๑		

ตาราง ๑๗. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่			ค่ากายสมควรร	หมายเหตุ
		ประสิทธิภาพในการสอนของครูระหว่าง				
		๐-๔ ปี	๕-๙ ปี	๑๐ ปีขึ้นไป		
๓	เมื่อคำนึงถึงความยากน้อยของเนื้อหาวิชาภาษาไทย ครูเห็นว่าอัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทยเหมาะสมดีแล้ว	๕	๑๔	๒๑	๕.๐๐	จำนวนครูที่ไม่พอ ๑๖ คน
	เมื่อคำนึงถึงความยากน้อยของเนื้อหาวิชาภาษาไทย ครูเห็นว่าอัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทยยังไม่เหมาะสม	๑๗	๕	๕		

* ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๕

ครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนในระยะเวลาต่าง ๆ กัน คือ ตั้งแต่ ๐ - ๔ ปี, ๕ - ๙ ปี และ ๑๐ ปีขึ้นไป รวม ๓ พวก มีความเห็นใกล้เคียงกันเกือบทุกข้อกระทงที่ถามในแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา ๑ เว้นแต่ข้อกระทงจำนวน ๔ ข้อกระทงที่แสดงไว้ในตารางที่ครูทั้ง ๓ พวก แสดงความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ

ความเห็นเกี่ยวกับจำนวนเด็กที่เรียนได้ตามความมุ่งหมายทั่วไปในคำมีความสามารถในการใช้ภาษาไทย (การเขียน) ข้อ ๑ นั้น ครูทั้งสามประเภทเป็นจำนวนมากเห็นว่า เด็กที่เรียนได้ตามความมุ่งหมายข้อนี้ มีน้อยกว่าครึ่ง ในจำนวนนี้ครูที่มีประสบการณ์ระหว่าง ๐ - ๔ ปี แสดงความเห็นไว้อย่างดีที่สุด แต่ครูประเภทที่เห็นตรงกันข้าม คือเห็นว่าเด็กที่มีความสามารถในการเรียนนี้มีจำนวนมากกว่าครึ่งนั้น เป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง ๕ - ๑๔ ปี มากที่สุด ส่วนข้อ ๒ นั้น ครูส่วนใหญ่มีความเห็นใกล้เคียงกัน เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยคำการอ่านว่าเหมาะสมกับเด็กแล้ว แต่ครูพวกที่เห็นว่าเนื้อหาวิชานี้ยังไม่เหมาะสมกับเด็กนั้น เป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง ๐ - ๔ ปี มากกว่าพวกอื่น ๆ

เกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทยนั้น ครูมีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองพวก คือ ครูส่วนมากที่เห็นว่าเหมาะสมคือนั้น เป็นครูที่มีประสบการณ์ระหว่าง ๕ - ๑๔ ปี และ ๑๕ ปีขึ้นไป อย่างไรก็ดี ครูจำนวนมากที่เห็นว่าอัตราเวลาเรียนวิชานี้ยังไม่เหมาะสม (ควรเพิ่มให้มากขึ้น) คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง ๐ - ๔ ปี มากที่สุด

เป็นที่น่าสังเกตว่าครูที่ความสนใจไปในเชิงนี้เสมอ มักจะเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง ๐ - ๔ ปี ทุกข้อกระทง ทั้งนี้อาจจะเห็นเพราะว่าครูประเภทนี้มีความตั้งใจ หรือความมุ่งหวังในการสอนของตน ตลอดจนการเรียนของเด็กไว้มากเกินไป

ตาราง ๑๘. ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูชายและครูหญิง เกี่ยวกับสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กเรียนสอบไล่ตกเป็นจำนวนมาก

เลขที่	รายการ	ความถี่		ค่าการสังเกต	หมายเหตุ
		ชาย	หญิง		
๑	หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๔	๒๔	๖.๕๐๓๖	จำนวนครูที่ไม่ตอบ ๒๖ คน
	หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก				

ตาราง ๑๔. (ต่อ)

เลขที่	รายการ	ความถี่		ค่าการแปรปรวน	หมายเหตุ
		ชาย	หญิง		
๒	หนังสือแบบเรียนไม้ขีด เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๕	๒๑	๖.๕๕**	จำนวนครู ที่ไม่ตอบ ๒๕ คน
	หนังสือแบบเรียนไม้ขีด เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญ มากนัก	๒๒	๒๑		
๓	สุขภาพอนามัยของเด็กไม้ขีด เป็นสาเหตุที่ สำคัญมาก	๑๕	๕๐	๖.๑๓**	
	สุขภาพอนามัยของเด็กไม้ขีด เป็นสาเหตุที่ ไม่สำคัญมากนัก	๑๕	๑๓		

** ความแตกต่างระหว่างความถี่ของครูมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๑

ความถี่ของครูชายและครูหญิงเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เด็กเรียนสอเล่ตกเป็นจำนวนมากนั้น ครูมีความเห็นคล้ายคลึงกันเกือบทุกสาเหตุ เว้นแต่สาเหตุที่แสดงไว้ในตารางข้างบน เพียง ๓ สาเหตุ ที่ครูชายและครูหญิงมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สาเหตุเกี่ยวกับหลักสูตร คือ หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก (ข้อ ๑) นั้น ครูที่ตอบน้อยกว่าครึ่ง เห็นว่าสาเหตุนี้ไม่สำคัญมากนัก แต่ครูที่มีความเห็นตรงกันข้าม คือเห็นว่า หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก เป็นสาเหตุที่สำคัญมากนั้น มีแนวโน้มที่จะเห็นว่าเป็น ครูหญิงมากกว่าครูชาย ส่วนข้อ ๒ นั้น ครูจำนวนมากเห็นว่าหนังสือแบบเรียนไม้ขีดเป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก แต่ครูที่มีความเห็นตรงกันข้าม คือเห็นว่าสาเหตุนี้สำคัญมากนั้น ข้อมูลที่ได้รับแสดงให้เห็นว่า มักจะเป็นครูหญิงเสียมากกว่าครูชาย

สาเหตุอีกข้อหนึ่ง (ข้อ ๓) คือสภาพอนามัยของเด็กไม่ดีขึ้น ครุส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก แต่อย่างไรก็ดี ครูเห็นความเห็นว่าสาเหตุนี้ไม่สำคัญนัก มีแนวโน้มที่จะเห็นว่าเป็นครูชามากกว่าครูหญิง

ตาราง ๑๔. ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูมีวุฒิครู และครูไม่มีวุฒิครู เกี่ยวกับสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กเรียนสอบไล่ตกเป็นจำนวนมาก

เลขที่	รายการ	ความเห็น		ค่าเฉลี่ย	หมายเหตุ
		ครูมีวุฒิครู	ครูไม่มีวุฒิครู		
๑	เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมากเกินไป เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๑๔	๑๔		จำนวนครูที่ไม่ตอบ ๒๔ คน
	เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมากเกินไป เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมาก	๓๒	๔	๓.๔๖*	
๒	ครูไม่มีวุฒิครูตก เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก	๒๒	๑๖		จำนวนครูที่ไม่ตอบ ๒๑ คน
	ครูไม่มีวุฒิครูตก เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมาก	๒๔	๖	๔.๐๐*	

* ความแตกต่างระหว่างความเห็นของครูมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๕

ความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กเรียนสอบไล่ตกเป็นจำนวนมากนั้น ครูมีวุฒิครู และครูไม่มีวุฒิครู มีความเห็นคล้ายคลึงกันเกือบทุกสาเหตุ เว้นแต่สาเหตุที่แสดงไว้ในตารางนี้เพียง ๒ สาเหตุที่ครูทั้งสองประเภทมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ครูที่ตอบข้อนี้ ส่วนมากเห็นว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมากไป เป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญ
มากนัก (ข้อ ๑) แต่ครูที่เห็นว่าสาเหตุที่มีความสำคัญมากที่สุดมักเป็นครูมีวุฒิครู มากกว่าครูไม่มีวุฒิครู
ส่วนความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ครูไม่มีวิรัชคณัติ (ข้อ ๒) นั้น ครูจำนวนมากเห็นว่า การที่ครูไม่มี
วิรัชคณัติกัน เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กเรียนสอบไล่ตกเป็นจำนวนมาก แต่ครูที่เห็นว่าสาเหตุ
นี้ไม่สำคัญนัก มีแนวโน้มที่จะเห็นว่าเป็นครูมีวุฒิครู มากกว่าครูไม่มีวุฒิครู

ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในระบบเวลาต่าง ๆ กันนั้น มีความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุต่าง ๆ
ที่ทำให้เด็กเรียนสอบไล่ตกเป็นจำนวนมาก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงมีไถ่แสดง
การวางไว้

คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
๒๕๐๓ นั้น ข้อเสนอแนะของครูที่จะสรุปได้ดังนี้ ควรให้เด็กเรียนภาษาไทยและเดิรคณิตมากกว่า
วิชาอื่น ๆ ทั้งควรจะต้องว่า ทั้งสองวิชานี้เป็นวิชาหลักที่สำคัญ ส่วนวิชาอื่น ๆ เป็นเพียงวิชาประกอบ
เท่านั้น ครูและศึกษานิเทศก์ควรช่วยกันจัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่นนั้น ๆ เพิ่มวิชาทักษะ
และควรให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร จำนวนครูควรจะมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน
ให้มีการช่วยเหลือครูในงานอาชีพ และความเป็นอยู่ของครูให้ดีขึ้น เพื่อจะได้มีกำลังใจในการปฏิบัติ
งานในหน้าที่ให้ยิ่งขึ้น

ส่วนคำถามเกี่ยวกับความต้องการของครู เชื้อความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของ آنان ครู
ส่วนมากต้องการเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้นด้วยการศึกษาต่อ ครูทุกคนควรจะได้ฝึกเปลี่ยนกันเข้าศึกษา
ต่อหรือควรเปิดโอกาสให้ครูที่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อ ได้สอบวิชาครูโดยไม่ต้องเข้ารับการอบรม
ควรปรับเงินเดือนตามวุฒิให้เร็วขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ตลอดจนการพิจารณาความดีความชอบ ก็ควรจะได้
พิจารณาให้ทุกปี ครูต้องการคำแนะนำเรื่องการสร้างหอพักสอน และการวัดผล การสาธิตวิธีสอน
การจัดทำกิจกรรม การใช้หลักสูตรโดยจกให้มีการอบรมในเวลาปิดภาคเรียน เพื่อครูจะได้มีโอกาส
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันด้วย ตลอดจนชั่วโมงสอนและจำนวนนักเรียนให้เหมาะสม มีอุปกรณ์การสอน
เพียงพอ และมีการอบรมเรื่องการจัดทำอุปกรณ์ โต๊ะ ม้านั่ง ควรมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ครู
ควรจะได้สอนโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้าน หรือโรงเรียนที่มีการคมนาคมไปมาสะดวก

บทบอ สรุปผล ขกปราย และขอเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าความเห็นของครูชั้นประถมศึกษา • เกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา • นี้ มีสาเหตุเนื่องมาจากการสอบไล่ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๔ และ ๒๕๐๕ ซึ่งปรากฏว่า นักเรียนสอบไล่ทุกและขาดสอบเป็นจำนวนมาก กระทรวงศึกษาธิการ จึงใคร่ทราบสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้นักเรียนสอบไล่ทุกและขาดสอบเป็นจำนวนมากนี้ และไขข้อให้ กรมสามัญศึกษาซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาโดยตรง เป็นผู้ดำเนินงานฝ่ายธุรการ และสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก เป็นผู้ดำเนินงานฝ่ายวิชาการ

ในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้เขียนมีความมุ่งหมายที่จะสำรวจความเห็นของครูชั้นประถมศึกษา • เกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา • ในเรื่องต่อไปนี้ ความมุ่งหมายของหลักสูตร ประมวลการสอบ เนื้อหาวิชาต่าง ๆ อัตราเวลาเรียนวิชาต่าง ๆ การสอนของครู และการเรียนของเด็กเมื่อปี ๒๕๐๔ กลุ่มเนื้อหาในหลักสูตรได้มาค้นคว้าเพียงใด อายุเกณฑ์เข้าเรียนชั้นประถมศึกษา • สาเหตุที่ทำให้ นักเรียนสอบไล่ทุกและขาดสอบเป็นจำนวนมาก เพื่อคว่าครูมีความเห็นในเรื่องดังกล่าวอย่างไรบ้าง แล้วจึงพิจารณาต่อไปว่า เทพ วชิ และประสิทธิภาพในการสอนทำให้ความเห็นของครูแตกต่างกัน ประการใด หรือไม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้านี้ คือ ครูสอนชั้นประถมศึกษา • จำนวน ๑๐๖ คน ซึ่งได้ มาจากครูโรงเรียนเทศบาล และประชาบาลในโรงเรียนต่าง ๆ ในภาคศึกษา • รวม ๒๔ โรงเรียน จากจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น ๒๐๓ โรงเรียน

ในการสำรวจความเห็นของครูนี้ ผู้เขียนสร้างแบบสอบถามความเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตร ทั่วไปชั้นประถมศึกษา • และให้ครูของโรงเรียนเทศบาลและประชาบาล ในจังหวัดนครพนม และธนบุรี รวม ๓๐ โรงเรียน เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาและพิจารณาคำตอบของครูเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้วจึงนำแบบสอบถามฉบับใหม่ไปให้ครูโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ตอบ เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้ว (จำนวน ๔๔ ฉบับ) จึงจัดคำตอบออกเป็น ๓ พวก คือ พวกนิมิต นิสัย และไม่มีคำตอบ แปลงคำตอบทุกตอนในแบบสอบถามเป็นรหัส เจาะบัตร และแยก คำตอบโดยเครื่องจักรกลสถิติ โอ.บี.เอ็ม. เพื่อหาจำนวนความถี่ของความเห็นของครูทั้งหมด แล้วนำ อัตราส่วนร้อยละ และแยกคำตอบของคำถามเทพ วชิ และประสิทธิภาพในการสอนของครู ว่ามีจำนวนมากน้อย เพียงใด นำตัวเลขที่ได้มาคำนวณหาความแตกต่างของความเห็นโดยวิธีค่าเฉลี่ย

สรุปผลการค้นคว้าและอภิปราย

การศึกษาค้นคว้าความเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา • โดยยกข้อต่อไปนี้

๑. ครูส่วนมากชอบแบบสอนตามความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา • คล้ายคลึงกันในเรื่องต่อไปนี้ :-

ก. ครูเห็นว่า ครูควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ความมุ่งหมายของหลักสูตรเขียนไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้ครูเข้าใจความมุ่งหมายไม่แจ่มแจ้ง ผลการเรียนของเด็กจกชั้นประถมปีที่ ๑ ที่สามารถเรียนได้ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรที่เขียนตามแบบสอนตาม รวม ๒๐ ข้อกระทงนั้น ครูเห็นว่าเด็กจำนวนมากกว่าครึ่งที่สามารถเรียนได้ตามความมุ่งหมาย รวม ๑๒ ข้อกระทง คือ สามารถฟังและพูดภาษาไทยได้ดี นำความรู้ไปใช้นอกห้องเรียนได้ มีสมาธิความระมัดระวัง และมารยาท รู้จักทำประโยชน์ให้ผู้อื่น รู้จักปฏิบัติตนในหมู่สมาชิก รู้จักดูแลและนิยมนกเลี้ยงดู รู้จักคุณค่าของความงอกงามและศิลปะ มีนิสัยชอบและรักดนตรี รู้จักรักษาสารณธรรม มีความรับผิดชอบต่องาน รู้จักฟังความคิดเห็นของคนอื่น และเด็กที่เรียนได้ตามความมุ่งหมาย มีจำนวนน้อยกว่าครึ่งเพียง ๘ ข้อกระทง คือ การรู้จักหาความรู้ด้วยตนเอง การแต่งความภาษาไทย การเข้ากับเพื่อนฝูง การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ความรู้รอบตัวเกี่ยวกับบ้านเมืองของตน ความฉลาดในการประกอบอาชีพ ส่วนที่เหลืออีก ๓ ข้อกระทง คือ ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย การรู้จักประหยัดทรัพย์ และเวลา นั้น ปรากฏว่าเด็กที่เรียนได้ตามความมุ่งหมาย มีจำนวนมากกว่าครึ่ง และน้อยกว่าครึ่งนั้น อัตราส่วนร้อยละของครูที่แสดงความคิดเห็นดังกล่าวนี้ใกล้เคียงกัน

สำหรับวิชาภาษาไทย แม้ครูจำนวนมากจะเห็นว่าเด็กจำนวนมากกว่าครึ่งที่มีความสามารถเรียนภาษาไทยได้ดี แต่ในเมื่อนักเรียนเป็นภาษาประจำชาติ ผู้เขียนเห็นว่า เด็กควรจะสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ดีทุกคน

การที่ครูส่วนมากเห็นว่า ครูควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรนั้น ผู้เขียนเห็นว่า หากเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมด้วย ครูอาจจัดทำได้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น และกับเด็ก ได้ดีกว่ากระทรวงเป็นผู้จัดทำแต่ฝ่ายเดียว ทั้งนี้ เนื่องจากครูเป็นผู้ใช้หลักสูตรย่อมทราบว่าสิ่งใดเหมาะสมหรือไม่ อีกประการหนึ่งครูย่อมจะมีความรับผิดชอบในสิ่งที่ครูได้กระทำลงไป ทั้งจะได้อีกตามสำรวจผลงานของตนอยู่ตลอดเวลาด้วย

ครูจำนวนมากมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตรว่า เขียนไว้ไม่ชัดเจน ผู้เขียนเข้าใจว่าอาจเป็นเพราะภาษาที่ใช้เขียนในหลักสูตรเพื่อกำหนดความมุ่งหมายนั้นยังคงคลุมเครือไม่แจ่มแจ้ง ทำให้ครูเข้าใจยาก หรืออาจเข้าใจไขว่เขวผิดไปจากความเป็นจริงที่ระบุไว้ในประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง ผู้จัดทำหลักสูตรทั้งความมุ่งหมายไว้สูงเกินไป หรือทู่ถ่าง ๆ ว่าเป็นเรื่องของคุณค่านักเรียนเราไม่อาจจะเข้าถึง หรือเข้าถึงยาก เมื่อผู้เขียนได้ถามถึงความเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายเฉพาะวิชาสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปเพียงใดนั้น ครูส่วนมากเห็นว่าสอดคล้องเป็นส่วนมาก คำตอบของครูในข้อกระทงนี้ เมื่อพิจารณาตามตัวเลขนั้นจะเห็นว่าขัดแย้งกับข้อกระทงที่ครูเห็นว่า ความมุ่งหมายไม่ชัดเจน การที่เป็นเช่นนี้ ผู้เขียนคิดว่า เป็นเพราะครูไม่เข้าใจคำถามข้อกระทงนี้ หรือครูอาจเห็นว่าความมุ่งหมายเฉพาะวิชาไม่ชัดเจน และครูไม่เข้าใจเช่นเกี่ยวกับความมุ่งหมายทั่วไป ก็ได้

ส่วนในคำถามผลการเรียนของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่สามารถเรียนได้ตามความมุ่งหมายนั้น ครูจำนวนมากเห็นว่า มีเด็กจำนวนมากกว่าครั้งที่สามารถเรียนได้ตามความมุ่งหมาย ถึง ๑๒ ข้อกระทง เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับความเห็นของครู เกี่ยวกับความมุ่งหมายที่ระบุไว้ในหลักสูตรและความเข้าใจความมุ่งหมายทั้งถลานั้น จะเห็นว่าคำตอบของครูขัดแย้งกัน เพราะครูตอบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตร เขียนไว้ไม่ชัดเจน และครูไม่สู้จะเข้าใจความมุ่งหมายด้วย แต่เมื่อผู้เขียนถามถึงผลการเรียนของเด็กที่สามารถเรียนได้ตามความมุ่งหมาย ครูกลับตอบว่ามีเด็กจำนวนมากกว่าครั้งที่สามารถเรียนได้ตามความมุ่งหมาย ถึง ๑๒ ข้อกระทงในจำนวนทั้งหมด ๒๐ ข้อกระทง ผู้เขียนเข้าใจว่า การที่คำตอบของครูข้อกระทงนี้ไม่สอดคล้องกับสองข้อกระทงแรก อาจเป็นเพราะว่า ครูตอบคำถามนี้โดยมิได้พิจารณาให้ละเอียดรอบคอบ จึงให้คำตอบไปในทางมากไว้ก่อน หรือเป็นเพราะครูตอบคำถามนี้โดยให้ตัวครูเองเป็นหลัก โดยที่ครูมีความเข้าใจในความมุ่งหมายเท่าใด ก็เห็นว่าเด็กเรียนได้ตามความมุ่งหมายเท่านั้น

ข. ครูส่วนมาก เห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาต่าง ๆ เว้นแต่วิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น ธรรมะ และดนตรี และศิลปปฏิบัติ

การกำหนดให้เรียนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ครูมีความเห็นคล้ายคลึงกันเป็นส่วนมาก คือ แสดงความเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนวิชาต่าง ๆ และไม่ชอบเห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนด

ให้เรียนวิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น จี奧รณและคณิต และศิลปปฏิบัติ ในจำนวน
๔ วิชานี้ วิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นเป็นวิชาที่ครูไม่เห็นความมากกว่าวิชาอื่น ๆ รองลงมา คือวิชา
สังคมศึกษา ผู้เขียนได้พิจารณาเหตุผลประกอบคำตอบของครูแล้ว ปรากฏว่า ในจำนวนครูที่ไม่เห็น
ด้วยนี้ มีครูน้อยรายที่ให้เหตุผลประกอบคำตอบไว้ด้วย เหตุผลที่แสดงไว้ คือ ครูไม่เห็นด้วยในเนื้อหา
บางเรื่องที่น่าสนใจที่ควรกำหนดให้เด็กเรียน เพราะเนื้อเรื่องนั้นยากเกินไป ครูไม่สามารถจะสอนให้
เด็กเข้าใจได้ เพราะครูไม่ถนัดและไม่มีความชำนาญในการสอนทั้งสองวิชานี้ ยิ่งกว่านั้นครูยังขาด
อุปกรณ์การสอนที่จะช่วยให้การเรียนการสอนง่ายขึ้นอีกด้วย แต่ครูมีข้อเสนอแนะให้ละเอียดว่า บทเรียน
ที่ครูเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะให้เด็กเรียนนั้น คือบทเรียนเรื่องใดบ้าง ถ้าครูได้ชี้แจงไว้ด้วยก็น่าจะ
นำมาใช้พิจารณาให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงเนื้อหาวิชาทั้งสองให้ดีขึ้น นอกจากนี้จะเกี่ยวกับ
ตัวครูแล้ว ควรจะได้อภิปรายถึงตัวเด็กด้วย คือเด็กอาจจะเล็งเกินไปที่จะทำความเข้าใจในบทเรียน
สองวิชานี้ได้ หรืออาจเป็นเพราะเด็กเรียนภาษาไทยไม่รู้อะไรเรื่อง อ่านเขียนภาษาไทยยังไม่คล่อง
จะให้เรียนในหนังสือแบบเรียนย่อมทำไม่ได้ ส่วนวิชาจิโณรณและคณิต และวิชาศิลปปฏิบัติ
ผู้เขียนก็ว่าการที่ครูไม่เห็นด้วย อาจเป็นเพราะครูไม่ถนัดและไม่มีความชำนาญในการสอนทั้งสอง
วิชา และครูที่สอนนั้นประมาณส่วนมากมักสอนทุกวิชา โอกาสที่จะได้เตรียมตัวเพื่อสอนเด็กในวิชา
จึงมีน้อยหรือแทบจะไม่มี อีกประการหนึ่งครูอาจจะไม่เข้าใจคุณค่าของการเรียนวิชาสังคมศึกษา ว่ามี
ความสำคัญต่อเด็กเพียงใด ทั้งในด้านความเพิกเพี้ยน การปลูกปลอญอารมณ์ การใช้เวลาว่างให้เป็น
ประโยชน์ และการวางพื้นฐานในทางศิลปให้แก่เด็ก

สำหรับวิชาสังคมศึกษานั้น เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อได้เปรียบเทียบความเห็นระหว่างครูหญิง
และครูชายแล้ว ครูหญิงที่ไม่เห็นด้วยในการกำหนดให้เรียนวิชานี้มีจำนวนมากกว่าครูชายมาก
จะเห็นความคิดเห็นของครูในกลุ่มตัวอย่างนี้ เกี่ยวกับเรื่องไม่ควรให้เรียนวิชาสังคมศึกษาในบางเรื่อง
จึงไม่อาจกล่าวได้ว่า เป็นความเห็นโดยทั่วไป

ส่วนวิชาภาษาไทยนั้น แม้ครูจำนวนมากจะเห็นว่าเด็กมากกว่าครึ่งสามารถเรียนภาษาไทย
ได้ก็ทุกชั้น แต่เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาหลัก และภาษาประจำชาติ
ผู้เขียนคิดว่าเด็กควรจะมีความสามารถในการเรียนภาษาไทย และใช้ภาษาไทยได้อย่างรวดเร็ว
ทั่วทุกคน ทั้งนี้โดยพิจารณาถึงการสอนของครูและการเรียนของเด็ก

ค. ครูจำนวนมาก มีความเห็นเกี่ยวกับประมวลการสอนที่ ๑ ตามประการ
ดังนี้ :-

- ๑) ครูไม่เคยเข้าร่วมประชุมจัดทำประมวลการสอน
- ๒) ประมวลการสอนช่วยในการเตรียมการสอนได้ ครูไม่ต้องการ แต่
- ๓) ประมวลการสอนไม่สู้จะเหมาะสมกับท้องถิ่น

เกี่ยวกับการเข้าร่วมประชุมจัดทำประมวลการสอน ครูส่วนมากไม่เคยเข้าร่วมประชุม ที่
เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียน หรืออำเภอ หรือจังหวัด มิได้จัดทำให้มีการประชุมเรื่องนี้
และครูส่วนมากเห็นว่าควรจะมีส่วนร่วมในงานนี้ ผู้เขียนเห็นด้วยที่ควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม
ร่วมและรับผิดชอบร่วมกัน และเพื่อจะจัดทำประมวลการสอนให้เหมาะสมกับท้องถิ่นจริง ๆ

ประมวลการสอนช่วยในการเตรียมการสอนได้ ครูส่วนมากไม่ต้องการรายละเอียด
วิชาต่าง ๆ ในประมวลการสอนเลย แต่ครูมีความเห็นขัดแย้งว่าประมวลการสอนไม่สู้จะเหมาะสม
กับท้องถิ่น ความเห็นขัดแย้งเช่นนี้ ทำให้ผู้เขียนเข้าใจว่า ครูดำเนินการสอนและเตรียมการสอน
ตามที่ประมวลการสอนแนะนำไว้ทุกประการ จะขัดแย้งบ้างก็เป็นส่วนน้อย ทุกอย่าง ๆ ว่าครูดำเนินการ
การสอนตามประมวลการสอนโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมกับเด็ก กับโรงเรียนและกับท้องถิ่น
เพราะถือว่าสิ่งใดที่กระทรวงกำหนดให้ใช้แล้ว ครูต้องปฏิบัติตามด้วยดี แม้จะมีการอนุญาตให้ดัดแปลง
ได้ ครูก็ไม่ทำ ที่ไม่ทำนั้น นอกจากจะเป็นเพราะครูไม่กล้าดัดแปลงแล้ว ยังอาจเป็นเพราะครูไม่
ทราบว่า จะดัดแปลงอย่างไรก็เป็นได้

// ง. ความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ทั้ง ๒ หมวดวิชา คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา
วิทยาศาสตร์เบื้องต้น คณิตศาสตร์ พลานามัย และศิลปศึกษา พอจะสรุปได้ดังนี้ :-

- ๑) ความยากง่าย ทั้ง ๒ หมวดวิชาเหมาะสมกับความสามารถของเด็กดีแล้ว
- ๒) ความมากมาย ทั้ง ๒ หมวดวิชาหนักเกินไปพอเหมาะพอควรแล้ว

ความยากง่ายและความมากมายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ทั้ง ๒ หมวดวิชานั้น ครูส่วนมาก
เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว แต่เนื้อหาวิชาที่ครูเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด ทั้ง ๒ กรณี คือ เนื้อหาวิชา
วิทยาศาสตร์เบื้องต้น และวิชาสังคมศึกษา ตามลำดับ เพราะจำนวนครูที่แสดงความเห็นไว้ใน
ระดับความเหมาะสมนั้นต่ำกว่าวิชาอื่น ๆ อาจกล่าวได้ว่า ทั้งสองวิชานี้ครูสอนเด็กให้เข้าใจได้ยาก
ผู้เขียนได้พิจารณาเนื้อหาวิชาทั้งสองในหลักสูตร แล้วปรากฏว่า หลักสูตรกำหนดให้สอนสิ่งที่อยู่รอบ

ตัวเด็ก นับแต่สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวออกไปหาสิ่งที่อยู่ไกลตัว เป็นต้นว่า วิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้นนั้นกำหนดให้สอน วิชาคณิตศาสตร์ วิชาฟิสิกส์ในท้องถิ่น ไม้ธนู ไม้ประดู่ ถ้าโรงเรียนใดเห็นว่าในท้องถิ่นมีพืชสำคัญที่ควรสอนเพิ่มเติม ก็สอนได้ สัตว์เลี้ยงที่เด็กพบเห็น ทั้งที่เป็นสัตว์เลี้ยงไว้ดูเล่น และเลี้ยงไว้เป็นอาหาร สัตว์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น สมบัติอากาศ เช่น เมฆ ฤดู ฝน น้ำ ดวงอาทิตย์ และแสงแดด ดวงจันทร์และดาว แรงต่าง ๆ ที่ใช้กับของเล่น เรือ วัว ของเล่นที่เคลื่อนที่ได้ ส่วนวิชาสังคมศึกษานั้น ก็กำหนดให้เรียนชีวิตในบ้าน ชีวิตในโรงเรียน สภาพความเป็นอยู่ของคน ในชุมชนของคนโดยสังเขป ทัศนะวันพฤหัสบดี เทศกาล ข้าราชการและเหตุการณ์ประจำวัน

เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาในหลักสูตรแล้วจะเห็นว่า หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กทั้งสิ้น ทั้งแต่สิ่งใกล้ตัวออกไปหาสิ่งไกลตัว ผู้เขียนเห็นว่าหลักการที่กำหนดไว้กว้างกว่าเหมาะสมทีเดียว แต่ครูทำไม่ได้ตามหลักการ เพราะเป็นเรื่องของการปฏิบัติ คือการสอน หรือวิธีสอน มีครูเพียงไม่กี่รายที่แสดงเหตุผลประกอบคำทบทวนไว้ว่า ควรตัดเนื้อหาบางเรื่องออก เพราะยากเกินไป สอนให้เด็กเข้าใจได้ยาก แต่ครูมีใคร่บอกว่าเนื้อหาที่ควรตัดออกมีอะไรบ้าง ผู้เขียนเข้าใจว่าการที่ครูไม่เห็นด้วยกับหลักสูตรที่กำหนดให้เด็กเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น และวิชาสังคมศึกษานั้น เกี่ยวพันกับความยากง่ายของเนื้อหาวิชาบางเรื่องอยู่ควย (ก็อธิบายในหัวข้อ ก. ควบแล้ว) แต่ครูจำนวนมากให้คำทบทวนเกี่ยวกับความยากง่ายและความมากมายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ว่าเหมาะสมทีเดียว การที่คำทบทวนของครูไม่สอดคล้องกันนั้น น่าจะเข้าใจได้ว่า แม้ครูจะไม่เห็นด้วย และไม่ต้องการจะให้เด็กเรียน แต่เมื่อหลักสูตรได้กำหนดวิชาทั้งสองให้เด็กเรียนไว้ในหลักสูตรแล้ว ครูก็สอนได้ เพราะหลักสูตรบังคับให้เรียน แม้จะได้อธิบายให้มันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง เราอาจเปลี่ยนความเห็นของครูในข้อนี้เสียได้ ด้วยการเปิดการอบรมครูเกี่ยวกับการสอนวิชาทั้งสองนี้ เพื่อให้ครูมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเพื่อให้อบรมได้ชี้แจงชักจูงความเข้าใจของครูให้ถูกต้องยิ่งขึ้น ตลอดจนให้ความช่วยเหลือครูในการแสดงการสาธิตวิธีสอน การจัดท่าอุปกรณ์การสอน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓) อัตราเวลาเรียน

ก) เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ครูส่วนมากเห็นว่าอัตราเวลาเรียนวิชาต่าง ๆ เหมาะสมทีเดียว และความเหมาะสมนั้นเรียงตามลำดับมากมายของจำนวนครู

ที่แสดงความเห็นของครู โค้กนี้ คือ พหุนามัย สังคมศึกษาและศิลปศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น คณิตศาสตร์ ภาษาไทย

ข) เมื่อคำนึงถึงความมากมายของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ครูส่วนมากเห็นว่าอัตรา เวลาเรียนวิชาต่าง ๆ เหมาะสมทีเดียว ซึ่งเรียงตามลำดับมากมายที่อัตราส่วนร้อยละของความเห็น ของครูที่แสดงไว้โค้กนี้ คือ พหุนามัย สังคมศึกษา ศิลปศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น คณิตศาสตร์ ภาษาไทย

ในเรื่องอัตราเวลาเรียนนี้ เมื่อพิจารณาทั้ง ๒ ข้อ จะพบว่าครูแสดงความเห็นไว้คล้ายคลึง กันทุกหมวดวิชา จะอย่างไรก็ตาม ครูได้แสดงความเห็นประกอบคำตอบไว้ว่า ครูต้องการให้เพิ่มอัตรา เวลาเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ให้มากขึ้นอีก และในมากกว่าวิชาอื่น ๆ เพราะครูถือว่า วิชาภาษาไทยเป็นภาษาของชาติ จึงควรจะได้เรียนรู้ภาษาของตนให้มากที่สุดที่เด็กจะนำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้ และเพื่อเป็นรากฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย อัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทย ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น กำหนดไว้มากกว่าวิชาใด ๆ อยู่แล้ว คือกำหนดให้เรียน ๘ ชั่วโมง ใน รอบสัปดาห์ ผู้เขียนเข้าใจว่าครูต้องการเพิ่มเวลาเพื่อฝึกฝนภาษาไทยให้เด็กสามารถใช้ภาษาได้อย่าง แม่นยำและรวดเร็วตามความมุ่งหมายที่ระบุไว้ในหลักสูตร วิชาคณิตศาสตร์นั้น ครูส่วนมากต้องการ ให้เพิ่มอัตราเวลาเรียนให้มากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งกำหนดไว้เพียงสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง การที่ครูมี ความต้องการเช่นนี้ อาจกล่าวได้ว่า เพราะครูมองเห็นความสำคัญของการเรียนเลขว่ามี ความสำคัญ เท่า ๆ กับการเรียนอ่านและเขียนภาษาไทย เพื่อเด็กจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐาน ในการเรียนชั้นต่อ ๆ ไปมากกว่าวิชาอื่น

๔) เนื้อหาวิชาต่าง ๆ เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อ ๆ ไป

เมื่อพิจารณาตามอัตราส่วนร้อยละของความเห็นของครูแล้ว ผู้เขียนพบว่าครูได้แสดงความเห็น เกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่จะเป็พื้นฐานในการเรียนชั้นต่อ ๆ ไป เรียงตาม ลำดับความเหมาะสมโค้กนี้ คือ ภาษาไทย พหุนามัย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ เบื้องต้นและศิลปศึกษา

ความเหมาะสมของวิชาต่าง ๆ ในอันที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อ ๆ ไปนั้นจะเห็นว่า วิชาภาษาไทยเหมาะสมเป็นอันดับแรก เพราะเป็นภาษาประจำชาติ ทุกคนจำเป็นต้องเรียนต้องรู้

ซึ่งเรื่องนี้ก็น่าจะถือเป็นความเห็นชมรมทาสานัญ ร่องลงไปคือวิชาทาสานัญ ซึ่งเกี่ยวกับการมี
สุขภาพของเด็ก และวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งครูเห็นว่ามีความสำคัญไม่แพ้วิชาภาษาไทย ส่วนอีกสามวิชา
ที่ครูเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ นั้น คือ วิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์เบื้องต้น
และศิลปะศึกษา ผู้เขียนสังเกตเห็นว่า ไม่ว่าจะถามในข้อกระทงใจและในแง่ใจ ครูส่วนมากจะมี
ความเห็นขัดแย้งในวิชาทั้งสามนี้ คือแสดงความเห็นต่อวิชาเหล่านี้อยู่ในระดับต่ำกว่าวิชาอื่น ๆ เสมอ
ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะครูเห็นว่าการกำหนดเนื้อหาวิชาทั้งสาม ยังไม่เหมาะสมในบางเรื่อง และตัวครู
เองอาจมีความชำนาญในการสอนวิชาเหล่านี้น้อยเกินไป หรืออาจไม่ชอบการทำการสอน

๕) การสอนของครูเมื่อปี ๒๕๐๕ ครูสอนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้ไม่ครบตามหลักสูตร
ในจำนวนนี้ครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ไ้มากกว่าวิชาอื่น ๆ และวิชาที่สอนได้น้อยที่สุด คือวิชาศิลปะศึกษา
และวิชาเรียนไทย

ผู้เขียนได้พิจารณาข้อความในข้อกระทงอื่น ๆ ประกอบด้วย ปรากฏว่าครูส่วนมากเห็นว่า
เนื้อหาวิชาต่าง ๆ หลักสูตรกำหนดความยากน้อยให้เหมาะสมกันแล้ว (ไม่ยากไม่ง่าย) มีความง่าย
เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก (ไม่ยากไม่ง่าย) อัตราเวลาเรียนทุกวิชาเหมาะสมกันแล้ว
เนื้อหาวิชาต่าง ๆ มีความเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นต่อไป แต่ครูก็ยังสอนได้ไม่ครบ
ตามหลักสูตร เหตุที่เป็นเช่นนี้ ครูให้เหตุผลประกอบคำตอบว่า เพราะจำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวน
โรงเรียน และครูบางโรงเรียนรอประมวลการสอนฉบับจริง ที่ครูใช้อยู่เป็นเพียงฉบับร่างชั่วคราว
ครูจึงสอนได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ผู้เขียนมีความเห็นเพิ่มเติมว่า นอกจากการรอคอยประมวลการสอน
และหลักสูตรฉบับจริง จะเป็นสาเหตุที่ทำให้ครูสอนได้ไม่ครบแล้ว สาเหตุอื่น ๆ อาจจะเป็นเนื่องจาก
ตัวครูเองและตัวเด็กด้วย (ในกรณีที่ครูมีประมวลการสอนและหลักสูตรฉบับจริงอยู่แล้ว) คือตัวครูอาจ
จะไม่มี ความชำนาญในการสอนเด็กเล็ก ครูมีสุขภาพไม่สมบูรณ์ การคมนาคมไปโรงเรียนไม่สะดวก
โรงเรียนอยู่ไกลบ้าน ครูจึงอาจมีเวลาสอนน้อย หรืออาจเป็นเพราะบางโรงเรียนมีกิจกรรมนอก
หลักสูตรมากเกินไป ทำให้เด็กมีเวลาเรียนน้อยลง ส่วนสาเหตุที่เกี่ยวกับเด็กควรจะได้พิจารณา
กันในหัวข้อต่อไป

๖) การเรียนของนักเรียนเมื่อปี ๒๕๐๕ ครูทาคะแนะว่า มีเด็กจำนวนน้อยที่สามารถ
เรียนได้ครบตามที่ครูสอน //

จะเห็นว่า ความเห็นของครูในข้อนี้สอดคล้องกับความเห็นเกี่ยวกับการสอนของครูเมื่อปี ๒๕๐๔ คือครูสอนทุกวิชาได้ไม่ครบตามหลักสูตร นักเรียนก็เรียนได้ไม่ครบเนื้อหาที่ครูสอน ผู้เขียนขอกล่าวถึงสาเหตุเกี่ยวกับนักเรียน คือ อาจเป็นเพราะนักเรียนบางคนมีสุขภาพไม่สมบูรณ์ สติปัญญาไม่ฉลาด พ่อแม่ยากจนไม่เอาใจใส่ต่อการเรียนของลูก หรือเด็กต้องช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ส่วนสาเหตุของเด็กที่เกี่ยวกับโรงเรียน อาจเป็นเพราะนักเรียนบางโรงเรียนต้องช่วยกิจการของโรงเรียน เช่น เล่นกีฬา แสดงละครเพื่อหารายได้ให้โรงเรียน ก็อาจเป็นได้ จึงทำให้การเรียนไม่ได้ยอดเยี่ยมที่

จ. ครูส่วนมากไม่ได้รับความแนะนำช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ หรือผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา เพียงพอ ถึงแม้คำแนะนำช่วยเหลือของบุคคลดังกล่าว จึงตกอยู่กับครูจำนวนน้อย

การที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะการช่วยเหลือแนะนำของศึกษานิเทศก์หรือผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา ไม่ทั่วถึงทุกโรงเรียน ผู้เขียนเข้าใจว่า มีสาเหตุหลายประการที่ทำให้การช่วยเหลือนี้ ทำได้ไม่เต็มที่ ก็อาจเป็นเพราะจำนวนศึกษานิเทศก์น้อย การเป็นศึกษานิเทศก์นั้น เป็นกันไม่ไถ่ง่าย ๆ ต้องอาศัยคุณวุฒิ และประสบการณ์ในก้นต่าง ๆ มากพอสมควร จึงจะแนะนำช่วยเหลือครูได้ประการหนึ่ง ประการต่อไป คือความรู้สึกของครูที่มีต่อศึกษานิเทศก์ มักจะเป็นไปในทางไม่สู้ดี เพราะครูส่วนมากเห็นว่าศึกษานิเทศก์มักจะไม่ถูกความบกพร่องในการสอนของครู มากกว่าจะไปช่วยเหลือให้คำแนะนำครู การปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับหน้าที่ของศึกษานิเทศก์จึงมีความสำคัญมาก เพราะความรู้สึกของครูเกี่ยวกับศึกษานิเทศก์ ขึ้นอยู่กับการทำงานของศึกษานิเทศก์นั่นเอง ประการสุดท้าย คือ อาจเป็นเพราะการคมนาคมไปโรงเรียนต่าง ๆ ไม่สะดวก หรือเพราะชาควานหาหนทางที่จะใช้ในการเดินทาง เมื่อเป็นเช่นนี้ การช่วยเหลือก็ย่อมกระทำได้น้อยครั้ง และไม่ทั่วถึง ผลที่จะได้รับจากการช่วยเหลือก็ย่อมน้อยตามไปด้วย

ข. อายุเกณฑ์เข้าเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ ครูเห็นว่าอายุ ๘ ขวบเหมาะสมที่สุด และครูเสนอแนะว่าเมื่ออายุ ๖ ขวบสมควรให้เด็กเข้าเรียนชั้นเด็กเล็ก เป็นการเตรียมตัวเสียก่อน การเรียนการสอนจึงจะได้ผล

ความเห็นของครูเกี่ยวกับเกณฑ์อายุเด็กเข้าเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ เมื่ออายุ ๘ ปีบริบูรณ์ สอดคล้องกับอายุเกณฑ์ที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติประถมศึกษา แสดงว่าครูเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ตามที่หลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ อนุโลมให้รับเด็กที่มีอายุไม่ต่ำกว่า ๖ ปีบริบูรณ์ เข้าเรียนได้นั้น ครูไม่เห็นด้วย และได้เสนอว่า เมื่ออายุ ๖ ขวบนั้นควรจะให้เด็กเรียนชั้นเด็กเล็กเสียก่อน ผู้เขียนเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะเด็กจะได้คุ้นเคยกับโรงเรียน ครู และเพื่อน เป็นกำลัง

เกริ่นมหัวเสียก่อน

ข. สาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กเรียนสอบไล่ตกเป็นจำนวนมาก ครูส่วนมากเห็นว่าสาเหตุสำคัญที่สุดในจำนวนสาเหตุต่าง ๆ รวม ๒๒ สาเหตุ คือ จำนวนเด็กแต่ละชั้นมากเกินไป ที่สำคัญรองลงมา คือ พ่อแม่ยากจน พ่อแม่ไม่เอาใจใส่ในการเรียนของลูก ครูไม่กระตือรือร้นและไม่เอาใจใส่ในการสอนเท่าที่ควร และเด็กขาดอุปกรณ์การเรียน

จำนวนเด็กแต่ละชั้นมากเกินไป เป็นปัญหาหนักอกของครู เพราะครูต้องรับผิดชอบอย่างหนักในการสอนเด็กชั้นนั้น ทำให้ครูเหนื่อย เหนื่อย ไม่มีเวลาเอาใจใส่เด็กชั้นนั้นนักเรียนให้ทั่วถึงทุกคน ครูเรียกร้องให้มีการลดจำนวนนักเรียนให้ลดลงกว่านี้ สาเหตุอื่นจึงเกี่ยวพันและสอดคล้องกับความเห็นของครูเกี่ยวกับสาเหตุในชั้นต่อไป คือ พ่อแม่ยากจน และไม่เอาใจใส่ต่อการเรียนของลูก เพราะพ่อแม่จำเป็นต้องร่วมมือกับครูในการเรียนของเด็ก เพื่อจะได้แบ่งเบาภาระของครู และไม่ยกความรับผิดชอบในการศึกษาของเด็กให้แก่ครูฝ่ายเดียว แต่พ่อแม่ยากจนต้องใช้เวลาหาหากิน ประกอบอาชีพ จึงไม่สามารถเอาใจใส่ลูกได้ ผู้เขียนคิดว่าพ่อแม่ในสมัยปัจจุบันมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาลูกมาก ส่วนครูที่ไม่กระตือรือร้น และไม่เอาใจใส่ต่อการสอนเท่าที่ควรนั้น น่าจะนับว่าเป็นครูที่ขาดสมรรถภาพ ยิ่งนักเรียนมีจำนวนมากขึ้น และครูไม่มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือนัก ยิ่งเพิ่มความสำคัญต่อการสอบไล่ตกของนักเรียนให้น้ำหนักมากขึ้น เด็กที่ขาดอุปกรณ์การเรียน เช่น สมุด ดินสอ ก็มีความสำคัญไม่น้อยที่ส่วนช่วยในการเรียนดำเนินไปด้วยดี เพราะเด็กของฝึกหัดเขียนตัวเลข จกงาน ถ้าเด็กขาดอุปกรณ์เหล่านี้ ก็เท่ากับเด็กขาดเครื่องมือฝึกฝนความสามารถในชั้นต่าง ๆ ของนักเรียน

หากพิจารณาสาเหตุที่ทำให้เด็กเรียนสอบไล่ตกเป็นจำนวนมากนี้ เป็นเรื่อง ๆ ไปแล้ว จะพบว่าสาเหตุนี้จะเกี่ยวกับหลักสูตร เกี่ยวกับเด็ก เกี่ยวกับครู เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา เกี่ยวกับผู้บริหารการศึกษา เกี่ยวกับโรงเรียน เกี่ยวกับการคมนาคม และเกี่ยวกับพ่อแม่ สรุปว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กเรียนสอบไล่ตกเป็นจำนวนมากนี้เกี่ยวพันกันทุกสาเหตุ

หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก ครูส่วนมากเห็นว่าเป็นสาเหตุสำคัญมากในที่นี้อาจหมายถึงเนื้อหาบางวิชาที่ครูไม่เห็นด้วยในการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียน หรือวัยเด็กชั้นประถมปีที่ ๑ อาจไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในบางหัวข้อ

สาเหตุเกี่ยวกับเด็ก คือ เด็กขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน (ซึ่งได้กล่าวไปแล้ว) เด็กยังไม่พร้อมที่จะเรียน เด็กมีสุขภาพไม่ดี ครูส่วนมากเห็นว่าเป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ในเรื่องที่ไม่พร้อมที่จะเรียนนั้น เป็นเรื่องของเด็กทุกคน หรือความแตกต่างระหว่างบุคคล การที่เด็กจำนวนมาก และมีลักษณะต่าง ๆ กันมาเข้าเรียนอยู่ในชั้นเดียวกัน ครูไม่อาจสอนเด็กเป็นรายบุคคลตามความสามารถหรือความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของเด็กคนนั้น ๆ ได้ ส่วนเด็กที่มีสุขภาพไม่ดีขึ้น ผู้เขียนเห็นว่ามีความสำคัญมาก เพราะสุขภาพของร่างกายเป็นองค์ประกอบสำคัญอันหนึ่งเกี่ยวกับการเรียนของเด็ก เพราะสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ จะเป็นอย่างไร ขึ้นอยู่กับสุขภาพร่างกายด้วย

สาเหตุเกี่ยวกับครู ซึ่งครูส่วนมากแสดงความเห็นว่า เป็นสาเหตุสำคัญมากที่สุดที่ทำให้เด็กเรียนสอนไม่ตกเป็นจำนวนมาก เวียงอ่าคำตามอัตราส่วนร้อยละของความเห็นของครู ได้ดังนี้ ครูขาดความรู้ ครูขาดความชำนาญในการสอน ครูไม่กระตือรือร้นและไม่เอาใจใส่การสอนเท่าที่ควร ครูไม่มีวิวิธวิธีที่ดี และครูมีสุขภาพไม่สมบูรณ์ สาเหตุเกี่ยวกับครูสามประการแรก เกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอนของครู เพราะการเรียนของเด็กจะมีผลแค่ไหน ขึ้นกับสมรรถภาพของครูด้วย ส่วนการวัดผลการเรียนของเด็กนั้น ครูพบว่า วิธีการวัดผลที่ไม่ดี บ่มทำให้เกิดไม่ทราบความจริงเกี่ยวกับความสามารถของเด็กได้แน่ชัด ครูแสดงความต้องการให้มีการอบรมเรื่องการสอนและการวัดผล เพื่อให้เหมาะสมกับความเคลื่อนไหวในการศึกษาปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ไม่มาก ครูมีสุขภาพไม่ดี บ่มทำให้การสอนไม่ได้เต็มที่ มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนของเด็ก เพราะครูอาจลาป่วยบ่อย ๆ โรงเรียนที่มีครูจำนวนน้อย และไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กอยู่แล้ว ก็ไม่อาจหาครูสอนแทนได้ เด็กก็จะถูกปล่อยปละละเลย หรือฝากเรียนกับห้องเรียนอื่นที่มีจำนวนนักเรียนมากอยู่แล้ว

การนิเทศการศึกษา มีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี เพราะช่วยครูให้รู้จักวิธีสอนที่ถูกต้องและเหมาะสม รู้จักใช้ และนิตยอุปกรณ์การสอน และอื่น ๆ

ผู้บริหารการศึกษานั้นเป็นผู้รับผิดชอบการศึกษาในห้องเรียนของชน ในความสะดวกต่าง ๆ เช่นการอบรม เงินงบประมาณในการก่อสร้างและการจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้โรงเรียน การเอาใจใส่ตรวจตราแนะนำช่วยเหลือครูในการสอน และสวัสดิการของครู เป็นต้น

โรงเรียน ซึ่งหมายถึงสถานที่ทั้ง อาคารเรียน อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ มีความสำคัญในการสอนของครูและการเรียนของเด็กมาก เราจะหาโรงเรียนที่มีอุปกรณ์ครบถ้วนทุกอย่างได้ยาก แต่ก็ควรจะพยายามปรับปรุง หากทางช่วยเหลือโรงเรียนให้มากเท่าที่จะทำได้ หรือโรงเรียนอาจช่วย

ตัวเองได้ในเรื่องนี้ แต่ก็ต้องคำนึงถึงการใช้กำลังครูและนักเรียนด้วย เพื่อมิให้กระทบกระเทือนต่อการสอนและการเรียน

การคมนาคมเป็นองค์ประกอบสำคัญอันหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครู การคมนาคมไม่สะดวก หรือไกลเกินไป เป็นสาเหตุที่ทำให้ครูห้อยตอ ไม่กล้าตั้งใจปฏิบัติงานตามหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อการสอนและการเรียนของเด็กก็น้อย เพราะครูไปโรงเรียนไม่ทันตามเวลา เนื่องจากใช้เวลาเดินทางมาก ทำให้ครูสอนไม่ทัน และสอนได้ไม่ครบเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

สาเหตุเกี่ยวกับพ่อแม่ คือพ่อแม่ยากจน และพ่อแม่ไม่เอาใจใส่การเรียนของลูกนั้น เป็นสาเหตุสำคัญมากตามความเห็นของครูจำนวนมาก และของครูเขียนด้วย เพราะพ่อแม่ควรมีส่วนร่วมในการศึกษาของลูกด้วย เพื่อจะได้ช่วยครูควบคุมการแบ่งเบาภาระครู ซึ่งมีจำนวนนักเรียนเกินกำลังความสามารถของตัวอยู่แล้ว แต่เนื่องจากพ่อแม่ยากจน ต้องใช้เวลาประกอบอาชีพเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว จึงไม่สามารถจะเอาใจใส่การเรียนของลูกได้

นอกจากสาเหตุต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว ครูยังได้ระบุสาเหตุอื่น ๆ เพิ่มขึ้นอีกด้วย ซึ่งครูเขียนเห็นว่าสำคัญอยู่ไม่น้อย คือ เกิดภัยพิบัติตามฤดูกาลรบกวนเราเรียนในกลางปีการศึกษา ทำให้การเรียนของเด็กที่โรงเรียนเก่า และโรงเรียนใหม่ไม่ติดต่อกัน ทำให้เด็กเรียนไม่ทัน และบุคลากรคงมิได้ให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือเด็กแก่ประการใด สาเหตุที่สำคัญอีกข้อหนึ่ง คือครูเห็นว่าผู้บริหารการศึกษาไม่ให้ความเอาใจใส่ และความสนใจต่อการศึกษาระดับประถมเท่าที่ควร เพราะมุ่งหนักไปในการศึกษาระดับที่สูงกว่า เช่นระดับมัธยม และอุดมศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาเฉพาะหน้าของกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ครูส่วนมากมีความเห็นค่อนข้างคลึงกันในเรื่องดังกล่าวมาแล้ว แต่เมื่อครูเขียนได้พิจารณาความเห็นของครูตามเขต วิชา และประสบการณ์ในการสอนของครู แล้วปรากฏว่า ครูทั้ง ๓ ลักษณะแสดงความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในเรื่องต่อไปนี้เพียงไม่กี่เรื่อง

ก. ครูชายและครูหญิง มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในเรื่อง

๑) ประมวลการสอนช่วยในการเตรียมการสอน ครูจำนวนมากเห็นว่า ประมวล-
การสอนช่วยในการเตรียมการสอนได้มาก แต่ครูที่เห็นว่าประมวลการสอนช่วยในการเตรียมการสอน

ไคน้อยมักเป็นครูหญิงมากกว่าครูชาย ผู้เขียนมีความเห็นว่า การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูชายอาศัยประมวลการสอนในการเตรียมการสอน โดยมีได้ก็ดัดแปลงหรือเพิ่มเติมแบบแผนย่อย และยึดถือประมวลการสอนเป็นคู่มือและแนวทางในการสอน ส่วนครูหญิงนั้นยังเห็นว่าประมวลการสอนช่วยในการเตรียมการสอนไคน้อย ผู้เขียนคิดว่าอาจเป็นเพราะครูพวกนี้เห็นว่า ประมวลการสอนบางวิชาหรือบางตอนไม่ละเอียดเพียงพอ จึงใช้หนังสืออื่น ๆ ช่วยเตรียมการสอนด้วย และบางวิชาโรงเรียนอาจดำเนินการสอนตามประมวลการสอนไม่ได้ เพราะโรงเรียนขาดอุปกรณ์การสอน หรือครูไม่ถนัดสอน อีกประการหนึ่งครูหญิง มีความละเอียดละเอียดมากกว่าครูชาย และยังยึดถือเอาอาชีพครูเป็นอาชีพมั่นคงของตัว ซึ่งครูชายอาจจะยึดเอาอาชีพครูเป็นอาชีพชั่วคราวและอาจมีโอกาที่จะเปลี่ยนอาชีพครูเป็นอาชีพอื่นที่ตนเห็นว่าเหมาะสม ไคน้อยมากกว่าครูหญิง

๒) ความเห็นเกี่ยวกับการที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนวิชาสังคมศึกษา ครูมากกว่าครึ่ง (๕๓ %) เห็นว่าไม่ควรกำหนดให้เรียนสังคมศึกษานางเรียง ในจำนวนนี้เป็นครูหญิงมากกว่าครูชาย

๓) ความมากน้อยของเนื้อหาวิชาภาษาไทย (การฟัง - การพูด) ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ส่วนมากเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทย (การฟัง - การพูด) ที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนนั้น มีความมากน้อยพอเหมาะพอดีแล้ว แต่ครูก็เห็นว่าความมากน้อยของเนื้อหาวิชาทั้งกล่าวยังไม่พอเหมาะ คือค่อนข้างมากไป มักเป็นครูชายมากกว่าครูหญิง ผู้เขียนคิดว่า ครูชายที่เห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทย (การฟัง - การพูด) ยังไม่พอเหมาะ คือค่อนข้างมากไปสำหรับเด็กนั้น อาจเป็นเพราะครูสอนวิชานี้ได้ไม่ครบตามหลักสูตร เพราะไม่ถนัดสอนประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งเกี่ยวกับตัวเด็กเองที่เรียนได้ยาก เนื่องจากสติปัญญา หรือวัย หรือสุขภาพ ก็อาจเป็นได้ ประการสำคัญคือการสอนภาษาไทยเด็กเล็กนั้น ครูต้องออกหน้าและควรมีความชำนาญเป็นพิเศษยิ่งกว่า บางรายได้เสนอแนะให้เปลี่ยนหนังสือแบบเรียนให้ง่ายกว่าที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้

๔) ความมากน้อยของเนื้อหาวิชาพลศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เนื้อหาวิชาพลศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรพอเหมาะพอดีแล้ว แต่ครูที่มีความเห็นตรงกันข้ามคือเห็นว่าเนื้อหาวิชาพลศึกษายังไม่พอเหมาะ คือมากเกินไปสำหรับเด็กมีแนวโน้มที่พอจะมองเห็นว่า เป็นครูชายมากกว่าครูหญิง

การที่ครูแสดงความเห็นเช่นนี้ ผู้เขียนคิดว่า ครูขายเห็นว่าการสอนพลศึกษาที่จะให้โดยด้นนั้น คงให้อุปการะและสถานที่ โรงเรียนบางแห่งสอนไม่ได้เพราะขาดสนาม ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญอันดับแรก บางโรงเรียนมีสนามแต่ใช้ไม่ได้ในฤดูฝน และโรงเรียนไม่มีโรงฝึกพลศึกษาโดยเฉพาะอีกประการหนึ่ง อาจเป็นเพราะเด็กชั้นประถมปีที่ ๑ เล็กเกินไป ปฏิบัติการคำสั่งไม่ได้ เพราะการเรียนภาษาไทย (การฟัง - การพูด) ของเด็กก็ไม่ได้ด้อยอยู่แล้ว และครูขายอาจไม่สนใจในการสอนเด็กเล็กด้วย

๕) สาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กเรียนสอยโลกเป็นจำนวนมาก ครูขายและครูหญิงมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในเรื่องต่อไปนี้

ก) หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก ครูที่คอมชอนี้มากกว่าครึ่งเห็นว่าหลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการของเด็กเป็นสาเหตุที่ไม่สำคัญมากนัก แต่ครูพวกที่เห็นว่าสาเหตุสำคัญมาก มักเป็นครูหญิงมากกว่าครูชาย

ข) หนังสือแบบเรียนไม่ดี ครูส่วนมากเห็นว่าสาเหตุที่มีความสำคัญต่อการสอยโลกของนักเรียนไม่มากนัก แต่ครูที่เห็นว่าหนังสือแบบเรียนไม่ดี เป็นสาเหตุที่สำคัญมากต่อการสอยโลกของนักเรียน มักจะเป็นครูหญิงเสียมากกว่าครูชาย ผู้เขียนคิดว่าหนังสือแบบเรียนไม่ดี เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กเรียนสอยโลกเป็นจำนวนมาก นักเรียนใช้หนังสือแบบเรียนวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำกวมให้ใช้ การที่กล่าวว่หนังสือแบบเรียนไม่ทันสมัย อาจพิจารณาได้หลายทางคือ ผู้แต่ง ทรัพยากรไม่ชั้ ขนาดทรัพยากรไม่เหมาะสมกับสภาพเด็ก ภาษาที่ใช้เขียน คำศัพท์ และรูปภาพประกอบคำอธิบาย ผู้เขียนเห็นว่ากระทรวงควรจะได้พิจารณาเป็นอย่าง ๆ ไป เพื่อให้เด็กได้รับผลการเรียนจากหนังสือที่ใช้เป็นแบบเรียนได้มากที่สุด

ค) สุขภาพอนามัยของเด็กไม่ดี ครูส่วนใหญ่แสดงความเห็นว่าสุขภาพอนามัยของเด็กไม่ดี เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก แต่ครูที่เห็นว่าสาเหตุไม่สำคัญนัก มีแนวโน้มที่จะเป็นครูชายมากกว่าครูหญิง การที่ครูเห็นว่าสุขภาพอนามัยของเด็กไม่ดีเป็นสาเหตุที่สำคัญมากนั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นเพราะครูเหล่านี้เอาใจใส่ในสุขภาพของเด็ก ผู้เขียนเห็นด้วย เพราะสุขภาพอนามัยก็เป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา แต่ครูขายเห็นว่ามีความสำคัญน้อยกว่าครูหญิง จะอย่างไรก็ตามครูต่างก็รับรองว่าการฝึกฝนวิชาสุศึกษาและพลศึกษา มีความสำคัญยิ่ง เพราะจะทำให้เด็กมีสุขภาพสมบูรณ์

ทั้งทางกายและทางใจ

ข. ครูมีวุฒิครู และครูไม่มีวุฒิครู มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในเรื่องต่อไปนี้

๑) ความมุ่งหมายเฉพาะวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตรสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไป

ครูมีวุฒิครูจำนวนมาก เห็นว่าความมุ่งหมายเฉพาะวิชาสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปเป็นส่วนมาก แต่ครูไม่มีวุฒิครูเห็นตรงกันข้าม คือเห็นว่าความมุ่งหมายเฉพาะวิชาสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปเป็นส่วนน้อย การที่ครูมีวุฒิครูส่วนมากเห็นว่าความมุ่งหมายเฉพาะวิชาสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปเป็นส่วนมากนั้น อาจเป็นเพราะครูเหล่านั้นมองเห็นความสำคัญทางความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความเข้าใจได้แจ่มแจ้งกว่า และเมื่อทำการสอนก็มุ่งหวังที่จะให้เด็กมีความสามารถเรียนไต่ถาม ความมุ่งหมายมากกว่าจะสอนให้ครบเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้แต่อย่างเดียว ในเมื่อครูที่ไม่มีวุฒิครู อาจไม่ได้เร่งเร่งการสอนให้เด็กมีความสามารถตามความมุ่งหมายที่หลักสูตรระบุไว้ และครูเหล่านั้น อาจไม่เข้าใจความมุ่งหมายเฉพาะวิชา และความมุ่งหมายทั่วไปที่เขียนไว้ในหลักสูตร ว่ามีความหมายหรือมุ่งหมายอะไรบ้าง

๒) จำนวนเด็กที่จบชั้นประถมศึกษา ๖ ปีแล้ว มีความสามารถเรียนไต่ถามตาม

ความมุ่งหมายทั่วไปที่ระบุไว้ในหลักสูตร ในหัวข้อ มินิสัยรักและชอบดนตรี ครูจำนวนมากแสดงความเห็นว่า จำนวนเด็กที่สามารถเรียนไต่ถามความมุ่งหมายในหัวข้อนี้ มีมากกว่าครึ่ง แต่ครูที่เห็นว่าเด็กที่มีความสามารถทั้งถ้าว มีจำนวนน้อยกว่าครึ่ง มักเป็นครูไม่มีวุฒิครูเป็นส่วนมาก ครูที่เห็นว่าเด็กที่สามารถเรียนไต่ถามความมุ่งหมายเกี่ยวกับการมินิสัยรักและชอบดนตรี มีจำนวนมากกว่าครึ่งนั้น ผู้เขียนเข้าใจว่าขึ้นอยู่กับการสอนของครู ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าครูเหล่านั้นได้ศึกษาเอาเรียนเกี่ยวกับวิชาศิลปะ หรือการสอนศิลปะให้แก่เด็กในโรงเรียนฝึกหัดครู ซึ่งปัจจุบันนี้การสอนวิชาศิลปะให้แก่เด็กนั้นมุ่งหวังให้เด็กได้ใช้ความสามารถของตนเอง โดยครูเป็นผู้ปลุกฝัง ส่งเสริมให้รู้จักการเล่นดนตรี เพื่อผ่อนคลายอารมณ์ เพื่อรู้จักคุณค่าของศิลปะ และเพื่อเป็นพื้นฐานของเด็กที่มีความสามารถและสนใจในวิชานี้ และมีความเข้าใจคุณค่าของวิชานี้ได้ดีกว่าครูไม่มีวุฒิครู ซึ่งอาจไม่เข้าใจและมองข้ามความสำคัญของศิลปะ จึงมิได้สนับสนุนให้เด็กเรียนวิชานี้มากนัก เพราะครูเองอาจสอนไม่ทันและไม่ถือเป็นการสอนควบ

๓) ความยากง่ายของเนื้อหาวิชาภาษาไทย (การอ่าน) ครูจำนวนมากเห็นว่าเนื้อหาวิชาภาษาไทย (การอ่าน) เหมาะสมกับความสามารถของเด็กก็แล้ว (ไม่ยากไม่ง่าย) แต่ครูที่เห็นความเห็นตรงกันข้าม คือเห็นว่าค่อนข้างยากสำหรับเด็กนั้น มีความโน้มเอียงที่มองเห็นว่าเป็นครูมีวุฒิครู มากกว่าครูไม่มีวุฒิครู

๔) ความยากง่ายของเนื้อหาวิชาภาษาไทย (การฟัง - การพูด) ครูส่วนมากเห็นว่าความยากง่ายของเนื้อหาวิชาภาษาไทย (การฟัง - การพูด) เหมาะสมก็แล้ว แต่ครูที่เห็นว่าความยากง่ายของวิชานี้ยังไม่พอเหมาะนั้น มักเป็นครูมีวุฒิครู เสียมากกว่า

๕) ความยากง่ายของเนื้อหาวิชาภาษาไทย (การอ่าน) ครูจำนวนมากเห็นว่าความยากง่ายของเนื้อหาวิชานี้เหมาะสมก็แล้ว แต่ครูที่เห็นความเห็นตรงกันข้าม คือเห็นว่าค่อนข้างยากไปสำหรับเด็ก มักเป็นครูมีวุฒิครู เป็นส่วนมาก ผู้เขียนมีความเห็น รวมทั้ง ๓ ข้อกระทง (๓., ๔. และ ๕.) ว่าการแสดงความเห็นของครูมีวุฒิครู ขึ้นอยู่กับการสอนเป็นสำคัญ ครูไม่มีวุฒิครูมองเห็นว่า ครูจะสามารถสอนวิชาภาษาไทยได้ก็เพียงไถ่กัน ขึ้นอยู่กับวิธีสอน และความชำนาญในการสอนของครู ความชำนาญหรือประสบการณ์ในการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนวิชาภาษาไทยเด็กเล็กที่ยังไม่เคยผ่านการเรียนชั้นใด ๆ มาก่อน เป็นงานที่ยากยิ่ง และไม่จำเป็นต้องอาศัยความรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญเลย ดังนั้นเมื่อพูดในแง่การสอนภาษาไทยแล้ว ครูไม่มีวุฒิครูจึงมีภาพที่คิดว่า จึงมองไม่เห็นถึงความยากง่ายและความยากง่ายของเนื้อหาวิชาภาษาไทย จะเป็นอุปสรรคในการสอนแต่ประการใด

๖) ครูมีวุฒิครูและไม่มีวุฒิครู มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เด็กเรียนสอบไล่ตกเป็นจำนวนมาก ดังนี้

ก) เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมากเกินไป ครูที่ตอบข้อนี้ส่วนมากเห็นว่าเนื้อหาวิชาในหลักสูตรมากเกินไป เป็นสาเหตุที่ไม่ดีสำคัญมาก แต่ครูที่เห็นว่าสาเหตุนี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กเรียนสอบไล่ตกเป็นจำนวนมาก มักเป็นครูมีวุฒิครูมากกว่าครูไม่มีวุฒิครู อาจกล่าวได้ว่าที่เป็นเช่นนั้น เพราะว่าครูมีวุฒิครูสอนไม่ทัน หรือไม่ครบตามหลักสูตร เนื่องจากครูเหล่านี้มุ่งหวังที่จะให้เด็กได้รับผลจากการเรียนวิชาต่าง ๆ มากเกินไป ตลอดจนครูดำเนินการสอนตามหลักสูตรและประมวลการสอนกำหนดไว้ทุกประการ ในขณะที่ครูไม่มีวุฒิครูสอนได้ครบตามหลักสูตรทั้งนี้อาจเป็น

เพราะครูเห็นว่ามีความชำนาญในการสอนมาก และรู้จักคัดแปลงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรให้เหมาะสมกับอัตราเวลาเรียน ได้ดีกว่าครูที่มีวุฒิครู

ข) ครูไม่มีวิชาชีพอื่นที่ ความเห็นข้อนี้ ครูจำนวนมากเห็นว่าการที่ครูไม่มีวิชาชีพอื่นที่ เป็นสาเหตุสำคัญมากที่ทำให้นักเรียนสอบได้ตกเป็นจำนวนมาก แต่ครูที่เห็นว่าสาเหตุนี้ไม่สำคัญมากนัก มีแนวโน้มที่พอจะเห็นว่าเป็นครูมีวุฒิครูมากกว่า ผู้เขียนเห็นว่าการที่ครูส่วนมากมองเห็นความสำคัญของการวัดผลการเรียนของเด็ก และอาจของการเปลี่ยนแปลงวิธีการวัดผลให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงของการศึกษาในปัจจุบัน โดยครูส่วนมากมีความต้องการให้มีการอบรมเรื่องการสร้างข้อทดสอบ และวิธีวัดผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูไม่มีวุฒิครูยังไม่เคยได้รับการอบรมหรือมีความรู้ในเรื่องนี้มาก่อน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการออกข้อสอบ เป็นที่น่าเปลี่ยนแปลงข้อสอบอัตนัยเป็นปรนัย และวิธีการให้คะแนน ครูจึงต้องการที่จะได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ ดังนั้น เมื่อปรากฏว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาสอบได้ตกเป็นจำนวนมาก ครูไม่มีวุฒิครูจึงมองเห็นว่าการที่ครูไม่มีวิชาชีพอื่นที่ เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก ส่วนครูมีวุฒิครูที่เห็นว่าสาเหตุนี้ไม่สำคัญมากนัก อาจเป็นเพราะครูประเภทนี้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดผลที่พอสมควรอยู่แล้ว จึงมองเห็นว่าสาเหตุเกี่ยวกับวิธีการวัดผลมีความสำคัญน้อย

ค. ครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนในระยะเวลาดัง ๆ กัน คือ ๐ - ๔ ปี, ๕ - ๑๔ ปี และ ๑๕ ปีขึ้นไป มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในเรื่องต่อไปนี้

๑) จำนวนเด็กที่สามารถเรียนได้ตามความมุ่งหมายทั่วไป ในหัวข้อความสามารถในการใช้ภาษาไทย (การเขียน) ครูทั้งสามประเภทเป็นจำนวนมากเห็นว่า จำนวนเด็กที่มีความสามารถในการเขียนไทย มีน้อยกว่าครึ่ง แต่ครูที่เห็นว่าจำนวนเด็กที่สามารถเรียนไทยได้ดี มีมากกว่าครึ่งนั้น มีแนวโน้มที่พอจะเห็นว่าเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอน ระหว่าง ๕ - ๑๔ ปี มากที่สุด อาจกล่าวได้ว่า ครูที่เห็นว่าเด็กสามารถเรียนไทยได้มีจำนวนน้อยกว่าครึ่งนั้น เป็นเพราะครูมีความมุ่งหวังที่จะให้เด็กมีความสามารถในการอ่านมากกว่า ๆ คือมีความมุ่งหวังมากไป จึงมองเห็นว่าเด็กที่มีความสามารถในการเขียนไทยมีจำนวนน้อยกว่าครึ่ง ซึ่งตรงกันข้ามกับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนพอสมควร (๕ - ๑๔ ปี) ที่ยังรักษาความสม่ำเสมอในการสอนวิชานี้ได้ดี จึงสามารถสอนเด็กให้มีความสามารถในการเขียนไทย มีจำนวนมากกว่าครึ่ง ทั้งนี้เพราะมีทิศทางความมุ่งหมายไว้สูงเกินไป

๒) ความยากง่ายของเนื้อหาวิชาภาษาไทย (การอ่าน) ครูส่วนใหญ่มีความเห็น
ใกล้เคียงกันเกี่ยวกับความยากง่ายของเนื้อหาวิชาอ่านไทย ว่าเหมาะสมกับความสามารถของเด็กที่แล้ว
แต่ครูที่มีความเห็นตรงกันข้าม คือเห็นว่าเนื้อหาวิชาอ่านไทยยังไม่เหมาะสม คือค่อนข้างยากสำหรับ
เด็กวัยนี้ เป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอน ระหว่าง ๐ - ๔ ปี มากที่สุด การที่ครูมีความเห็น
แตกต่างกันเช่นนี้ อาจเป็นเพราะครูประเภทแรกยังไม่มีความเข้าใจและความชำนาญในการสอน
ภาษาไทยเด็กชั้นประถมได้ก็ให้ครูอีกสองประเภทหลัง ซึ่งผู้เขียนคิดว่า การสอนภาษาไทยนั้นขึ้นอยู่กับ
ความชำนาญในการสอนมากกว่าอย่างอื่น

๓) อัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทย ครูที่ตอบข้อนี้มีความเห็นแตกต่างกันเป็นสอง
พวก คือครูส่วนมากที่เห็นว่าเหมาะสมคือแล้ว เป็นครูที่มีประสบการณ์ระหว่าง ๕ - ๘ ปี และ ๑๕ ปี
ขึ้นไป ส่วนครูที่เห็นว่ายังไม่เหมาะสม คือควรเพิ่มในมากขึ้นนั้น เป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอน
ระหว่าง ๐ - ๔ ปี มากที่สุด ผู้เขียนเข้าใจว่า การที่ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย
(๐ - ๔ ปี) เห็นว่าอัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทยน้อยไป และต้องการให้เพิ่มขึ้นอีกนั้น เพราะครู
สอนไม่ทัน เนื่องจากตัวเองยังไม่มี ความชำนาญในการสอนเด็กเล็กก็พอ จะอย่างไรก็ตามผู้เขียน
ได้พิจารณาเหตุผลประกอบคำตอบแล้ว ปรากฏว่า ครูทั้งสามพวกมีความต้องการให้เพิ่มอัตราเวลา
เรียน แต่ต่างกันที่ว่า ครูพวกแรกต้องการเพิ่มในมากเพราะสอนไม่ทัน แต่ครูอีกสองพวกนั้นต้องการ
ให้เพิ่มบ้างเล็กน้อย เพื่อยึดฝนเด็กให้มีความแม่นยำและรวดเร็วในการใช้ภาษาไทย และเพื่อจะได้
เป็นพื้นฐานที่ดีในการเรียนชั้นต่อไป รวมทั้งการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน และเมื่อพิจารณา
คู่อัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทยที่กำหนดไว้ในหลักสูตร พบว่าหลักสูตรกำหนดให้เรียนภาษาไทย
รวม ๓ ชั่วโมงในรอบสัปดาห์ จะอย่างไรก็ตาม ผู้เขียนคิดว่าอัตราเวลาเรียนภาษาไทยนี้ ควรจะเพิ่ม
อีกบ้างเล็กน้อยตามที่ครูจำนวนมากต้องการ และได้แสดงเหตุผลไว้

๓. คำถามท้ายแบบสอบถามจำนวนสองข้อกระทง เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นเสนอแนะ
ในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร ประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ และความต้องการของครู
เพื่อความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของทมนั้น พอจะสรุปได้ดังนี้

ก. ข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ครูเสนอแนะว่า ควรให้
เรียนภาษาไทยและเลขคณิตมากกว่าวิชาอื่น ๆ ซึ่งหมายถึงว่าครูต้องการให้เพิ่มอัตราเวลาเรียนให้
มากขึ้น และลดอัตราเวลาเรียนวิชาอื่น ๆ ผลตอบเนื้อหาในข้อนี้ของ ทังนี้เพื่อครูจะได้ยึดอบรม

ส่งเสริมเด็กให้มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในค่านต่าง ๆ ใกล้เคียง ๆ และต้องการให้เด็กเก่ง
เลขด้วย ข้อเสนอแนะข้อนี้ ผู้เขียนคิดว่าน่าจะนำไปพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา
ต่าง ๆ และอัตราเวลาเรียนที่สัมพันธ์กับเนื้อหาวิชานั้น ๆ รวมทั้งพิจารณาในแง่ความสำคัญของวิชา
ต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กด้วย นอกจากนี้ ครูต้องการให้ครูได้มีส่วนร่วมกับการศึกษานานาชาติ
ในการจัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่นของตน เพราะครูจะได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบและติดตามคุณภาพ
ของตน ผู้เขียนคิดว่าข้อเสนอแนะนี้จะยังเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดทำหลักสูตรให้เหมาะสม
กับสภาพท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่น ข้อเสนอแนะอีกข้อหนึ่งคือครูต้องการให้ลดจำนวนนักเรียนลง เพราะ
ปัญหานี้เป็นปัญหาหนักใจของครูทุกคน ครูเอาใจใส่ได้แค่ไหนก็มาถึง การเรียนการสอนจึงไม่บังเกิดผลดี
เท่าที่ควร การแก้ปัญหานี้ ผู้เขียนคิดว่าอาจจะต้องใช้เวลานาน เพราะต้องอาศัยทั้งเงินและบุคคล
เงินหมายถึงการก่อสร้างต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์การเรียนการสอน ส่วนบุคคลนั้น ก็ครูที่ทำหน้าที่สอน
ปัจจุบันนี้ เมืองไทยไม่ขาดแคลนครู แต่ขาดอัตราที่จะบรรจุครูเข้าทำงานในโรงเรียนรัฐบาล

ข. ความต้องการของครูเพื่อความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของตน ครูจำนวนมากมีความ
ต้องการเลื่อนวิทยฐานะของตนในสูงขึ้นควบคู่การศึกษาต่อ ซึ่งปัจจุบันนี้ กระทรวงศึกษาธิการก็ได้ดำเนินการ
การอยู่แล้ว การหมุนเวียนครูที่ยังไม่มีวุฒิ หรือมีวุฒิครูต่ำ เข้ารับการศึกษาคือต้องใช้เวลานานมาก
แต่ครูบางคนยังเห็นว่าไม่ยุติธรรม และผู้เขียนคิดว่าการศึกษาต่อยังมีข้อเสียอยู่หลายอย่างเกี่ยวกับ
แต่ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลนั้น ๆ ด้วย นอกจากนี้ครูยังต้องการให้มีการสอนวิชาชุดครู
โดยไม่ต้องการรับการอบรม

การพิจารณาความดีความชอบ เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ครูต้องการมาก คือครูเห็นว่า ครูควรจะได้รับ
รับการพิจารณาขึ้นเงินเดือนทุกปี โดยครูได้ให้เหตุผลว่า ฐานะความเป็นอยู่ของครูส่วนมาก
อยู่ในระดับที่ไม่ดีนัก และไม่มีรายได้พิเศษ การปรับเงินเดือนตามวุฒิควรจะทำให้ครูทำได้เร็ว
เพื่อลดภาระและกำลังใจปฏิบัติงานของครู ผู้เขียนคิดว่า การปรับเงินเดือนตามวุฒิ จะกระทำ
ได้เร็วขึ้น จะต้องทำการสำรวจก่อนว่าในป็นหนึ่ง ๆ มีครูที่จะต้องปรับเงินเดือนตามวุฒิเป็นจำนวนเท่าใด
เพื่อจะได้จัดอัตราไว้ให้ทันในปีงบประมาณต่อไป

ความต้องการของครูส่วนมาก อีกข้อหนึ่ง คือการอบรมเรื่องการสร้างข้อทดสอบและการวัดผล
การใช้หลักสูตร การทำและการใช้อุปกรณ์การสอน ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ครูต้องการสอน
โรงเรียนที่มีการคมนาคมสะดวก หรืออยู่ใกล้บ้าน ความต้องการเหล่านี้กระทรวงศึกษาธิการคงจะ
นำไปพิจารณาด้วย

ผู้เขียนได้สรุปผลการค้นคว้าและอภิปรายผลมาแล้ว จึงใคร่ขอสรุปผลรวมนบออีกครั้งหนึ่ง ว่าหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ ที่ครูกำลังใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ มีลักษณะเป็นอย่างไร มีข้อดี และข้อบกพร่องในท่านใดบ้าง

๑) ครูจำนวนมาก มีความเห็นว่าหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ มีความเหมาะสมในท่านต่าง ๆ คืออยู่แล้ว คือ

ก) เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ทุกหมวดวิชา เมื่อครูได้พิจารณาตามความยากน้อย ความง่าย ยากเวลาเรียนที่สัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาเหล่านั้น ตลอดจนความเหมาะสมที่จะเป็น รากฐานในการเรียนวิชาต่าง ๆ ในชั้นต่อไป ครูเห็นว่ามีเหมาะสมดีแล้วทุกหัวข้อ

ข) ประมวลการสอน เขียนไว้ละเอียดชัดเจน สอดคล้องกับหลักสูตร ทั้งยัง ช่วยในการเตรียมการสอนของครูได้โดยไม่ต้องดัดแปลง

ค) ผลการเรียนของเด็กจบชั้นประถมปีที่ ๑ ที่มีความสามารถเรียนได้ตาม ความมุ่งหมายทั่วไปที่ระบุไว้ในหลักสูตรมีจำนวนมากกว่าครึ่ง ในหัวข้อต่าง ๆ รวม ๑๒ หัวข้อ ใน จำนวนทั้งหมด ๒๑ หัวข้อ

๒) ครูจำนวนมาก แสดงความเห็นไว้ว่า หลักสูตรยังมีข้อบกพร่องในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก) ความมุ่งหมายของหลักสูตรเขียนไว้ไม่ชัดเจน ครูไม่สามารถเข้าใจ ความมุ่งหมายได้อย่างแจ่มแจ้ง

ข) ครูจำนวนมาก ไม่เห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เบื้องต้น และวิชาสังคมศึกษา เฉพาะเนื้อหาบางเรื่อง มีครูน้อยรายที่ให้เหตุผลประกอบคำตอบว่า เนื้อหาบางตอนไม่เหมาะสมกับเด็ก คือยากเกินไป แต่มีใครระบุว่าเนื้อหานั้น คือเนื้อหาเรื่องไคบัง และมีครูเพียงรายเดียวที่ตอบว่า ไม่ควรให้เด็กเรียนวิชาสังคมศึกษา คือให้ทั้งหมดวิชานี้เสีย และให้เด็กเรียนวิชาภาษาไทย และเลขคณิตแทน แต่มีใครให้เหตุผลว่าเพราะเหตุใดจึงไม่ควร ให้เด็กเรียนวิชานี้ นอกจากนั้น ครูยังไม่เห็นด้วยที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนวิชาศิลปะศึกษา คือ ขี่รถและดนตรี ศิลปะปฏิบัติ ส่วนการเขียนรูปและระบายสีนั้น มีครูเพียงไม่กี่รายที่ไม่เห็นด้วย โดยอ้างว่าทำให้สิ้นเปลืองและสกปรก

ค) ประมวลการสอน แม้จะมีส่วนที่ยู่มาก แต่ครูก็เห็นว่าประมวลการสอนที่ครูใช้เป็นแนวทางในการสอนในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างของภาคศึกษา • นี้ ยังไม่เหมาะสมกับท้องถิ่น ซึ่งอาจเป็นเพราะครูไม่กล้าคิดแปลง หรือไม่มีความสามารถจักแปลงให้เหมาะสมกับท้องถิ่นของตนได้

ง) การสอนของครู และการเรียนของเด็กเมื่อปี ๒๕๐๕ ปรากฏว่าครูสอนได้ไม่ครบเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรทุกวิชา และจำนวนเด็กที่สามารถเรียนได้ตามที่ครูสอน ก็มีจำนวนน้อยกว่าครึ่ง ทุกวิชา

ข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้สรุปมานี้ กระทรวงศึกษาธิการควรจะนำไปพิจารณาแก้ไขให้ดีขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความเหมาะสมในท้องถิ่นต่าง ๆ ที่ครูได้แสดงความเห็นไว้ในข้อ • เป็นต้นว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ มีความเหมาะสมทุกประการ ไม่ว่าจะพิจารณาในแง่ใด แต่การที่ครูทำการสอนได้ไม่ครบตามเนื้อหาวิชา และเด็กก็เรียนได้ไม่ครบตามเนื้อหาวิชานั้น สาเหตุของการสอนและการเรียนได้ไม่ครบตามหลักสูตร คืออะไรนั้น ผู้เขียนได้อภิปรายไว้แล้ว และคิดว่าควรจะได้พิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องข้อนี้ ตลอดจนข้ออื่น ๆ ในสมัยรุ่นนี้ยิ่งขึ้น

ส่วนข้อบกพร่องอื่น ๆ ที่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนสอบได้ตกเป็นจำนวนมาก คือจำนวนเด็กแต่ละชั้นมากเกินไป ซึ่งควรจะนำไปพิจารณาแก้ไขพร้อม ๆ กัน

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาค้นคว้าความเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษา • พุทธศักราช ๒๕๐๓ ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะ ๒ ประการ คือ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำปฏิรูปหลักสูตรครั้งต่อไป และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลที่ได้จากการค้นคว้าไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลที่ได้จากการค้นคว้าไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร

* ๑) ความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ควรจะได้พิจารณาแก้ไขให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึง

ก) ความเป็นจริงที่บุคคลสามารถจะเข้าไปได้ถึงได้ หรือบรรลุจุดหมาย
• ทั้งจะต้องคำนึงความเหมาะสมกับเด็กไทยในท้องถิ่นแต่ละแห่งด้วย

ไม่เป็นปัญหาสำคัญนัก ความสำคัญอยู่ที่ว่าเด็กควรจะมาชั้นอนุบาล หรือชั้นเตรียม หรือชั้นเด็กเล็ก มาเสียก่อน จึงควรจัดให้ชั้นเด็กเล็ก ทั้งนี้ เพราะเด็กจะได้คุ้นเคยกับโรงเรียน ครู เพื่อน เป็นการเตรียมตัวเสียก่อน

๓) สาขาต่างๆ ที่ทำให้เด็กเรียนสอบไล่ตกและขาดสอบเป็นจำนวนมาก สาขาที่สำคัญข้อแรกที่จะต้องพิจารณาแก้ไขอันดับแรก คือจำนวนเด็กแต่ละชั้นมากเกินไป ควรลดจำนวนเด็กให้เหมาะสม เพื่อจะได้ทราบว่า เมื่อลดจำนวนเด็กลงแล้ว เด็กยังสอบไล่ตกเป็นจำนวนมากอีกหรือไม่ และสาขาอื่น ๆ ที่กล่าวไว้ ก็ควรได้พิจารณาแก้ไขไปพร้อม ๆ กันด้วย แต่เน้นหนักในเรื่องจำนวนเด็กก่อน

๔) หลักสูตรชั้นประถมศึกษาทุกระดับ ควรกำหนดให้มีการสอนเรื่องหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันทุกระดับชั้นด้วย นอกเหนือไปจากการสอนเกี่ยวกับความเป็นมาของหลักสูตร การสร้างหลักสูตร เพราะผู้เรียนจะได้เข้าใจหลักสูตร และนำไปใช้ได้ถูกต้องเมื่อตนได้ทำหน้าที่เป็นครู ✓
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำปฏิญานพนธ์ครั้งต่อไป

๑) จากการสำรวจความเห็นของครูชั้นประถมศึกษา • เกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ พุทธศักราช ๒๕๐๓ โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือแต่เพียงอย่างเดียว ผู้เขียนยังเห็นว่าเรายังได้ข้อเท็จจริงไม่เพียงพอ ฉะนั้นในการวิจัยขั้นต่อไปถ้าจะจัดให้ชั้น จึงควรใช้วิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลประกอบด้วย เพื่อช่วยให้คำตอบของครูแน่นอนยิ่งขึ้น และมีน้ำหนักมากขึ้น

๒) คำตอบของครูในข้อกระทงที่เกี่ยวกับผลการเรียนของเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เมื่อปี ๒๕๐๔ เป็นคำตอบที่ครุฑาคละปะ หากจะได้มีการนำผลการสอบวิชาต่าง ๆ มาเป็นแบบประกอบคำตอบด้วย ผู้เขียนคิดว่าจะได้ข้อมูลที่แท้จริงมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๐๓ โรงเรียนการช่าง
 วิชาศึกษา (แผนกการพิมพ์) ๒๕๐๓. ๕๕ หน้า.
- กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา รายงานประจำปี ๒๕๐๔ โรงเรียนการช่างวิชาศึกษา
 (แผนกการพิมพ์) ๒๕๐๔. ๒๒๔ หน้า.
- กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา จำนวนนักเรียนเข้าชั้นเรียนเทียบปี ๒๕๐๔ - ๒๕๐๕
- กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา ผลการสอบชั้นประถมศึกษา ๑ - ๔ ของโรงเรียนทุกประเภท
สังกัดกรมสามัญศึกษา
- แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๐๓ สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย ๒๕๐๓. ๙ หน้า.
- Archambault, Reginal D., "The Philosophical Bases of the Experience
 Curriculum," Harvard Educational Review 26 : 263 - 275, Summer
 1956.
- Banning, Elselyn E., "Teacher Attitudes towards Curriculum Change," The
 Journal of Experimental Research 23 : 133 - 144, December 1954.
- Beauchamp, George A., "Some Issues and Trends in Curriculum Planning,"
Elementary School Journal 56 : 341 - 345, April 1956.
- Carter, Lowell B., "The Effect of Early School Entrance on the Scholastic
 Achievement of Elementary School Children in the Austin Public
 Schools," Journal Educational Research 50 : 91 - 103; October
 1956.
- Detroit City Board of Education, "Citizens Advisory Committee on School
 Needs," Finding and Recommendations of the City - Wide Committee,
 Detroit : the board, November 1953, 364 pp.
- Downey, Lawrence W., The Task of the Public School as Perceived by Re-
 gional Sub - Publics, Doctor's thesis, Chicago : University of
 Chicago, 1959, 243 pp.
- Estvan, Frank J., and Estvan, Elizabeth W., "The Child's World," His Social
 Perception, New York, Putnam's Sons, 1959, 302 pp.
- Fisher, Sir Ronald A., and Yates Frank, Statistical Tables for Biological,
 Agricultural and Medical Research, Oliver and Boyd Ltd., 1953,
 126 pp.

- eob
- Florestor, John J., "At What Age Should a Child Start School ?" School Executive 74 : 80 - 81, March 1955.
- Galbriath, Ann T., "A Survey of a Changing School in an Area of Mobile Population," Doctor's thesis, Dissertation Abstracts 19 : 2825 - 2826, 1959.
- Good, Carter V., Dictionary of Education, McGraw - Hill Book Co., Inc., 1959, 676 pp.
- Goodlad, John I., "Curriculum : The State of the Field," Review of Educational Research 30 : 185, Educational Press Association of America, June 1960.
- Hefferman, Helen, and Bursch, Charles, Curriculum and the Elementary School Plant, a department of the National Education Association, 1958, 71 pp.
- Herrick, Virgil E., "Elementary Education - Programs," Encyclopedia of Educational Research, (Edited by Chester W. Harris) New York : Macmillan Co., 430 - 442, 1960.
- Kearney, Nolan C., and Rocchio, Patrick D., "The Relation Between the Minnesota Teacher Attitude Inventory and Subject Matter Taught by Elementary Teachers," Educational Administration and Supervision 41 : 358 - 360, October 1955.
- National Education Association, Research Division and American Association of School Administrators, "Admission Policies for Kindergarten and First Grade," Educational Research Service Circular No. 3, Washington, D. C. : The Association, 1958, 49 pp.
- Rudman, Herbert C., "Pattern of Textbook Use ; Key to Curriculum Development," Elementary School Journal 58 : 401 - 406, April 1958.
- San, Ole, et al., "Component of the Curriculum," Review of Educational Research 30 : 230, (Edited by John I. Goodlad), Educational Press Association of America, January 1960.
- Schultz, Raymond E.; Kropp, R. P., and Curtis, H. A., "A Comparison of Half - Day and Regular Session Pupil Achievement in Elementary Schools," Childhood Education 34 : 422 b - 422 h, May 1958.
- Sniderman, Sam M., "The Long Range Productivity of a Subsidized and Formally Organized Action Research Curriculum Study," Doctor's thesis, Dissertation Abstracts 18 : 1350 - 1351, 1958.
- Snyder, Edith R., "An Evaluative Study of A Developmental Elementary School Program, Doctor's thesis, Dissertation Abstracts 17 : 1261 - 1262, 1957.

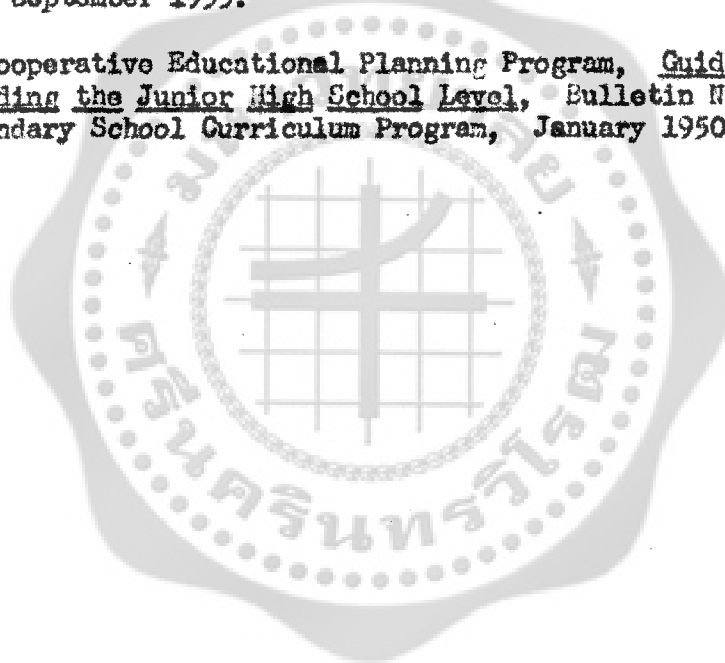
Steiner, Arch K., "A Report on State Laws : Early Elementary Education," School Life 39 : 7 - 10, May 1957.

Stoddard, George D., "New Way to Meet the Mind of the Child," Education 2000 A. D., (Edited by Clarence W. Hunnicutt) New York : Syracuse University Press, 141 - 164, 1956.

Tyler, Ralph W., "The Curriculum - Then and Now," Elementary School Journal 57 : 364 - 374, April 1957.

Willard, Ruth A., "A Study of the Relationship Between the Valued - Behaviors of Selected Teachers and the Learning Experience Provided in Their Classrooms," Journal of Educational Research 49 : 45 - 51, September 1955.

Wisconsin Cooperative Educational Planning Program, Guides to Curriculum Building the Junior High School Level, Bulletin No. 8, Illinois Secondary School Curriculum Program, January 1950, 180 pp.

ภาคผนวก

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

สำหรับข้อสอบถามบางข้อที่มีเส้นประ.....โปรดเขียนคำตอบลงบนเส้นประนั้น ส่วนข้อที่มีคำตอบไว้ให้เลือกนั้น มีช่อง ☐ สำหรับคำตอบ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ห้ามคำตอบที่ท่านเลือก

ขอให้ท่านพิจารณาตอบแบบสอบถามตามความเห็นอันแท้จริงของท่าน ท่านจะมีความนึกเห็นอย่างไรก็ตาม ไม่เป็นเรื่องที่คุณใดจะวิพากษ์ว่าถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี แต่ประการใด

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

แบบบันทึกส่วนตัวครุผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อโรงเรียน.....ประเภทโรงเรียน : ประชาบาล ☐ เทศบาล ☐
 ชั้นที่สอนปัจจุบัน..... ตำบล.....อำเภอ.....
 จังหวัด.....ภาคศึกษา.....
2. เพศ.....อายุ.....ปี สภาพสมรส : โสด ☐ สมรส ☐ หย่า ☐ หม้าย ☐
3. จำนวนผู้อยู่ในอุปการะของท่าน.....คน
4. ภูมิลำเนาเดิม : ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ที่อยู่ปัจจุบัน : ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ห่างจากโรงเรียนประมาณ.....กิโลเมตร
5. เหตุใดท่านจึงมาสอนที่โรงเรียนนี้.....

6. ท่านเคยนึกอยากจะไปสอนที่อื่นหรือไม่ อยาก ☐ ไม่อยาก ☐
 ที่ไหน.....เพราะเหตุใด.....

7. ท่านชอบงานที่สอนหรือไม่ ชอบ ☐ ไม่ชอบ ☐
 เพราะเหตุใด.....
8. เงินเดือนที่ท่านได้รับประจำ.....บาท เป็นข้าราชการ ☐ พนักงานเทศบาล ☐
 ชั้น.....อันดับ.....ตำแหน่ง.....
9. นอกจากเงินเดือนที่ท่านได้รับเป็นประจำ ท่านมีรายได้จากทางอื่นใดอีกบ้าง (เช่น ทำสวน ทำนา
 ค้าขาย สอนพิเศษ ฯลฯ).....
10. ชั้นที่ท่านเคยสอนมา
 ชั้น.....โรงเรียน.....เป็นเวลา.....ปี
 ชั้น.....โรงเรียน.....เป็นเวลา.....ปี
 ชั้น.....โรงเรียน.....เป็นเวลา.....ปี
 ชั้น.....โรงเรียน.....เป็นเวลา.....ปี
 รวมเวลาที่ท่านเคยสอนมาทั้งหมด.....ปี

11.

วุฒิปัจจุบัน

ก. วุฒิสามัญ.....ได้มาโดยวิธีใด ?

เรียนจากโรงเรียนตามเวลาปกติ ☐เรียนจากโรงเรียนกวดวิชา ☐เรียนด้วยตนเองแล้วสมัครสอบ ☐

ข. วุฒิทางครู.....ได้มาโดยวิธีใด ?

เรียนในสถานศึกษาตามเวลาปกติ ☐เรียนในสถานศึกษาเฉพาะเวลาค่ำ ☐เรียนในสถานศึกษาภาคฤดูร้อน ☐จากการอบรม ☐เรียนด้วยตนเองแล้วสมัครสอบ ☐

ค. วุฒิอื่น ๆ ได้มาโดยวิธีใด.....

12.

โปรดระบุวิชาเอกที่ท่านเคยเรียน (ถ้ามี).....

13.

ในระหว่างที่ท่านเป็นครูประจำการ ท่านเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรบ้างหรือไม่

เคย ☐ไม่เคย ☐

14.

ถ้าท่านเคยรับการอบรมดังกล่าว โปรดระบุว่า ได้รับการอบรมโดยวิธีใด

การเรียนที่วิทยาลัยครูจัดขึ้น ☐การอบรมที่ครูสภาจัดขึ้น ☐การอบรมที่ภาคหรือจังหวัดจัดขึ้น ☐

คำถามเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปที่ประเมินได้

3

โปรดตอบแบบสอบถามตามความเห็นส่วนตัวของท่าน

1. หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2503
ที่ท่านใช้สอนอยู่ทุกวันนี้ ท่านทราบหรือไม่ว่า
ใครเป็นผู้จัดทำขึ้น

ทราบ ☐ 1.1

ไม่ทราบ ☐ 2

ถ้าทราบ โปรดระบุด้วยว่าใครบ้าง.....

.....
.....
.....

2. ท่านคิดว่า ตัวท่านเองควรมีส่วนร่วมออกความคิดเห็น
ในการจัดทำหลักสูตรด้วยหรือไม่

ควร ☐ 1.2

ไม่ควร ☐ 2

ถ้าควร เพราะเหตุใด.....

.....
.....
.....
.....

ถ้าไม่ควร เพราะเหตุใด.....

.....
.....
.....
.....

3. ความมุ่งหมายของหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตาม
ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้นั้น ท่านคิดว่า
มีความชัดเจนเพียงใด

ชัดเจนดีมาก ☐ 1.3

ชัดเจนพอสมควร ☐ 2

ไม่สู้จะชัดเจนนัก ☐ 3

ไม่ทราบว่าชัดเจนเพียงใด ☐ 4

ความเห็นอื่น ๆ

ถ้าหากไม่ชัดเจนเพียงพอ ท่านคิดว่าจะมี
ทางปรับปรุงได้อย่างไร.....

.....
.....

4. ท่านคิดว่า ท่านเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตร
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แจ่มแจ้งเพียงใด

เข้าใจแจ่มแจ้งดีมาก ☐ 1.4

เข้าใจดีพอสมควร ☐ 2

ไม่แน่ใจว่าเข้าใจแจ่มแจ้งดี

เพียงใด ☐ 3

ไม่ค่อยเข้าใจ ☐ 4

ไม่เข้าใจเลย ☐ 5

ความเห็นอื่น ๆ

.....
.....

5. ท่านคิดว่าความมุ่งหมายเฉพาะวิชาต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น สอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปเพียงใด

สอดคล้องทุกประการ	☐	1.5
สอดคล้องเป็นส่วนใหญ่	☐	2
สอดคล้องพอสมควร	☐	3
สอดคล้องเป็นบางส่วน	☐	4
ไม่สอดคล้องเลย	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6
ความเห็นอื่น ๆ		
.....		
.....		
.....		

6. จากการสังเกตของท่าน ท่านคิดว่า เด็กที่จบชั้น ประถมปีที่ 1 เมื่อสี่ปีแล้ว มีจำนวนมากน้อยเพียงใด ที่เรียนได้ตามความมุ่งหมายทั่วไปที่กล่าวไว้ในหลักสูตรตามหัวข้อดังต่อไปนี้

(1) รู้จักศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้บ้าง

เกือบทุกคน	☐	1.6
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(2) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ดีในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

ก. การฟัง เช่น มีมรรยาทในการฟัง ฟัง
รู้เรื่องและเข้าใจเป็นต้น

เกือบทุกคน	☐	1.7
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

ข. การพูด เช่น กล่าวพูดกับผู้อื่น ฟัง
รู้เรื่องเป็นต้น

เกือบทุกคน	☐	1.8
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

ค. การอ่าน เช่นมีนิสัยรักการอ่าน อ่าน
ได้ถูกต้อง รวดเร็ว เป็นต้น

เกือบทุกคน	☐	1.9
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

จ. การเขียน เช่นเขียนได้ถูกต้องชัดเจน

เกือบทุกคน	☐	1.10
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

จ. การแต่งความ เช่นสามารถเขียนเรื่อง
ที่ครูเล่า เพื่อนเล่าได้

เกือบทุกคน	☐	1.11
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(3) เข้ากับเพื่อนฝูงได้เป็นส่วนมาก

เกือบทุกคน	☐	1.12
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(4) สามารถนำความรู้ไปใช้นอกห้องเรียนได้

เช่นการซื้อของ การทอนสตางค์ เป็นต้น

เกือบทุกคน	☐	1.13
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(5) รู้จักปฏิบัติตนให้เป็นคนมีสัมมาคารวะ มี
มารยาทอันดีงามตามประเพณีนิยม

เกือบทุกคน	☐	1.14
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(6) รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

- เกือบทุกคน ☐ 1.15
- มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(7) รู้จักทำประโยชน์ ให้แก่เพื่อน ครู
โรงเรียนและบ้าน

- เกือบทุกคน ☐ 1.16
- มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(8) รู้จักปฏิบัติตนให้มีสุขภาพอนามัยดี

- เกือบทุกคน ☐ 1.17
- มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(9) รู้จักดูแลและนิยมการเล่นกีฬา

- เกือบทุกคน ☐ 1.18
- มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(10) รู้คุณค่าของความงามและศิลปะ

- เกือบทุกคน ☐ 1.19
- มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(11) มีนิสัยชอบและรักดนตรี

- เกือบทุกคน ☐ 1.20
- มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(12) รู้จักรักษาสารณสมบัติ ทรัพย์สินและ
สิ่งสวยงามตามธรรมชาติ

เกือบทุกคน	☐	1.21
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(13) รู้จักฟังความคิดเห็นของคนอื่น

เกือบทุกคน	☐	1.22
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(14) มีความรู้รอบตัวเกี่ยวกับบ้านเมือง และ
ประเทศชาติของตนดี

เกือบทุกคน	☐	1.23
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(15) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบ

หมาย

เกือบทุกคน	☐	1.24
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(16) รู้จักประหยัดทรัพย์ ประหยัดเวลา

เกือบทุกคน	☐	1.25
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

(17) จะเป็นผู้เสียสละในการประกอบ

อาชีพ

เกือบทุกคน	☐	1.26
มากกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	2
ประมาณครึ่งหนึ่ง	☐	3
น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง	☐	4
น้อยที่สุด	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

7. ท่านเคยเข้าร่วมประชุมในการจัดทำประมวล
การสอนบ้างหรือไม่

เคย ☐ 1.27

ไม่เคย ☐ 2

ก. (1) ถ้าเคย ท่านได้แสดงความคิดเห็น
มากน้อยเพียงใด

ได้แสดงความคิดเห็น

มากที่สุด ☐ 1.28

ได้แสดงความคิดเห็น

มาก ☐ 2

ได้แสดงความคิดเห็น

พอสมควร ☐ 3

ได้แสดงความคิดเห็น

น้อย ☐ 4

ไม่เคยแสดงความคิด

เห็นเลย ☐ 5

ก. (2) ถ้าท่านไม่เคยแสดงความคิดเห็นเลย
เพราะเหตุใด.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข. ถ้าท่านไม่เคยเข้าร่วมประชุมจัดทำประมวล
การสอนเลย ท่านคิดว่า ท่านควรจะได้มีส่วน
ร่วมในการนี้หรือไม่

ควร ☐ 1.29

ไม่ควร ☐ 2

เพราะเหตุใด จึง ควร หรือ ไม่ควร เข้า
ร่วมประชุม

.....
.....
.....
.....
.....

8. ท่านคิดว่าประมวลการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่
ใช้ในโรงเรียนของท่าน เขียนได้ชัดเจนเพียงใด

ชัดเจนทุกประการ ☐ 1.30

ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ ☐ 2

ชัดเจนพอสมควร ☐ 3

ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ ☐ 4

ไม่ทราบชัดเจนเพียงใด ☐ 5

9. ท่านคิดว่า ประมวลการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้ในโรงเรียนของท่าน สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้นกำหนดให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรียนเพียงใด

สอดคล้องทุกประการ	☐	1.31
สอดคล้องเป็นส่วนใหญ่	☐	2
สอดคล้องพอสมควร	☐	3
สอดคล้องเป็นบางส่วน	☐	4
ไม่สอดคล้องเลย	☐	5
ไม่ทราบที่สอดคล้องกันเพียงใด	☐	6

10. ท่านเตรียมการสอนล่วงหน้าเพียงใด

1 วัน	☐	1.32
1 สัปดาห์	☐	2
2 สัปดาห์	☐	3
1 เดือน	☐	4
1 ภาคเรียน	☐	5

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

.....

.....

.....

.....

11. ก. ท่านใช้วิธีสอนที่ประมวลการสอนแนะนำไว้ได้ผลอย่างไร.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข. ท่านคิดว่า ควรจะปรับปรุงได้อย่างไร...

.....

.....

.....

.....

.....

12. ก. ท่านคิดว่า ประมวลการสอนที่ใช้อยู่ในโรงเรียนของท่านทุกวันนี้ ช่วยในการเตรียมการสอนของท่านได้ดีเพียงใด

ช่วยได้มากที่สุด	☐	1.33
ช่วยได้ค่อนข้างมาก	☐	2
ช่วยได้บ้างพอสมควร	☐	3
ช่วยได้ค่อนข้างน้อย	☐	4
ช่วยได้น้อยที่สุด	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

ข. ในการใช้ประมวลการสอนในการเตรียมการสอนนั้น ท่านคิดว่า ท่านต้องดัดแปลงเนื้อหาวิชาต่างๆ ที่กำหนดไว้ในประมวลการสอน เพื่อให้เหมาะสมกับเด็กบ้างหรือไม่

ต้องดัดแปลง ☐ 1.34

ไม่ต้องดัดแปลง ☐ 2

ถ้าต้องดัดแปลง ท่านคิดว่า ต้องดัดแปลงเนื้อหาวิชาต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

(1) ภาษาไทย

ต้องดัดแปลงทั้งหมด ☐ 1.35

ดัดแปลงเป็นส่วนใหญ่ ☐ 2

ดัดแปลงบ้างพอประมาณ ☐ 3

ดัดแปลงเป็นเล็กน้อย ☐ 4

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(2) สังคมศึกษา

ต้องดัดแปลงทั้งหมด ☐ 1.36

ดัดแปลงเป็นส่วนใหญ่ ☐ 2

ดัดแปลงบ้างพอประมาณ ☐ 3

ดัดแปลงเป็นเล็กน้อย ☐ 4

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

ต้องดัดแปลงทั้งหมด ☐ 1.37

ดัดแปลงเป็นส่วนใหญ่ ☐ 2

ดัดแปลงบ้างพอประมาณ ☐ 3

ดัดแปลงเป็นเล็กน้อย ☐ 4

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(4) คณิตศาสตร์

ต้องดัดแปลงทั้งหมด ☐ 1.38

ดัดแปลงเป็นส่วนใหญ่ ☐ 2

ดัดแปลงบ้างพอประมาณ ☐ 3

ดัดแปลงเป็นเล็กน้อย ☐ 4

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(5) พลานามัย

ต้องดัดแปลงทั้งหมด ☐ 1.39

ดัดแปลงเป็นส่วนใหญ่ ☐ 2

ดัดแปลงบ้างพอประมาณ ☐ 3

ดัดแปลงเป็นเล็กน้อย ☐ 4

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(6) ศิลปศึกษา

ต้องดัดแปลงทั้งหมด ☐ 1.40

ดัดแปลงเป็นส่วนมาก ☐ 2

ดัดแปลงบ้างพอประมาณ ☐ 3

ดัดแปลงเป็นส่วนน้อย ☐ 4

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ก. ถ้าท่านไม่ได้ใช้ประมวลการสอนช่วยในการเตรียมการสอน เพราะเหตุใด และใช้อะไรในการเตรียมการสอนแทนประมวลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. ในการเตรียมการสอน นอกจากหลักสูตรและประมวลการสอนแล้ว ท่านได้ใช้หนังสือประกอบการสอนอื่น ๆ อีกบ้างหรือไม่

ใช่ ☐ 1.41

ไม่ใช่ ☐ 2

ถ้าใช่ หนังสือเหล่านั้นคืออะไรบ้าง

ก.

ข.

ค.

ง.

จ.

ฉ.

14. ประมวลการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ท่านกำลังใช้อยู่ นั้น เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่นของท่านเพียงใด

เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.42

เหมาะสมมาก ☐ 2

เหมาะสมพอสมควร ☐ 3

ไม่เหมาะสม ☐ 4

ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5

ถ้าหากไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะทำให้เกิดดีขึ้นได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

15. ท่านคิดว่าเนื้อหาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
มีส่วนช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กในชั้นนี้บรรลุผล
ตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด

มีส่วนช่วยได้มากที่สุด ☐ 1.43
 มีส่วนช่วยได้พอสมควร ☐ 2
 มีส่วนช่วยได้น้อยที่สุด ☐ 3
 ไม่ทราบว่ามีส่วนช่วยได้
 เพียงใด ☐ 4

ความเห็นอื่น ๆ

.....

16. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในการที่หลักสูตรกำหนด
ให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรียนวิชาต่าง ๆ ต่อไปนี้

(1) ภาษาไทย

ก. การฟังและพูด

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 1.44
 เห็นด้วย ☐ 2
 ไม่แน่ใจ ☐ 3
 ไม่เห็นด้วย ☐ 4
 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

ข. การอ่าน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 1.45
 เห็นด้วย ☐ 2
 ไม่แน่ใจ ☐ 3
 ไม่เห็นด้วย ☐ 4
 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 5
 โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ค. การเขียน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 1.46
 เห็นด้วย ☐ 2
 ไม่แน่ใจ ☐ 3
 ไม่เห็นด้วย ☐ 4
 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 5
 โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(2) สังคมศึกษา

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 1.47
 เห็นด้วย ☐ 2
 ไม่แน่ใจ ☐ 3
 ไม่เห็นด้วย ☐ 4
 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 5
 โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 1.48
- เห็นด้วย ☐ 2
- ไม่แน่ใจ ☐ 3
- ไม่เห็นด้วย ☐ 4
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 5
- โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(4) คณิตศาสตร์

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 1.49
- เห็นด้วย ☐ 2
- ไม่แน่ใจ ☐ 3
- ไม่เห็นด้วย ☐ 4
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 5
- โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(5) พละนาฏย

ก. สุขศึกษา

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 1.50
- เห็นด้วย ☐ 2
- ไม่แน่ใจ ☐ 3
- ไม่เห็นด้วย ☐ 4
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 5
- โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ข. พลศึกษา

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 1.51
- เห็นด้วย ☐ 2
- ไม่แน่ใจ ☐ 3
- ไม่เห็นด้วย ☐ 4
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 5
- โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(6) ศิลปศึกษา

ก. ขั้วร้องและดนตรี

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 1.52
- เห็นด้วย ☐ 2
- ไม่แน่ใจ ☐ 3
- ไม่เห็นด้วย ☐ 4
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 5
- โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ข. การเขียนรูปและระบายสี

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 1.53
- เห็นด้วย ☐ 2
- ไม่แน่ใจ ☐ 3
- ไม่เห็นด้วย ☐ 4
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 5
- โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ค. ศิลปปฏิบัติ (เช่นการตัด พับกระดาษ
การปั้นดินน้ำมัน)

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 1.54
- เห็นด้วย ☐ 2
- ไม่แน่ใจ ☐ 3
- ไม่เห็นด้วย ☐ 4
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

17. ท่านคิดว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ใน
หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เหมาะสมกับความสามารถของเด็กในวัยนี้เพียงใด

(1) ภาษาไทย

ก. การฟังและการพูด

- ยากเกินไป ☐ 1.55
- ค่อนข้างยาก ☐ 2
- พอเหมาะแล้ว ☐ 3
- ค่อนข้างง่าย ☐ 4
- ง่ายเกินไป ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ข. การอ่าน

- ยากเกินไป ☐ 1.56
- ค่อนข้างยาก ☐ 2
- พอเหมาะแล้ว ☐ 3
- ค่อนข้างง่าย ☐ 4
- ง่ายเกินไป ☐ 5
- โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ค. การเขียน

- ยากเกินไป ☐ 1.57
- ค่อนข้างยาก ☐ 2
- พอเหมาะแล้ว ☐ 3
- ค่อนข้างง่าย ☐ 4
- ง่ายเกินไป ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(2) สังคมศึกษา

- ยากเกินไป ☐ 1.58
- ค่อนข้างยาก ☐ 2
- พอเหมาะแล้ว ☐ 3
- ค่อนข้างง่าย ☐ 4
- ง่ายเกินไป ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

ยากเกินไป	☐	1.59
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(4) คณิตศาสตร์

ยากเกินไป	☐	1.60
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(5) พลานามัยก. สุขศึกษา

ยากเกินไป	☐	1.61
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ข. พลศึกษา

ยากเกินไป	☐	1.62
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(6) ศิลปศึกษาก. ขับร้องและดนตรี

ยากเกินไป	☐	1.63
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ข. การเขียนรูปและระบายสี

ยากเกินไป	☐	1.64
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ก. ศิลปปฏิบัติ

ยากเกินไป	☐	1.65
ค่อนข้างยาก	☐	2
พอเหมาะแล้ว	☐	3
ค่อนข้างง่าย	☐	4
ง่ายเกินไป	☐	5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

18. ท่านเห็นว่า เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีมากน้อยอย่างไร

(1) ภาษาไทย

ก. การฟังและการพูด

มากเกินไป	☐	1.66
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

ข. การอ่าน

มากเกินไป	☐	1.67
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

ค. การเขียน

มากเกินไป	☐	1.68
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

(2) สังคมศึกษา

- มากเกินไป ☐ 1.69
- ค่อนข้างมาก ☐ 2
- พอเหมาะพอดี ☐ 3
- ค่อนข้างน้อย ☐ 4
- น้อยเกินไป ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

- มากเกินไป ☐ 1.70
- ค่อนข้างมาก ☐ 2
- พอเหมาะพอดี ☐ 3
- ค่อนข้างน้อย ☐ 4
- น้อยเกินไป ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

(4) คณิตศาสตร์

- มากเกินไป ☐ 1.71
- ค่อนข้างมาก ☐ 2
- พอเหมาะพอดี ☐ 3
- ค่อนข้างน้อย ☐ 4
- น้อยเกินไป ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

(5) พลานามัยก. สุขศึกษา

- มากเกินไป ☐ 1.72
- ค่อนข้างมาก ☐ 2
- พอเหมาะพอดี ☐ 3
- ค่อนข้างน้อย ☐ 4
- น้อยเกินไป ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

ข. พลศึกษา

มากเกินไป	☐	1.73
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

(6) ศิลปศึกษา

ก. ขับร้องและดนตรี

มากเกินไป	☐	1.74
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

ข. การเขียนรูปและระบายสี

มากเกินไป	☐	1.75
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

ค. ศิลปปฏิบัติ

มากเกินไป	☐	1.76
ค่อนข้างมาก	☐	2
พอเหมาะพอดี	☐	3
ค่อนข้างน้อย	☐	4
น้อยเกินไป	☐	5
ไม่ทราบ	☐	6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

19.

เมื่อปีที่แล้ว ท่านสอนกลุ่มเนื้อหาวิชาต่าง ๆ
ที่กำหนดไว้ ในหลักสูตรได้มากน้อยเพียงใด

(1) ภาษาไทย

ก. การฟังและการพูด

สอนได้ครบทั้งหมด ☐ 1.77สอนได้มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2สอนได้ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3สอนได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4สอนได้น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ข. การอ่าน

สอนได้ครบทั้งหมด ☐ 1.78สอนได้มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2สอนได้ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3สอนได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4สอนได้น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ค. การเขียน

สอนได้ครบทั้งหมด ☐ 1.79สอนได้มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2สอนได้ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3สอนได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4สอนได้น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ

(2) สังคมศึกษา

สอนได้ครบทั้งหมด ☐ 1.80สอนได้มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2สอนได้ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3สอนได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4สอนได้น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้นสอนได้ครบทั้งหมด ☐ 1.81สอนได้มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2สอนได้ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3สอนได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4สอนได้น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

(4) คณิตศาสตร์สอนได้ครบทั้งหมด ☐ 1.82สอนได้มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2สอนได้ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3สอนได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4สอนได้น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

(5) พลานามัยก. สุขศึกษาสอนได้ครบทั้งหมด ☐ 1.83สอนได้มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2สอนได้ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3สอนได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4สอนได้น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

ข. พลศึกษาสอนได้ครบทั้งหมด ☐ 1.84สอนได้มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2สอนได้ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3สอนได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4สอนได้น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

(6) ศิลปศึกษา

ก. ขับร้องและดนตรีสอนได้ครบทั้งหมด ☐ 1.85สอนได้มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2สอนได้ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3สอนได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4สอนได้น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

ข. การเขียนรูปและระบายสีสอนได้ครบทั้งหมด ☐ 1.86สอนได้มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2สอนได้ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3สอนได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4สอนได้น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

ค. ศิลปปฏิบัติสอนได้ครบทั้งหมด ☐ 1.87สอนได้มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2สอนได้ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3สอนได้น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4สอนได้น้อยที่สุด ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

20. ท่านคาดคะเนว่า เด็กที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อปีที่แล้ว สามารถเรียนได้ครบตามหลักสูตร มีจำนวนมากน้อยเพียงใด

(1) ภาษาไทยก. การฟังและการพูดเกือบทั้งหมด ☐ 1.88มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4น้อยที่สุด ☐ 5ไม่ทราบ ☐ 6

ความเห็นอื่น ๆ.....

.....

.....

.....

ข. การอ่าน

- เกือบทั้งหมด ☐ 1.89
- มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ความเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

ค. การเขียน

- เกือบทั้งหมด ☐ 1.90
- มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ความเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

(2) สังคมศึกษา

- เกือบทั้งหมด ☐ 1.91
- มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ความเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

- เกือบทั้งหมด ☐ 1.92
- มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ความเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

(4) คณิตศาสตร์

เกือบทั้งหมด ☐ 1.93

มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

ความเห็นอื่น ๆ

.....

(5) พลานามัยก. สุขศึกษา

เกือบทั้งหมด ☐ 1.94

มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

ความเห็นอื่น ๆ

.....

ข. พลานามัย

เกือบทั้งหมด ☐ 1.95

มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

ความเห็นอื่น ๆ

.....

(6) ศิลปศึกษาก. ขับร้องและดนตรี

เกือบทั้งหมด ☐ 1.96

มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

ความเห็นอื่น ๆ

.....

ข. การเขียนรูปและระบายสี

- เกือบทั้งหมด ☐ 1.97
- มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6
- ความคิดเห็นอื่น ๆ
-
-
-

ค. ศิลปปฏิบัติ

- เกือบทั้งหมด ☐ 1.98
- มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2
- ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3
- น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4
- น้อยที่สุด ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6
- ความคิดเห็นอื่น ๆ
-
-
-
-

21. ท่านคิดว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดให้เด็กเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นประถมต่อ ๆ ไปเพียงใด

(1) ภาษาไทย

- เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.99
- เหมาะสมมาก ☐ 2
- เหมาะสมพอสมควร ☐ 3
- ไม่เหมาะสม ☐ 4
- ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างไร.....

.....

.....

(2) สังคมศึกษา

- เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.100
- เหมาะสมมาก ☐ 2
- เหมาะสมพอสมควร ☐ 3
- ไม่เหมาะสม ☐ 4
- ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างไร.....

.....

.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

- เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.101
- เหมาะสมมาก ☐ 2
- เหมาะสมพอสมควร ☐ 3
- ไม่เหมาะสม ☐ 4
- ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะ
ปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างไร.....

.....

.....

.....

(4) คณิตศาสตร์

- เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.102
- เหมาะสมมาก ☐ 2
- เหมาะสมพอสมควร ☐ 3
- ไม่เหมาะสม ☐ 4
- ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะ
ปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างไร.....

.....

.....

.....

(5) - ภาษาอังกฤษ

- เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.103
- เหมาะสมมาก ☐ 2
- เหมาะสมพอสมควร ☐ 3
- ไม่เหมาะสม ☐ 4
- ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะ
ปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างไร.....

.....

.....

.....

(6) ศิลปศึกษา

- เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.104
- เหมาะสมมาก ☐ 2
- เหมาะสมพอสมควร ☐ 3
- ไม่เหมาะสม ☐ 4
- ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

ถ้าไม่เหมาะสม ท่านมีข้อเสนอแนะที่จะ
ปรับปรุงให้ดีขึ้นได้อย่างไร.....

.....

.....

.....

22.

เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตร
กำหนดไว้ให้สอนเด็กชั้นนี้ ท่านคิดว่า ควรเพิ่ม
หรือลดอัตราเวลาเรียนของแต่ละวิชาอย่างไร

(1) ภาษาไทย

- ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.105
- ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2
- เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3
- ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4
- ควรลดลงให้มาก ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(2) สังคมศึกษา

- ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.106
- ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2
- เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3
- ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4
- ควรลดลงให้มาก ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

- ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.107
- ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2
- เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3
- ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4
- ควรลดลงให้มาก ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(4) คณิตศาสตร์

- ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.108
- ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2
- เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3
- ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4
- ควรลดลงให้มาก ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(5) พละนาฏย

- ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.109
- ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2
- เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3
- ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4
- ควรลดลงให้มาก ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

(6) ศิลปศึกษา

- ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.110
- ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2
- เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3
- ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4
- ควรลดลงให้มาก ☐ 5
- ไม่ทราบ ☐ 6

23.

เมื่อคำนึงถึงความมากมายของเนื้อหาของแต่ละวิชา ที่หลักสูตรกำหนดไว้ให้สอนเด็กชั้นนี้ ท่านคิดว่าควรเพิ่มหรือลดอัตราเวลาเรียนของแต่ละวิชาอย่างไร

(1) ภาษาไทย

ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.111

ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2

เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3

ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4

ควรลดลงให้มาก ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(2) สังคมศึกษา

ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.112

ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2

เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3

ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4

ควรลดลงให้มาก ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(3) วิทยาศาสตร์เบื้องต้น

ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.113

ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2

เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3

ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4

ควรลดลงให้มาก ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(4) คณิตศาสตร์

ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.114

ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2

เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3

ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4

ควรลดลงให้มาก ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

(5) พลาณามัย

ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.115

ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2

เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3

ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4

ควรลดลงให้มาก ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

(6) ศิลปศึกษา

ควรเพิ่มให้มาก ☐ 1.116

ควรเพิ่มบ้างเล็กน้อย ☐ 2

เหมาะสมดีแล้ว ☐ 3

ควรลดลงบ้างเล็กน้อย ☐ 4

ควรลดลงให้มาก ☐ 5

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

24.

เมื่อปีที่แล้ว โรงเรียนของท่านเคยจัดให้มีการประชุมคณะครู เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรบ้างหรือไม่

เคย ☐ 1.117

ไม่เคย ☐ 2

ถ้าเคยประชุม

ก. จัดให้มีการประชุมบ่อยครั้งเพียงใด

เดือนละครั้ง ☐ 1.118

ภาคเรียนละ 2 ครั้ง ☐ 2

ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ☐ 3

ปีละ 2 ครั้ง ☐ 4

ปีละ 1 ครั้ง ☐ 5

ข. ในการประชุมเพื่อปรึกษาหารือดังกล่าว นั้น งบประมาณโดยเฉลี่ยแล้ว คณะครูได้เข้าร่วมประชุมแต่ละครั้งเป็นจำนวนมากน้อยเพียงใด

เกือบทุกคน ☐ 1.119

มากกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 2

ประมาณครึ่งหนึ่ง ☐ 3

น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ☐ 4

น้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

25. เมื่อไปแล้ว ท่านเคยได้รับคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์หรือผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรบ้างหรือไม่

เคย ☐ 1.120

ไม่เคย ☐ 2

ก. ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงใด

เดือนละครั้ง ☐ 1.121

ภาคเรียนละ 2 ครั้ง ☐ 2

ภาคเรียนละครั้ง ☐ 3

ปีละ 2 ครั้ง ☐ 4

ปีละครั้ง ☐ 5

อื่น ๆ.....

.....

ข. ท่านคิดว่าท่านได้รับผลจากการแนะนำนั้นมากน้อยเพียงใด

ได้ผลมากที่สุด ☐ 1.122

ได้ผลมาก ☐ 2

ได้ผลพอสมควร ☐ 3

ได้ผลน้อย ☐ 4

ได้ผลน้อยที่สุด ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

ความคิดเห็นอื่น ๆ.....

.....

.....

25. ก. การที่หลักสูตรเกณฑ์เด็กที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 6 ปีบริบูรณ์ให้เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น ท่านเห็นว่าเหมาะสมกับเด็กส่วนมากในท้องถิ่นของท่านเพียงใด

เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 1.123

เหมาะสมมาก ☐ 2

เหมาะสมพอสมควร ☐ 3

ไม่เหมาะสม ☐ 4

ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ☐ 5

ไม่ทราบ ☐ 6

ข. ถ้าท่านเห็นว่าเด็กที่มีอายุตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนดนั้น ยังไม่เหมาะสมกับเด็กส่วนมากในท้องถิ่นของท่าน ท่านคิดว่าควรจะเป็นอายุเท่าใดจึงจะเหมาะสม

ต่ำกว่า 4 ปี ☐ 1.124

4 ปีบริบูรณ์ ☐ 2

5 ปีบริบูรณ์ ☐ 3

7 ปีบริบูรณ์ ☐ 4

8 ปีบริบูรณ์ ☐ 5

เกิน 8 ปี ☐ 6

โปรดให้เหตุผลประกอบคำตอบ.....

.....

.....

.....

คำถามเกี่ยวกับสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กเรียนน้อยไปจนกระทั่งสอบเป็นจำนวนมาก

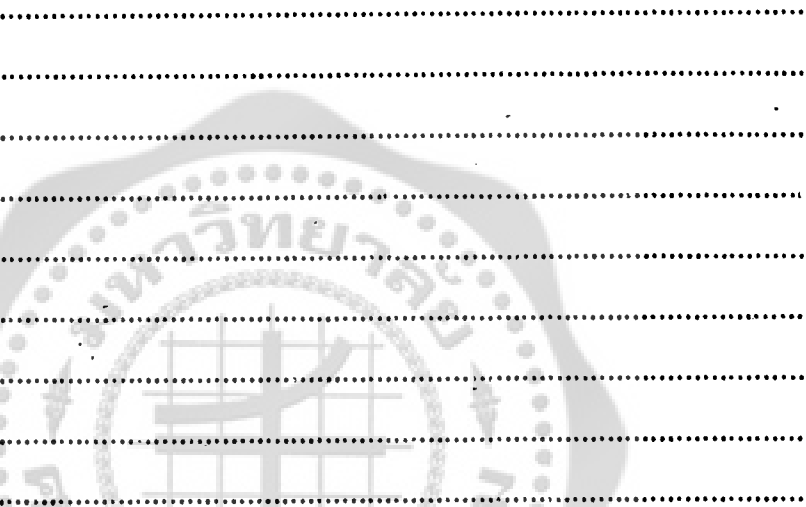
30

27. จากสถิติผลการสอบไล่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ปรากฏว่า มีจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นสอบตกกันปีละมาก ๆ ท่านคิดว่า สาเหตุต่าง ๆ ต่อไปนี้มีความสำคัญอย่างไร ในการทำให้เด็กชั้นประถมศึกษาในท้องถิ่นของท่าน สอบตกกันปีละมาก ๆ

สาเหตุ	สำคัญมากที่สุด	สำคัญมาก	สำคัญพอประมาณ	สำคัญน้อย	ไม่สำคัญเลย
	1	2	3	4	5
1. เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรยากไป.....					125
2. เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมากไป.....					126
3. หลักสูตรไม่เหมาะสมกับความต้องการ ของเด็ก.....					127
4. หนังสือแบบเรียนไม่ดี.....					128
5. เด็กไม่มีหนังสือแบบเรียน.....					129
6. เด็กขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน.....					130
7. เด็กขาดแคลนเครื่องนุ่งห่ม.....					131
8. เด็กยังไม่พร้อมที่จะเรียน.....					132
9. สุขภาพอนามัยของเด็กไม่ดี.....					133
10. จำนวนเด็กแต่ละชั้นมากเกินไป.....					134
11. การใช้ภาษาถิ่นของเด็ก.....					135
12. ครูขาดความรู้.....					136
13. ครูขาดความชำนาญในการสอน.....					137
14. ครูขาดความกระตือรือร้น ความเอาใจ ใส่ต่อการสอนเท่าที่ควร.....					138
15. ครูไม่มีวิธีวัดผลที่ดี.....					139
16. ครูมีสุขภาพไม่สมบูรณ์.....					140

สาเหตุ	สำคัญ มากที่สุด	สำคัญ มาก	สำคัญพอ ประมาณ	สำคัญ น้อย	ไม่สำคัญ เลย
17. มาตรฐานการครองชีพของครูอยู่ใน ระดับต่ำ.....					141
18. การนิเทศการศึกษาไม่ดี.....					142
19. ผู้บริหารไม่เอาใจใส่.....					143
20. การประสานงานของผู้บริหาร— ครูใหญ่—ครูสอนไม่ดีพอ.....					144
21. โรงเรียนขาดแคลนอุปกรณ์การสอน.....					145
22. สภาพทั่วไปของโรงเรียนไม่ถูกต้องหลัก สุขภาพโรงเรียน.....					146
23. อาคารเรียน โต๊ะ ม้านั่ง ไม่เพียงพอ.....					147
24. การคมนาคมไปโรงเรียนไม่สะดวก.....					148
25. พ่อแม่ยากจนต้องใช้เด็กช่วยประกอบ อาชีพ.....					149
26. พ่อแม่ไม่ค่อยเอาใจใส่ต่อการเรียน ของลูก.....					150
สาเหตุอื่น ๆ โปรดระบุ.....					
27.....					
28.....					
29.....					
30.....					

ถ้าท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการแก้ไขหลักสูตรชั้นประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503 ท่านจะมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง

29.

ท่านมีความต้องการในทางใดบ้างที่จะช่วยให้ท่านมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของท่าน

This image shows a full page of primary-ruled notebook paper. At the top, there is a decorative header featuring a row of colorful dots in blue, green, yellow, and red, followed by a wavy line. Below the header are ten horizontal rows of writing lines. Each row consists of a solid top line, a dashed midline, and a solid bottom line, providing a guide for letter height and placement. The paper is otherwise blank, with no handwriting or other markings.